

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato

30. august 2013

Livsforsikringsselskabets navn

PFA Pension

Overskrift

Livsforsikringsselskabet angiver en præcis og sigende titel på anmeldelsen.

PFA Plus – Nye dækninger, udbetalingsrenter mv.

Resumé

Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.

Denne anmeldelse vedrører alene PFA Plus.

Ny skattekode

Der anmeldes mulighed for opsparing på skattekode 33 (aldersopsparing).

Nye dækninger

Der anmeldes følgende nye dækninger:

- 704: Opsat Ægtefælle-/samleverpension med opsat risiko
- 705: Opsat enkelt-livs arverente med opsat risiko
- 706: Opsat to-livs arverente med opsat risiko

Disse dækninger kan alle være omfattet af udbetalingsikring.

Regler for overlevelsesgevinst

Der anmeldes regler for tilskrivning af overlevelsesgevinst som følge af at opsparingen helt eller delvist kan bortfalde ved dødsfald.

Nye udbetalingsrenter

Der anmeldes nye udbetalingsrenter for udbetaling fra skattekode 2 og 9.

Ændrede omkostningssatser

Satsen for ændring af ønsket udbetalingsstart nedsættes til 0.

Præciseringer og sproglige ændringer/rettelser

Der foretages en række præciseringer og rent redaktionelle ændringer/rettelser i det tekniske grundlag for PFA Plus, som ikke dækker over reelle, produktmæssige ændringer vedrørende PFA Plus, men alene præcisierer tidligere anmeldelser.

Lovgrundlaget

Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.

§ 20, stk. 1, nr. 1, 2, 3, og 4 i lov om finansiel virksomhed

Ikrafttrædelse

Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.

1. september 2013

Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.

Denne anmeldelse ændrer eller supplerer følgende anmeldelser:

- 'PFA Plus – Udbetalingsprincipper, karenperiode vedr. overførelstillæg mv.' af 20. december 2012
- 'PFA Plus - Ny investeringsprofil til gennemsnitsrente' af 29. december 2011
- 'PFA Plus – opdatering ultimo 2011' af 29. december 2011
- 'PFA Plus – ny udvikling' af 23. december 2010
- 'Teknisk grundlag for PFA Plus' af 8. oktober 2009

Angivelse af forsikringsklasse

Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse III.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Anmeldelsen vedrører alene PFA Plus.

Ny skattekode

Der anmeldes mulighed for opsparing på skattekode 33 (aldersopsparing). Der henvises til opdateret afsnit 1.2 i det tekniske grundlag for PFA Plus (vedlagt som bilag).

Nye dækninger

Der anmeldes følgende nye dækninger:

- 704: Opsat Ægtefælle-/samleverpension med opsat risiko
- 705: Opsat enkelt-livs arverente med opsat risiko
- 706: Opsat to-livs arverente med opsat risiko

Disse dækninger kan alle være omfattet af udbetalingsssikring.

Der henvises til afsnit 3.1.2, nyt afsnit 13.3.3 inklusiv underafsnit samt afsnit 15.1 i det tekniske grundlag for PFA Plus.

Regler for overlevelsesgevinst

Der anmeldes regler for tilskrivning af overlevelsesgevinst som følge af at opsparingen helt eller delvist kan bortfalde ved dødsfald.

Der henvises til nye afsnit 2.18 og 2.19 i det tekniske grundlag for PFA Plus

Nye udbetalingsrenter

Der anmeldes nye udbetalingsrenter for udbetaling fra skattekode 2 og 9.

Der henvises til afsnit 15.2 i det tekniske grundlag for PFA Plus.

Ændrede omkostningssatser

Satsen for ændring af ønsket udbetalingsstart nedsættes til 0. Der henvises til afsnit 14.2.

Præciseringer og sproglige rettelser

I følgende afsnit er der foretaget præciseringer og rent redaktionelle ændringer/rettelser i det tekniske grundlag for PFA Plus, som ikke dækker over reelle, produktmæssige ændringer vedrørende PFA Plus, men alene præciserer tidligere anmeldelser:

- 8.13 Teknisk grundlag for PFA Plus (8.13 refererer til afsnitsnummereringen i PFA's generelle tekniske grundlag)
- 1 Produktoverblik
- 1.1 Forsikringsdækninger
- 1.4 Udbetalingssikring
- 2.2 Valør
- 2.6 Udbetalingssikring
- 2.6.1 Fuld tilknytning af udbetalingssikring
- 2.6.2 Gradvis tilknytning af udbetalingssikring
- 2.6.5 Ændring af udbetalingssikringen
- 2.7 Opsparingssikring
- 2.10.1 Service & Rådgivning
- 2.10.5 Administration af udbetalingssikring
- 2.10.6 Forsikringsadministration
- 2.10.7 Betaling til basiskapitalen
- 2.12 [Udgået]
- 2.16.1 Generelle regler for opgørelse af værdien ved ophævelse
- 2.17.1.1 Individuelt beregnet Grundpris
- 2.17.1.2 Solidarisk beregnet Grundpris
- 2.17.7 Forsikringer uden opsparring
- 2.21 Pristalsregulering
- 2.22 Udbetalingsprincipper
- 4.1.1 Markedsværdiregnskab for opsparring og opsparingsdækninger
- 6.1 Ordbog
- 13.3.1 Forsikringsdækninger ved død uden reserveopbygning/-afsættelse
- 13.3.1.2 Dækning 503: Opsparingssikring af livsvarig Livspensionsopsparing
- 13.3.1.7 Dækning 508: Opsparingssikring af tidsbegrænset Livspensionsopsparing
- 13.3.2.3 Dækning 603: Livspension tidsbegrænset
- 13.3.2.4 Dækning 604: Livspension livsvarig
- 13.3.2.5 Dækning 605: Opsat Livspension tidsbegrænset
- 13.3.2.6 Dækning 606: Opsat Livspension livsvarig
- 13.3.4 Præmieaktiver (afsnitsnummer ændret fra 13.3.3)
- 14.1 Satser vedrørende "Service & Rådgivning"

Bilag til anmeldelsen

Hele afsnit 8.13 med teknisk grundlag for PFA Plus vedlægges som bilag i såvel den hidtil gældende som den opdaterede udgave.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne i forbindelse med de beskrevne ændringer.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstagere og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Der er ingen økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne i forbindelse med de beskrevne ændringer.

De nye udbetalingsrenter har alene betydning for fastsættelsen af de fremtidige ydelser. Nedsættelsen af satserne vedr. ændring af ønsket udbetalingsstart vil give en besparelse for kunder, der foretager denne ændring.

Forholdene er betryggende og rimelige.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet i forbindelse med de beskrevne ændringer.

Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre for herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

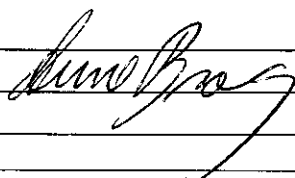
Der er ingen aktuarmæssige konsekvenser for selskabet.

Der er heller ingen økonomiske konsekvenser. De fremtidige manglende omkostningsbidrag vedr. ændringer af udbetalingsstart vurderes at have bagatelagtig betydning.

Navn

Angivelse af navn

Anne Broeng

Dato og underskrift

30. august 2013

Navn

Angivelse af navn

Peter Holm Nielsen

Dato og underskrift

30. august 2013

Teknisk grundlag for PFA Plus

Dokumentlog

Anmeldelsesdato	Version	Forfatter	Ændring/bemærkning	Link til anmeldelse
20.12.2012	01	KAK	Opdateret markedsværdigrundlag	..\00. Anmeldelser til Tilsynet\2012\PFA Pension\anmeldelse_mvgrl_2012.pdf
20.12.2012	02	THM/MJJ/PEI	Anmeldelse af udbetalingsprincipper	\\pfaspf02\aktuarser_5135\08. Teknisk grundlag\00. Anmeldelser til Tilsynet\2012\PFA Pension\PFA Plus – Udbetalingsprincipper, karenperiode vedr. overførselstillæg_mv..doc

8.14 Teknisk grundlag for PFA Plus

Det tekniske grundlag for PFA Plus indeholder alene beskrivelse af de emner, som adskiller sig fra de anmeldte regler i teknisk grundlag for PFA Pension.

Det tekniske grundlag indeholder således ikke beskrivelse af

- Regler om genforsikring
- Regler om helbredsoplysninger
- Regler om overførsel af opsparing i forbindelse med jobskifte

Indholdsfortegnelse

1	Produktoverblik	7
1.1	Forsikringsdækninger	7
1.2	Opsparingsdækninger	8
1.3	Investering	8
1.3.1	Du Investerer	8
1.3.2	PFA Investerer	8
1.4	Udbetalingssikring.....	8
1.5	KundeKapital	9
2	Beregningsprincipper	10
2.1	Håndtering af indbetaling	10
2.1.1	Engangsindbetalinger og overførsler til PFA Plus	10
2.2	Valør	10
2.3	Opsparing	10
2.4	Timingsfond / Eliminering af investeringsrisiko.....	11
2.5	Indbetalingssikring	11
2.6	Udbetalingssikring.....	12
2.6.1	Fuld tilknytning af udbetalingssikring	12
2.6.2	Gradvis tilknytning af udbetalingssikring	12
2.6.3	Udbetalingssikring for livspension	13
2.6.4	Udbetalingssikring kan fravælges	13
2.6.5	Nedsættelse af udbetalingssikringen	13
2.7	Opsparingssikring	13

2.8	KundeKapital	14
2.9	PAL	14
2.10	Omkostninger.....	14
2.10.1	Service & Rådgivning	14
2.10.1.1	Omkostninger til Letpension/pengeinstituttet	15
2.10.2	Specifikke serviceydelser.....	15
2.10.3	Opsparing.....	15
2.10.4	Handler	16
2.10.5	Administration af udbetalingssikring	16
2.10.6	Forsikringsadministration	16
2.10.7	Betaling til basiskapitalen	16
2.10.8	Provision til mægler.....	16
2.11	Risikooverskud	16
2.12	Pooling	16
2.13	Indbetalingspause.....	16
2.14	Indbetalingsfri pensionsordning	17
2.15	Overførsler fra PFA Plus	17
2.16	Værdi ved ophævelse af pensionsordningen	17
2.16.1	Generelle regler for opgørelse af værdien ved ophævelse	17
2.16.2	Fradrag for kursværn	18
2.17	Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring	18
2.17.1	Prisberegning.....	19
2.17.1.1	Individuelt beregnet Grundpris.....	19
2.17.1.2	Solidarisk beregnet Grundpris	20
2.17.2	Erfaringstarifering.....	20
2.17.3	Erhvervs sammensætning	21
2.17.4	Forfald	21
2.17.5	Merpris for risikooverskud	21
2.17.6	Frivillige forsikringsdækninger.....	22
2.17.7	Forsikrede uden opsparing.....	22
2.18	Regler for beregning og fordeling af overskud til forsikringstagerne for pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente.....	22

2.18.1	Generelt.....	22
2.18.2	Realiseret resultat og fordeling heraf	22
2.18.3	Tilstræbt driftsherretillæg	24
2.19	Pristalsregulering af aktuelle ydelser	24
2.20	Udbetalingsprincipper	24
2.20.1	Fastsættelse af udbetalingsniveau for opsparing i profil A og B med udbetalings sikring 25	
3	Dækninger	26
3.1	Overblik over dækninger.....	26
3.1.1	Dækninger der tegnes som Syge- og Ulykkesforsikring	26
3.1.2	Dækninger der tegnes som livsforsikring	26
3.2	Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring.....	27
4	Grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser	28
4.1	Livsforsikringshensættelsen.....	28
4.1.1	Markedsværdiregnskab for opsparing og opsparingsdækninger	28
4.1.2	Regnskab for forsikringsdækninger, Liv	29
4.1.3	Samlet markedsværdiregnskab for liv	30
4.1.4	Forventet fremtidigt administrationsregnskab	31
4.1.5	IBNR, RBNS og erstatningshensættelser.....	31
4.1.5.1	IBNR ved død.....	31
4.1.5.2	IBNR ved invaliditet	31
4.1.5.3	RBNS	31
4.1.5.4	Erstatningshensættelse	31
4.2	Diskonteringsrente	32
4.3	Grundlagselementer for markedsværdigrundlaget	32
4.3.1	Forsikringsrisiko	32
4.3.2	Ophævelse af pensionsordning	34
4.3.3	Risikotillæg.....	34
5	Satsbilag	35
5.1	Satser vedrørende markedsværdigrundlaget	35
5.2	Satser vedrørende "Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring".....	37
6	Bilag: Ordbog	39

6.1	Ordbog	39
7	Bilag: Regler for integration og interpolation	40
7.1	Integration	40
7.2	Interpolation	40
8	Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer og investeringsprofil A, B, C eller D	41
9	Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente.....	45
10	Bilag: [Udgået]	49
11	Bilag: [Udgået]	50
12	Bilag: [Udgået]	51
13	Bilag: Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring	52
13.1	Anvendte funktioner	52
13.1.1	Alder.....	52
13.2	Modeller og Formler	52
13.3	Beskrivelse af dækninger	54
13.3.1	Forsikringsdækninger ved død.....	55
13.3.1.1	Dækning 502: Livsforsikring – løbende udbetaling	55
13.3.1.2	Dækning 503: Opsparingssikring af livsvarig Livspensionsopsparing	56
13.3.1.3	Dækning 504: Børnepension – løbende, obligatorisk	56
13.3.1.4	Dækning 505: Børnepension – løbende, frivillig.....	57
13.3.1.5	Dækning 506: Børnepension – engangsbeløb, obligatorisk.....	57
13.3.1.6	Dækning 507: Børnepension – engangsbeløb, frivillig	58
13.3.1.7	Dækning 508: Opsparingssikring af tidsbegrænset Livspensionsopsparing	58
13.3.2	Opsparingsdækninger	58
13.3.2.1	Dækning 601: Kapitalpension	58
13.3.2.2	Dækning 602: Ratepension.....	59
13.3.2.3	Dækning 603: Livspension tidsbegrænset.....	59
13.3.2.4	Dækning 604: Livspension livsvarig	59
13.3.2.5	Dækning 605: Opsat Livspension tidsbegrænset.....	59
13.3.2.6	Dækning 606: Opsat Livspension livsvarig	60
13.3.3	Præmieaktiver	60

13.3.3.1	Dækning 901: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv.	60
13.3.3.2	Dækning 902: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning	61
13.3.3.3	Aktiv 904: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv 61	61
13.3.3.4	Aktiv 905: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning	61
13.3.3.5	Aktiv 907: Præmieaktiv uden indbetalingssikring	62
14	Bilag: Satser vedrørende "Omkostninger"	63
14.1	Satser vedrørende "Service & Rådgivning"	63
14.2	Satser vedrørende "Specifikke serviceydelser"	66
14.3	Satser vedrørende "Opsparing"	68
14.4	Satser vedrørende "Handler"	68
14.5	Satser vedrørende "Administration af udbetalingssikring"	68
14.6	Satser vedrørende "Forsikringsadministration"	69
14.7	Satser vedrørende "Betaling til basiskapitalen"	69
14.8	Satser Letpension/pengeinstituttet	69
15	Bilag: Satser vedrørende "Dækninger" og generelle satser	71
15.1	Satser vedrørende "Dækninger"	71
15.2	Generelle satser	75

1 Produktoverblik

PFA Plus er et pensionsprodukt med mulighed for tilknytning af forsikringsdækninger, hvor opsparingen kan investeres i markedsrente, gennemsnitsrente eller en kombination heraf.

Nærværende afsnit inklusiv underafsnit indeholder et overblik over produktet. I de efterfølgende afsnit uddybes produktets egenskaber.

PFA Plus er ikke omfattet af Bekendtgørelse om contributionsprincippet.

Teknisk grundlag for PFA Plus er ikke garanteret. Det betyder, at det tekniske grundlag kan ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet.

For opsparingsdækninger kan pensionskunden vælge at tilknytte udbetalingssikring.

De anmeldte satser er fastsat ud fra en forudsætning om, at der ikke efterfølgende skal ske fordeling af et eventuelt overskud. Der tilskrives derfor ikke bonus på produktet. Der er dog mulighed for at tilknytte risikooverskud mod at der betales en merpris, jf. afsnit 2.11. Endvidere gælder der særlige regler om fordeling af bonus for opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente.

Som følge af, at det tekniske grundlag ikke er garanteret, kan de anmeldte satser ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet. Ændringerne har virkning for såvel nytegning som eksisterende pensionskunder på produktet. Dog kan allerede tilknyttet udbetalingssikring som udgangspunkt ikke nedsættes, se dog punkt 2.6.

Ændring af forsikringsdækninger, pensionsvilkår, grundlag og satser kan ske i henhold til de til enhver tid gældende pensionsvilkår for pensionsordningerne og/eller en eventuel samarbejdsaftale mellem en virksomhed eller organisation og PFA Pension som pensionsordningen er omfattet af. Ændringen vil ske i overensstemmelse med informationsbekendtgørelsen mv.

Alle satser fremgår af Bilag 5 "Satsbilag". Der findes en ordbog over anvendte ord i Bilag 5.2.

1.1 Forsikringsdækninger

Forsikringsdækningerne kan indtil pensionering alene tegnes med naturlig præmie. Denne kan fastsættes med individuel prisberegning eller med solidarisk prisberegning.

Der kan tegnes dækning ved død, tab af erhvervsevne, kritisk sygdom samt forsikring af helbred. Tab af erhvervsevne, kritisk sygdom og forsikring af helbred tegnes som Syge- og Ulykkesforsikring.

For en pensionsordning uden opsparing til tidsbegrænset eller livsvarig livspension tilknyttes en dødsdækning (Dækning 502) på *DødsdækningBeløb*, hvis der ikke findes andre forsikringsdækninger tilknyttet ordningen.

1.2 Opsparingsdækninger

Opsparing kan ske på skattekode 1 (livsvarig livspension), skattekode 2 (ratepension), skattekode 3 (kapitalpension) og skattekode 9 (tidsbegrænset livspension). Alle opsparingsformer kan ligeledes oprettes på skattekode 7 (uden fradragsret).

Til den del af den aftalte indbetaling, som anvendes til opsparing, kan der knyttes ret til indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne. Den naturlige præmie for denne kan beregnes med individuel prisberegning eller med solidarisk prisberegning. Indbetalingssikring på opsparingen tegnes som livsforsikring.

1.3 Investering

Der tilbydes i PFA Plus to forskellige investeringskoncepter, "Du Investerer" og "PFA Investerer". Opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente er implementeret som en særskilt investeringsprofil i konceptet "PFA Investerer", jf. afsnit 1.3.2, og vil derfor flere steder i det følgende være beskrevet som sådan.

1.3.1 Du Investerer

PFA Pension stiller en række interne og eksterne fonde til rådighed i "Du Investerer". Pensionskunden kan ud fra de udbudte fonde selv foretage sine investeringsvalg.

1.3.2 PFA Investerer

Alternativt kan pensionskunden vælge at overlade investeringsvalget til PFA Pension i "PFA Investerer".

Under "PFA Investerer" er der fem mulige investeringsprofiler: A, B, C, D og G.

Investeringsprofilerne A, B, C og D benyttes til opsparing i markedsrente og bygger på en livscyklustankegang, hvor den investeringsmæssige risiko nedtrappes med alderen. Investeringsprofil A har den mindste investeringsrisiko efterfulgt af profil B, C og D. Opsparing i disse profiler er omfattet af bestemmelserne i "Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer og investeringsprofil A, B, C eller D", jf. Bilag 8.

Profil G benyttes til opsparing i gennemsnitsrente. Opsparing i Profil G forrentes i overensstemmelse med "Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente", jf. Bilag 9.

1.4 Udbetalingssikring

For pensionskunder med investeringskonceptet "PFA Investerer" er det muligt at tilknytte udbetalingssikring til opsparing i profilerne A, B og G.

Udbetalingssikringen tilknyttes for profilerne A og B enten fuldt ud eller gradvist fra 10 år før den ønskede udbetalingsstart. For profil G tilknyttes udbetalingssikring altid fuldt ud fra pensionsordningens oprettelse til den ønskede udbetalingsstart.

1.5 KundeKapital

Pensionskunder med investeringskonceptet "PFA Investerer" har mulighed for at få tilknyttet KundeKapital.

2 Beregningsprincipper

2.1 Håndtering af indbetaling

Af den samlede indbetaling betales først evt. AMB, herefter betales pris for forsikringsdækninger og omkostninger, herunder evt. aftalt provision til mægler. Den resterende del af indbetalingen anvendes som indbetaling til opsparingen inkl. Individuel KundeKapital.

Indbetaling til opsparingen = Indbetaling
- AMB
- Omkostninger
- Pris for forsikringsdækninger

Hvis indbetalingen ikke er tilstrækkelig til at dække pris for forsikringsdækninger og omkostninger, trækkes det manglende beløb i opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital.

2.1.1 Engangsindbetalinger og overførsler til PFA Plus

Indbetalinger i form af engangsindbetalinger og overførsler til PFA Plus benyttes ikke til betaling af pris for forsikringsdækninger og omkostninger der ikke er relateret til indbetalingen.

2.2 Valør

Er der aftalt indbetaling, er pensionsordningens hovedforfaldsdato årets første ordinære forfaldsdato for indbetaling. Er der ikke aftalt indbetaling, er det altid 1. januar.

Det gælder for både prisen på de månedlige forsikringsdækninger og de ikke-opsparringsrelaterede omkostninger, at de får valør dato, når den månedlige indbetaling foretages på pensionsordningen. Hvis indbetalingen udebliver, trækkes prisen for forsikringsdækninger og omkostninger fra opsparingen i den efterfølgende måned.

PFA Pension giver afkastkompensation, hvis forskellen på en indbetalingskvikteringsdato og datoen for hvornår indbetalingen modtages på pensionsordningen er på *KompPar* handelsdage eller mere. Kompensationen gives, hvis der har været positivt afkast i perioden fra kvikteringsdatoen plus *KompPar* handelsdage og frem til indbetalingen modtages. Kompensationen tilskrives i forbindelse med indbetalingen.

2.3 Opsparing

Ved "Opsparing" (inkl. evt. Individuel KundeKapital) forstås den retrospektivt beregnede værdi af indbetalinger til opsparingen, udbetalinger fra opsparingen, pris for forsikringsdækninger som ikke er betalt af evt. indbetaling, omkostninger som ikke er betalt af evt. indbetaling, afkast fra investeringsvalg samt skatter og afgifter.

Opsparingen tilskrives afkast svarende til afkastet i de valgte investeringer og kan beregnes ved fremførelse som:

$$\begin{aligned} \text{Opsparing (t)} &= \text{Opsparing (t-1)} \\ &+ \text{Indbetaling til opsparingen} \\ &- \text{Udbetalinger fra opsparingen} \\ &- \text{Pris for forsikringsdækninger, som ikke er betalt af evt. indbetaling} \\ &- \text{Omkostninger, som ikke er betalt af evt. indbetaling} \\ &+ \text{Afkast fra investeringsvalg} \\ &- \text{Skatter og afgifter.} \end{aligned}$$

Individuel Kundekapital placeres dog ikke i fonde, men forrentes i overensstemmelse med regulativet for KundeKapital, jf. afsnit 2.8.

2.4 Timingsfond / Eliminering af investeringsrisiko

For at undgå at overførelse fra gennemsnitsrente til PFA Plus investeres på et ugunstigt tidspunkt, har opspareren i visse tilfælde mulighed for at aftale, at investeringen i fondene fordeles over en kortere periode.

Ved overførelse af opsparing fra gennemsnitsrente i PFA til PFA Plus kan *timingspct* % af overførelsen placeres i en særlig timingsfond, hvorfra opsparingen i *timingsfrekvens-1* lige store dele med *timingsvarighed* dages mellemrum overføres til den almindelige opsparing i henhold til investeringsvalget.

Timingsfonden forrentes med en fast årlig rente på *timingsrente* % p. a. før PAL.

Opspareren kan på et hvert tidspunkt bede om, at få den resterende del af opsparingen i timingsfonden investeret i henhold til investeringsvalget mod betaling af et transaktionsgebyr på *timingsophør* kr.

2.5 Indbetalingssikring

Hvis indbetalingssikringen er trådt i kraft, vil opsparingen løbende blive tilført et beløb svarende til indbetalingen til opsparingen, jf. afsnit 2.1, hvor pris for forsikringsdækninger vil være den pris, der umiddelbart forud for indbetalingssikringen blev betalt for forsikringsdækningerne.

Når indbetalingssikringen er trådt i kraft, bliver indbetalingssikring til opsparingsdækningen reguleret med en fast årlig reguleringsrate. Reguleringsraten kan have værdien 0.

I prisen for indbetalingssikring til opsparingsdækningen bliver reguleringen af indbetalingssikring på opsparingsdækningen indregnet.

2.6 Udbetalings sikring

Pensionskunder med investeringsprofil A eller B i PFA Investerer har mulighed for at få tilknyttet udbetalings sikring, når der er 10 år eller mindre til den ønskede udbetalingsstart. For opsparing i investeringsprofil G i PFA Investerer (PFA Plus med gennemsnitsrente) tilknyttes udbetalings sikring altid fra oprettelsestidspunktet, og for denne profil kan udbetalings sikring ikke fravælges. Der kan ikke tilknyttes udbetalings sikring til opsparing i investeringsprofil C eller D i PFA Investerer eller til opsparing i Du Investerer eller Individuel KundeKapital.

Tilknytning af udbetalings sikringen i investeringsprofil A eller B kan enten ske fuldt, hvor de sikrede ydelser beregnes ud fra hele opsparingen, jf. afsnit 2.6.1, eller gradvist, hvor de sikrede ydelser beregnes gradvist, jf. afsnit 2.6.2. For investeringsprofil G sker tilknytningen altid fuldt ud, jf. afsnit 2.6.1.

Ved beregning af udbetalings sikring anvendes for profil A hhv. B hhv. G den tekniske rente *Rente_A* hhv. *Rente_B* hhv. *Rente_G*. En ændring af disse satser har alene betydning for udbetalings sikring knyttet til efterfølgende indbetalinger og efterfølgende tilknytning af udbetalings sikring. En ændring af disse satser kan ikke medføre nedsættelse af udbetalings sikring, der allerede var tilknyttet inden ændringen.

Ved skift til en anden investeringsprofil, ændringer af den ønskede udbetalingsstart eller ændringer af den ønskede udbetalingsperiode bortfalder den tilknyttede udbetalings sikring. Der beregnes og tilknyttes en ny udbetalings sikring, hvis pensionskunden er berettiget til det efter de pågældende ændringer.

2.6.1 Fuld tilknytning af udbetalings sikring

Ved fuld tilknytning af udbetalings sikringen tilknyttes der udbetalings sikring for hele opsparingen i investeringsprofil A, B eller G i PFA Investerer og alle løbende fremtidige indbetalinger hertil i takt med, at de tilføres opsparingen. For investeringsprofil A og B kan dette tidligst ske fra 10 år før den ønskede udbetalingsstart. For investeringsprofil G tilknyttes udbetalings sikring altid fra oprettelsestidspunktet.

2.6.2 Gradvis tilknytning af udbetalings sikring

Gradvis tilknytning af udbetalings sikring er kun muligt for investeringsprofil A og B.

Hvis udbetalings sikringen tilknyttes gradvist, kan dette ske fra tidligst 10 år før den ønskede udbetalingsstart. Ved tilknytning af udbetalings sikringen tilknyttes der udbetalings sikring for alle fremtidige indbetalinger til investeringsprofil A eller B i PFA Investerer i takt med, at de tilføres opsparingen.

Hvis udbetalings sikring tilvælges inden 10 år før den ønskede udbetalingsstart, vil der 9 år før den ønskede udbetalingsstart blive tilknyttet udbetalings sikring svarende til $1/10$ af opsparingens værdi i investeringsprofil A eller B i PFA Investerer. Hvert efterfølgende år vil der blive tilknyttet udbetalings sikring svarende til $1/(X+1)$ af den resterende opsparing uden udbetalings sikring, hvor X er antal år før den ønskede udbetalingsstart.

Hvis der er mindre end 10 år til den ønskede udbetalingsstart, når udbetalingssikringen tilvælges, bliver der tilknyttet udbetalingssikring svarende til $(10-X)/10$ af opsparingens værdi i investeringsprofil A eller B i PFA Investeringer, hvor X er antallet af hele år til den ønskede udbetalingsstart. Hvert efterfølgende år vil der blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $1/(X+1)$ af den resterende opsparing uden udbetalingssikring.

Vælger pensionskunden at overføre opsparing til investeringsprofil A eller B i PFA Investeringer, efter at tilknytningen af udbetalingssikring er påbegyndt, vil der umiddelbart efter overførslen blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $(10-X)/10$ af det overførte beløb, hvor X er antallet af hele år til den ønskede udbetalingsstart. Hvert efterfølgende år vil der blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $1/(X+1)$ af den resterende del af det overførte beløb uden udbetalingssikring.

2.6.3 Udbetalingssikring for livspension

For udbetalingssikring på livspension i investeringsprofil A eller B vil det sikrede niveau for udbetalingerne kun være gældende for en periode ad gangen. På det tidspunkt, hvor udbetalingerne begynder, bliver det sikrede niveau beregnet for de første 10 år. 5 år efter at udbetalingerne er begyndt, bliver det sikrede niveau beregnet for den 5-års periode, der følger umiddelbart efter den nævnte 10-års periode. Herefter beregnes det sikrede niveau for udbetalingerne hvert 5. år for en yderligere 5-års periode. Dette gælder ikke for investeringsprofil G.

2.6.4 Udbetalingssikring kan fravælges

Hvis pensionskunden fravælger udbetalingssikringen, bortfalder al eventuelt eksisterende udbetalingssikring, og opsparingen bliver geninvesteret i overensstemmelse med den valgte investeringsprofil.

2.6.5 Nedsættelse af udbetalingssikringen

Udbetalingssikringen nedsættes, hvis opsparingen reduceres som følge af prisen for forsikringsdækninger samt omkostninger. Dette gælder specielt også for indbetalingsfri pensionsordninger. Udbetalingssikringen nedsættes forholdsmæssigt, hvis pensionskunden ophæver opsparingen delvist, og den bortfalder ved fuld ophævelse af opsparingen.

2.7 Opsparingssikring

Pensionskunder med opsparing til livspension har mulighed for at få tilknyttet opsparingssikring. Opsparingssikringen kan oprettes som en kombination af en opsparingssikring af livsvarig eller tidsbegrænset livspension, der kan sikre en andel af opsparingen og en livsforsikring med løbende udbetaling, som sikrer resten. Alternativt kan pensionskunden sikre opsparingen alene ved hjælp af en livsforsikring med løbende udbetaling.

Værdien af opsparingssikringen af tidsbegrænset og livsvarig livspension vil ved dødsfald inden pensionering blive konverteret til en opsat arverente, som de efterladte kan vælge at få udbetalt som et engangsbeløb.

2.8 KundeKapital

Se afsnit 3.16 i Teknisk Grundlag for PFA Pension vedr. KundeKapital i PFA Plus. Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat i PFA Plus for profil A, B, C og D fremgår af Bilag 8. Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat i PFA Plus med gennemsnitsrente fremgår af Bilag 9.

2.9 PAL

Der afregnes pensionsafkastskat (PAL) i overensstemmelse med pensionsafkastbeskatningsloven. Skatten beregnes med udgangspunkt i afkastet for opsparingen, idet der dog kan fradrages evt. handelsomkostninger, indløsningsfradrag og emissionstillæg.

2.10 Omkostninger

Omkostningerne er splittet op i en række delelementer, og hvert pensionsbevis vil være omfattet af samtlige delelementer.

2.10.1 Service & Rådgivning

For hver af salgskanalerne direkte betjente, mæglerbetjente og arbejdsmarkedspensionsordninger er der defineret en række service- og rådgivningsmoduler, der omfatter en obligatorisk servicepakke og nogle tilvalgsmoduler, som virksomhedskunden kan tilkøbe efter behov.

Prisen for modulerne fastsættes som udgangspunkt én gang årligt og afhænger af en række kriterier, jf. Satsbilag.

Den enkelte virksomhedskunde kan vælge mellem følgende opkrævningsmetoder:

- Pris som procent af indbetaling
- Pris som procent af opsparing
- Pris som et fast månedligt kronebeløb
- En kombination af ovenstående

Virksomhedskunden kan vælge, om alle medarbejderne skal betale for alle virksomhedens moduler, eller kun for de moduler, den enkelte medarbejder er omfattet af. Der er mulighed for at omkostningsbelaste forskelligt på forskellige andele af indbetalingen og/eller opsparingen i form af trinvis faldende omkostningssatser. For opkrævning som procent af opsparingen er der fastsat en minimums- og en maksimumsprocent på det laveste opsparingstrin.

For indbetalingsfri pensionsordning, pensionskunder uden firmapensionsordning og pensionsordninger under udbetaling er opkrævningsmetoderne bestemt, da der ingen valgfrihed er på opkrævningsmetode og rådgivningskoncept, jf. Satsbilag.

Omregningen fra prislisten med priser pr. modul til priser i henhold til den valgte opkrævningsform sker for hver virksomhedskunde/kundetype for sig. Mindre virksomhedskunder eller koncerner kan vælge at få fælles beregning af opkrævningspriser. Priserne genberegnes som udgangspunkt årligt, men PFA Pension kan aftale med den enkelte virksomhedskunde, at priserne gælder for en længere periode end et kalenderår. Den opkrævede pris kan aftales ændret i forhold til, hvad der beregnes ud fra listepriiserne.

For overførsler til PFA Plus vil der ikke blive beregnet omkostninger, til PFA, som procent af indbetaling, når der er tale om (koncern-)interne overførsler eller hvis overførslen indbetales på en pensionsordning, hvor der er en aftale om løbende indbetalinger.

2.10.1.1 Omkostninger til Letpension/pengeinstituttet

Pensionskunder som tegner gennem Letpension betaler omkostninger for service & rådgivning til PFA og til Letpension. Omkostningerne til Letpension fordeles mellem Letpension og pensionskundens pengeinstitut. Fordelingen til Letpension og pengeinstituttet sker efter reglerne i Lov om forsikringsformidling. Letpension/pengeinstituttet kan aftale lavere omkostninger med pensionskunden, end de i satsbilaget angivne vedrørende Letpension/pengeinstitut.

PFA trækker omkostningerne til PFA og Letpension/pengeinstituttet i de indbetalte beløb og i depotet.

Omkostningerne består af en årlig basisomkostning samt omkostninger på indbetalingerne og depotet, jf. satsbilag.

2.10.2 Specifikke serviceydelser

Der opkræves en konkret betaling i forbindelse med en række specifikke serviceydelser på en kundeforfikelse.

I satsbilaget findes de forskellige typer serviceydelser og priserne herfor. Priserne vurderes årligt og afhænger af en række kriterier, jf. Satsbilag.

En virksomhedskunde kan vælge solidarisk betaling for nogle af de specifikke serviceydelser, hvorefter der ikke opkræves ved udførelse af disse serviceydelser. De berørte serviceydelser fremgår af satsbilaget.

PFA kan aftale med den enkelte virksomhedskunde, at priserne gælder for en længere periode end et kalenderår. Den opkrævede pris kan aftales ændret i forhold til, hvad der fremgår af satsbilaget.

2.10.3 Opsparing

Betaling for administration af opsparingen beregnes af størrelsen af opsparingen, jf. Satsbilag.

2.10.4 Handler

I forbindelse med køb og salg i investeringskonceptet Du Investerer vil der blive trukket kurtag, jf. Satsbilag.

2.10.5 Administration af udbetalingssikring

Prisen for administration af udbetalingssikring bliver beregnet ud fra den del af opsparingen, hvortil der er knyttet udbetalingssikring, jf. Satsbilag.

2.10.6 Forsikringsadministration

Prisen for at administrere forsikringsdækningerne betales selvstændigt for hver forsikringsdækning, der er på pensionskundens bevis, jf. Satsbilag.

2.10.7 Betaling til basiskapitalen

Betaling til basiskapitalen beregnes af hele opsparingen, jf. Satsbilag.

2.10.8 Provision til mægler

Udover ovenstående omkostninger vil PFA opkræve eventuelt honorar hos den enkelte pensionskunde, som er aftalt mellem virksomhedskunden og forsikringsmægleren. PFA vil videresende honoraret til forsikringsmægleren.

2.11 Risikooverskud

Regler for risikooverskud anmeldes inden det tages i brug.

2.12 Pooling

Regler for pooling anmeldes inden det tages i brug.

2.13 Indbetalingspause

For pensionsordninger hvor indbetalingen mangler eller er stoppet, vil pensionsordningen blive sat på indbetalingspause i en given periode (fastsat efter aftale).

Forsikringsdækningerne opretholdes, og prisen for forsikringsdækningerne samt omkostninger trækkes i opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital.

Ved udløb af perioden med indbetalingspause omskrives pensionsbeviset til en indbetalingsfri pensionsordning.

2.14 Indbetalingsfri pensionsordning

Ved omskrivning til indbetalingsfri pensionsordning overgår pensionsordningen til de pensionsvilkår, priser mv. PFA Pension tilbyder indbetalingsfri pensionsordninger. Pensionsordningen mister derved bindingen til en eventuel samarbejdsaftale, som den blev oprettet på. Investeringsvalgene bevares så vidt muligt som de var umiddelbart før overgangen til indbetalingsfri pensionsordning.

Ved overgang til indbetalingsfri pensionsordning bortfalder alle forsikringsdækninger, og herefter oprettes en dødsdækning (Dækning 502) på *DødsdækningBeløb*, hvis der ikke allerede er tilknyttet en sådan til ordningen.

Hvis den indbetalingsfrie pensionsordningsværdi er lavere end *IndbetalingsfriPensionsordning_grænse*, vil pensionsbeviset automatisk blive ophævet.

2.15 Overførsler fra PFA Plus

Når en overførsel ud af PFA Plus opgøres, sker det ud fra de gældende handelskurser på valørtidspunktet for overførslen og under hensyntagen til eventuelle handelsrelaterede omkostninger.

Der trækkes evt. ikke-afregnede omkostninger og pris for forsikringsdækninger samt en overførselsomkostning, jf. Satsbilag.

Hvis overførslen finder sted senest 31.12.2009, afregnes den ikke-afregnede pensionsafkastskat. Er skatten negativ, refunderer PFA Pension den negative skat.

Hvis overførslen finder sted 1.1.2010 eller senere, overføres den ikke-afregnede pensionsafkastskat sammen med opsparingen.

2.16 Værdi ved ophævelse af pensionsordningen

2.16.1 Generelle regler for opgørelse af værdien ved ophævelse

Når værdien ved ophævelse af pensionsordningen beregnes, sker det ud fra en opgørelse af opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital på de gældende handelskurser på valørtidspunktet for ophævelsen og under hensyntagen til eventuelle handelsrelaterede omkostninger.

Eventuel udbetalingssikring påvirker ikke værdien ved ophævelse.

Der fratrækkes evt. ikke-afregnede omkostninger, pris for forsikringsdækninger, samt overførselstillæg givet ved overførsel fra PFA gennemsnitsrente inden for de seneste 3 år forud for ophævelsen. Ved delvis

ophævelse fratrækkes overførselstillægget forholdsmæssigt. Overførselstillægget fratrækkes med samme absolutte beløb, som overførslen udgjorde ved overførslen fra gennemsnitsrente – uafhængig af den efterfølgende udvikling af opsparingen. Reduktionen med overførselstillæg undlades ved overførsler ud af PFA Pension, hvis overførslen sker i henhold til jobskifteaftalen.

Den Individuelle KundeKapital opgøres herefter som beskrevet i Teknisk Grundlag for PFA Pension afsnit 3.16 vedr. ophævelse.

Ved ophævelsen trækkes en ophævelsesomkostning, jf. Satsbilag, dog ikke hvis ophævelsen sker som følge af en automatisk ophævelse. Der trækkes ligeledes skatter og afgifter samt ikke-afregnet pensionsafkastskat.

Hvis den ikke-afregnede pensionsafkastskat er negativ, tillægges beløbet ordningen umiddelbart inden ophævelsen i overensstemmelse med pensionsafkastbeskatningsloven.

2.16.2 Fradrag for kursværn

For pensionsordninger med opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente foretages endvidere fradrag for kursværn i henhold til nedenstående regler.

Satsen for kursværn fastsættes som den til enhver tid gældende anmeldte sats for kursværn, der gælder for den rentegruppe af forsikringer under kontribution, som indeholder de nytegnede forsikringer under kontribution.

Fradrag for kursværn udgør

$$\text{Fradrag}_{\text{kurs}} = - \min(\text{Sats}; 0) / (1 - P_{\text{PAL}}) * O,$$

hvor O betegner opsparingen, og Sats betegner den ovenfor nævnte sats for kursværn.

Fradraget for kursværn betragtes som et bruttofradrag før PAL, således at $-\min(\text{Sats}; 0)$ udtrykker, hvad der trækkes efter PAL for forsikringer, der er fuldt PAL-pligtige.

Der foretages fradrag for kursværn ved ophævelse, overførsler til andre profiler eller investeringskoncepter i PFA Plus, PFA Soraarnej, samt ved overførsel til andet selskab, både udenfor og i henhold til jobskifteaftalen.

Der foretages ikke fradrag for kursværn for Individuel KundeKapital.

Fradrag_{kurs} sættes altid til 0 ved hel eller delvis udbetaling af kapitalpension fra og med den aftalte pensioneringsdato.

2.17 Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring

2.17.1 Prisberegning

Prisen for forsikringsdækninger og indbetalingssikring bygger på 1-årige naturlige præmier. Det gælder uanset, om priserne bygger på individuel beregning eller om priserne bygger på gruppepriser i form af solidariske priser.

Både individuelle og solidariske forsikringspriser fastsættes med afsæt i en Grundpris, som korrigeres ud fra

- Erfaringstarifering
- Erhvervssammensætningen
- Forfald
- Merpris for risikooverskud

PFA Pension kan aftale en markedspris for forsikringsdækningerne og indbetalingssikringen med den enkelte virksomhedskunde, der er forskellig fra hvad der fastsættes ud fra ovenstående. Vi kan samtidig aftale med den enkelte virksomhedskunde, at de betalte solidariske priser vil være gældende længere end et kalenderår.

2.17.1.1 Individuelt beregnet Grundpris

Den beregnede Grundpris udgør 12 * månedlig pris, og prisen er konstant indtil næste hovedforfaldsdato. Ved ændringer og nyttegning på en dato, som ikke er pensionsordningens hovedforfaldsdato, beregnes prisen for 12 måneder per hovedforfaldsdatoen, og der betales for den relevante periode. De beregnede priser for forsikringsdækning og indbetalingssikring på forsikringsdækningen korrigeres ud fra, at alle måneder har en længde på 31 dage.

Forsikringsdækninger

Grundprisen for forsikringsdækninger per én krone dækning på pensionsordningens hovedforfaldsdato for indbetaling beregnes som

Grundpris = Passiv/ Præmieaktiv,

hvor "Passiv" og "Præmieaktiv" er det for den gældende dækning relevante beskrivelse af passiv og aktiv.

Indbetalingssikring på forsikringsdækning

Grundprisen for indbetalingssikring per én krone dækning på pensionsbevisets hovedforfaldsdato for indbetaling beregnes som

Grundpris = Passiv med indbetalingssikring / Præmieaktiv med indbetalingssikring
- Passiv uden indbetalingssikring / Præmieaktiv uden indbetalingssikring,

hvor

- "Passiv uden indbetalingssikring" er det for den pågældende dækning relevante beskrivelse af passivet – beregnet under forudsætning af, at der ikke er ret til indbetalingssikring

- "Passiv med indbetalingssikring" er det for den pågældende dækning relevante beskrivelse af passivet – beregnet under forudsætning af den aftalte indbetalingssikring
- "Præmieaktiv uden indbetalingssikring" angiver præmieaktiv i den situation hvor der ikke (længere) er ret til indbetalingssikring
- "Præmieaktiv med indbetalingssikring" er det for den aftalte indbetalingssikring relevante beskrivelse af præmieaktivet/Afsnit

2.17.1.2 Solidarisk beregnet Grundpris

Solidariske forsikringsdækninger, herunder indbetalingssikring, tilbydes til en veldefineret gruppe af forsikrede. Solidariske priser fastsættes med udgangspunkt i de beskrevne årlige naturlige individuelle Grundpriser.

På et hovedforfald fastsættes gruppens individuelle Grundpriser ud fra de forsikredes hele fyldte alder, køn og valgte dækningsstørrelse. Den solidariske Grundpris opnås ved at omfordele den samlede beregnede individuelle Grundpris ud fra enten

- De valgte dækningsstørrelser, så der opnås en pris pr. en krone dækning
- Antallet af forsikrede i ordningen, så forsikrede betaler samme pris uafhængig af valgdækning

Det aftales med den enkelte gruppe, hvordan omfordeling skal ske i fastsættelsen af den solidariske Grundpris. Det kan samtidig aftales med den enkelte gruppe, om der i omfordelingen skal tages højde for forsikringsdækningens risikoophør og udløb, så de solidariske Grundpriser bliver afhængige heraf.

2.17.2 Erfaringstarifiering

Både individuel og solidariske Grundpriser korrigeres med en erfaringstarifieringsfaktor. Faktoren fastsættes ud fra et estimat af ordningens fremtidige skadesniveau. Metoden til estimering af det fremtidige skadesniveau afhænger af ordningens anciennitet i PFA Plus.

Der fastsættes en erfaringstarifieringsfaktor for hhv. forsikringsrisici knyttet til dødsfald og forsikringsrisici knyttet til tab af erhvervsevne, herunder indbetalingssikring.

Sammenhængen mellem estimeret fremtidigt skadesniveau (Θ) og erfaringstarifieringsfaktor (f_{erfa}) fremgår af satsbilag.

Uanset estimatet af det fremtidige skadesforløb kræver en erfaringstarifieringsfaktor mindre end *erfa_grænse_stor*, at der til erfaringstarifieringsgruppen er tilknyttet mere end *erfa_store_ordn* medarbejdere.

Estimering af fremtidigt skadesniveau for nye grupper

Ordninger med mindre end ét års skadeshistorik i PFA Plus betragtes som nye ordninger. Gruppens fremtidige skadesniveau bliver vurderet ud fra skadesforløb fra sammenlignelige dødsfalds- og tabt erhvervsevnedækninger i PFA Pension eller anden leverandør, såfremt der er kendskab til et sådant.

- Grupper med mindst 2 års kendt skadeshistorisk: Kendt skadesforløb danner grundlag for en vurdering af skadesniveauet på mellem *Ny_erfa_min_sats_kendt* procent og *Ny_erfa_max_sats_kendt* procent.
- Grupper med mindre end 2 års kendt skadeshistorisk: Skadesniveauet vurderes til at ligge mellem *Ny_erfa_min_sats* procent og *Ny_erfa_max_sats* procent, afhængig af ordningens erhvervs sammensætning.

Estimering af fremtidigt skadesniveau for eksisterende grupper

Når en ordningen har opnået mindst ét års skadeshistorik i PFA Plus vil denne erfaring indgå i estimering af fremtidigt skadesniveau. Model for estimat af fremtidig skadesniveau ud fra erfaret skadesforløb vil blive anmeldt inden den tages i anvendelse.

2.17.3 Erhvervs sammensætning

Grundprisen er fastsat ud fra forventning om, at den forsikrede erhvervs mæssigt er ansat i en funktionærlignende stilling med beskæftigelse inden for administration og salg. Der kan opkræves et pristillæg for forsikringsdækninger ved tabt erhvervs evne og indbetalingssikring på erhverv, som PFA Pension vurderer som mere risikobetonede.

De enkelte erhverv inddeles i fareklasserne 1-4, hvor fareklasse 1 er den mindst risikobetonede og fareklasse 4 er den mest risikobetonede.

En virksomhed eller anden gruppe med fælles prisfastsættelse kan vælge enten at belaste forsikringsprisen for den enkelte forsikrede med tillægget for denne forsikredes konkrete erhverv eller få fastsat et gennemsnitstillæg ud fra erhvervs vurderingen i gruppen, hvor det gennemsnitlige tillæg belaster alle forsikrede i gruppen. Grupper der overvejende består af funktionæransatte kan betragtes som grupper der udelukkende består af fareklasse 1.

Prisfaktor for hver fareklasse fremgår af Satsbilag.

2.17.4 Forfald

Hvis der er aftalt andet end månedlig betaling, korrigeres forsikringspriserne. Korrektionsfaktorer fremgår af Satsbilaget.

2.17.5 Merpris for risikooverskud

Metode for beregning af merpris for ret til udbetaling af risikooverskud vil blive anmeldt inden det tages i brug.

2.17.6 Frivillige forsikringsdækninger

Grundprisen er fastsat ud fra en forventning om, at forsikringsdækningen er tegnet som en del af en obligatorisk firmapensionsordning. Der kan opkræves et pristillæg for forsikringsdækninger ved dødsfaldsdækninger og indbetalingssikring på dødsfaldsdækninger og opsparing, der tegnes frivilligt.

Prisfaktoren (f^{fri}) fremgår af satsbilag.

2.17.7 Forsikrede uden opsparing

Grundprisen er fastsat ud fra en forventning om, at prisen for forsikringsdækninger kan opkræves ud af opsparingen for forsikringskontrakter i henstand. Der kan opkræves et pristillæg for forsikringsdækninger ved dødsfaldsdækninger og indbetalingssikring på dødsfaldsdækninger, for forsikringsdækninger, der tegnes for medarbejdergrupper uden opsparing.

Prisfaktor (f^{henst}) fremgår af satsbilag.

2.18 Regler for beregning og fordeling af overskud til forsikringstagerne for pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente

2.18.1 Generelt

Pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente (opsparing i investeringsprofil G) er bonusberettigede for så vidt angår opsparingsdækninger med tilknyttet udbetalingssikring. Pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente er dog ikke omfattet af kontributionsbekendtgørelsen. Principperne for beregning og fordeling af realiseret resultat for disse ordninger fremgår af nedenstående afsnit.

2.18.2 Realiseret resultat og fordeling heraf

Den samlede opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente eksklusiv Individuel KundeKapital investeres på samme måde som de midler, der hører til rentegruppen af forsikringer under kontribution, som indeholder nytegnede policer under kontribution.

Det samlede realiserede resultat for pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente består af to dele.

Den ene del beregnes som 5 pct. af indbetalingerne til opsparingen i PFA Plus med gennemsnitsrente. Satsen anvendes på løbende indbetalinger, engangsindbetalinger samt overførsler fra anden

pensionsleverandør. PFA Pension kan uden varsel ændre den nævnte procentsats, herunder sætte den til nul, ved anmeldelse til Finanstilsynet.

Den anden del opgøres som forskellen mellem (1) summen af resultatet af investeringsvirksomheden (før skat) vedrørende de aktiver, der særskilt er allokeret til opsparingen, og ordningernes samlede andel af eventuelle reguleringer direkte over balancen i henhold til § 83, stk. 1 i regnskabsbekendtgørelsen, og (2) summen af en teknisk beregnet forrentning af opsparingen eksklusiv Individuel KundeKapital, der fremkommer ved anvendelse af den tekniske rentesats til beregning af udbetalingsssikring, jf. afsnit 2.6, og ændringer i den akkumulerede markedsværdiregulering knyttet til opsparingsdækninger eksklusiv ændringer foretaget i medfør af reglerne for fordeling af realiseret resultat.

Nedenfor følger en procesbeskrivelse af fordelingen af det realiserede resultat for pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente.

Hvis det samlede realiserede resultat er positivt, udlignes eventuelle fremførte tab. Fremførte tab dækker både træk på bonuspotentialer på fripolicydelser samt beløb ført på skyggekonti hørende til PFA Plus med gennemsnitsrente som følge af tab på disse ordninger. Udligningen for pensionsordningerne på den ene side og egenkapital og KundeKapital på den anden side sker med udgangspunkt i, hvorledes disse har bidraget til dækning af tabene. Når der sker ændring i bonuspotentialer på fripolicydelser, vil fordelingen af det fremførte tab dog alt andet lige omfordeles mellem forsikringerne på den ene side og egenkapital og KundeKapital på den anden side.

Hvis det tilbageværende realiserede resultat herefter er positivt, reduceres det med værdien af tilbageværende skyggekonti pga. manglende driftsherretillæg i tidligere år. Udligningen af skyggekontiene sker forholdsmæssigt i forhold til størrelsen på skyggekontiene, idet det tilbageværende realiserede resultat herefter ikke kan blive negativt.

Herefter reduceres det tilbageværende realiserede resultat med dens beregnede tilstræbte driftsherretillæg, jf. afsnit 2.18.3, idet det tilbageværende realiserede resultat hermed dog ikke kan blive negativt. Driftsherretillægget tildeles forholdsmæssigt til egenkapitalen og KundeKapital. Tilgodehavende driftsherretillæg føres på skyggekonti.

Herefter reduceres det tilbageværende realiserede resultat med beløb der forlods er tilskrevet pensionsordningernes opsparinger som rentebonus. Ved rentebonus forstås forskellen mellem på den ene side den tilskrevne forrentning (før skat) og på den anden side tilskrevet rente i henhold til den tekniske rentesats. Der tilskrives rentebonus uafhængigt af, om de individuelle bonuspotentialer ved årets begyndelse har været benyttet til at dække tab udover kollektivt bonuspotentialer.

Herefter reduceres det tilbageværende realiserede resultat med den samlede andel af den selskabspligtige PAL-skat. Denne andel beregnes i overensstemmelse med PAL § 8, idet kun beløb hørende til opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente indgår. Er den beregnede andel af PAL-skatten negativ, sættes PAL-skatten for året til 0, og det negative beløb fremføres til modregning i den kollektive PAL-skat for ordningerne i efterfølgende år.

Er det tilbageværende realiserede resultat efter PAL-skat positivt, overføres det til et allokeret kollektivt bonuspotentiale hørende til opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente.

Er det tilbageværende realiserede resultat efter PAL negativt, trækkes beløbet i det allokerede kollektive bonuspotentiale hørende til PFA Plus med gennemsnitsrente. Såfremt det kollektive bonuspotentiale ikke fuldt ud kan dække det negative beløb, reduceres pensionsordningernes samlede bonuspotentiale på fripolicydelser med det resterende negative beløb. Såfremt det samlede bonuspotentiale på fripolicydelser ikke er tilstrækkeligt, dækkes det manglende beløb forholdsmæssigt af egenkapitalen og KundeKapital. Når egenkapitalen og KundeKapital dækker en andel af det negative resultat, føres beløbet på de respektive skyggekonti.

2.18.3 Tilstræbt driftsherretillæg

Der fastsættes et tilstræbt driftsherretillæg, som overføres til egenkapitalen og KundeKapital i overensstemmelse med reglerne for fordeling af realiseret resultat, jf. afsnit 2.18.2. Driftsherretillægget beregnes som en procentandel af summen af den årets gennemsnitlige livsforsikringshensættelser for pensionsordningerne i PFA Plus med gennemsnitsrente og årets gennemsnitlige hertil allokerede kollektive bonuspotentiale. Livsforsikringshensættelserne indgår med værdien før et eventuelt træk på bonuspotentiale på fripolicydelser. Satsen for driftsherretillæg svarer til den til enhver tid gældende anmeldte sats for driftsherretillæg, der gælder for den rentegruppe af forsikringer under kontribution, som indeholder de nytegnede forsikringer under kontribution.

2.19 Pristalsregulering af aktuelle ydelser

Det er muligt at tilkøbe pristalsregulering af indbetalingssikring på opsparing. Reguleringssatsen beregnes årligt pr. 1. januar. Størrelsen af reguleringen fastsættes ud fra nettoprisindekset fra Danmarks statistik.

Reguleringssatsen beregnes som den procentuelle ændring i det gennemsnitlige indeks fra juli 18 måneder før reguleringen til juli 6 måneder før reguleringen og det gennemsnitlige indeks fra juli 30 måneder før reguleringen til juli 18 måneder før reguleringen. Hvis den procentuelle ændring i indekset er negativ sker der ingen regulering af udbetalingen.

Reguleringen fastsættes som en procentsats med én decimal.

PFA forbeholder sig retten til at overgå til et lignende prisindeks uden varsel, hvis det anvendte indeks ikke længere offentliggøres mere eller af andre årsager ikke kan anvendes i denne sammenhæng.

2.20 Udbetalingsprincipper

For PFA Plus profil G (gennemsnitsrente i PFA Plus) fastsættes de faktiske udbetalinger, således at de svarer til den tilknyttede udbetalingssikring. Dette gælder for alle opsparingsformer.

For øvrig opsparring i PFA Plus som ratepension, ophørende livspension og livsvarig livspension beregnes den årlige udbetaling som udgangspunkt én gang årligt efter udbetalingsforløbets påbegyndelse. Udbetalingerne er dermed variable og kan falde i værdi i forbindelse med den årlige genberegning.

De anvendte renteforudsætninger til fastsættelse af den variable udbetaling for ratepensioner, ophørende livspensioner og livsvarige livspensioner fremgår af tabellen nedenfor for opsparring med og uden udbetalings sikring. Der henvises til bilag 15 for de faktiske satser.

	• Livspension (livsvarig)	• Ratepension	• Ophørende livspension
• Med udbetalings sikring (profil A og B)	• Rente_1u	• Rente_2u	• Rente_9u
• Uden udbetalings sikring	• Rente_1	• Rente_2	• Rente_9

Tabel: Udbetalingsrenter for de forskellige opsparingsformer med og uden udbetalings sikring.

Ved beregning af udbetalingen for livsbetingede ydelser anvendes endvidere de dødelighedsforudsætninger, som findes specificeret i afsnit 13.2 og i bilag 15.

2.20.1 Fastsættelse af udbetalingsniveau for opsparring i profil A og B med udbetalings sikring

For opsparring med udbetalings sikring i profil A og B beregnes den faktiske årlige udbetaling som udgangspunkt på baggrund af opsparings størrelse på det pågældende tidspunkt og ud fra en renteforudsætning, som overstiger den rente, der er anvendt ved beregning af det sikrede niveau. Dette betyder, at udbetalingen sædvanligvis vil overstige det sikrede niveau, og at den vil bestå af den sikrede del og af en variabel del (forhøjelsen).

Hvis opsparings størrelse ved beregning af den årlige udbetaling ikke er tilstrækkelig til at dække summen af den systemberegnete markedsværdi for det sikrede niveau og K_{udb} års forhøjelser, nedsættes udbetalingen til det sikrede niveau. Størrelsen K_{udb} beregnes som minimum af enhedspassivet for den pågældende udbetalingsform (beregnet under markedsværdiantagelser) og parameteren N_{udb} , dvs. $K_{udb} = \min(N_{udb}, Passiv_{MV})$. Parameteren N_{udb} findes angivet i bilag 15. Den systemberegnete markedsværdi beregnes ved at anvende dødelighedsforudsætningerne fra udbetalings grundlaget og den gældende rentekurve.

3 Dækninger

3.1 Overblik over dækninger

3.1.1 Dækninger der tegnes som Syge- og Ulykkesforsikring

- Forsikringsdækninger ved Kritisk Sygdom
- Forsikring af helbred
- Forsikringsdækninger ved Tab af Erhvervsevne

3.1.2 Dækninger der tegnes som livsforsikring

Dækning	Forsikringsdækninger ved død
502	Livsforsikring – løbende udbetaling
503	Opsparingssikring af livsvarig Livspensionsopsparing
504	Børnepension løbende, obligatorisk
505	Børnepension løbende, frivillig
506	Børnepension engangsbeløb, obligatorisk
507	Børnepension engangsbeløb, frivillig
508	Opsparingssikring af tidsbegrænset Livspensionsopsparing

Dækning	Opsparingsdækninger
601	Kapitalpension
602	Ratepension
603	Livspension tidsbegrænset
604	Livspension livsvarig
605	Opsat Livspension tidsbegrænset
606	Opsat Livspension livsvarig

Dækning	Aktiver
901	Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv
902	Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning
904	Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv
905	Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning
907	Præmieaktiv uden indbetalingssikring

3.2 Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring

Der henvises til Bilag 13.

4 Grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser

4.1 Livsforsikringshensættelsen

Opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi tager udgangspunkt i regnskabsbekendtgørelsens § 66.

Pensionsordninger med opsparing i investeringsprofil G tilhører forsikringsklasse I. Alle øvrige pensionsordninger i PFA Plus tilhører forsikringsklasse III.

For forsikringer i forsikringsklasse I anvendes de sædvanlige regnskabsposter, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 66, idet *Bonuspotentialene på fripolicydelser* betragtes som bonuspotentialer knyttet til den sikrede udbetaling ved indbetalingsfri pensionsordning.

For forsikringer i forsikringsklasse III er der ikke tale om bonusberettigede forsikringer, og beregningerne er derfor ikke bygget op ud fra en særskilt beregning af de sædvanlige bonuspotentialer.

Livsforsikringshensættelser for Liv forsikringsklasse III kan opdeles i to dele:

- Regnskab for opsparing og udbetalingssikring
- Regnskab for forsikringsdækninger

Der foretages selvstændig beregning af sædvanlige regnskabsstørrelser for hver af disse to grupper, således at der ikke foretages modregninger mellem disse grupper. Ved opgørelse af markedsværdiregnskab anvendes rentekurven beskrevet i afsnit 4.2 og risikointensiteterne beskrevet i Satsbilag.

Livsforsikringshensættelser for Liv forsikringsklasse I opgøres med udgangspunkt i de samme regnskabsstørrelser som beskrevet nedenfor.

Der anvendes følgende notation for en pensionskunde x og for en given dækning:

- O_x betegner opsparingen (fælles for alle opsparingsdækningerne), jf. afsnit 2.3.
- Y_x^G betegner den sikrede udbetaling knyttet til en dækning.
- K_x^M betegner markedsværdien for en enhed af dækningen, inkl. eventuelt risikotillæg.
- P_x^G betegner den opkrævede pris for den pågældende dækning (kun risikodækninger, inkl. opkrævede administrationsomkostninger).
- A_x^M betegner markedsværdien for en enhed af indbetalingen (kun risikodækninger), inkl. eventuelt risikotillæg.
- Adm_x betegner administrationsomkostninger.

4.1.1 Markedsværdiregnskab for opsparing og opsparingsdækninger

Markedsværdiregnskabet for opsparingsdækninger opgøres for pensionskunde x med udgangspunkt i den eventuelt tilknyttede udbetalingssikring og opsparingen, O_x . Markedsværdien af de eventuelt tilknyttede udbetalingssikringer beregnes på formen:

$$GY_x^o = \sum_j \left(\left(Y_x^{G,o,j} \cdot K_x^{M,o,j} + Adm_x^{o,j} \right) \right),$$

hvor der summeres over udbetalings sikringer j knyttet til opsparingen.

Til markedsværdierne er der tillagt administrationsomkostninger $Adm_x^{o,j}$ forbundet med udbetalings sikringerne. Dette tillæg beregnes via indregning af en rentemarginal for den afgivne udbetalings sikring og opstår som forskellen mellem markedsværdien af ydelserne beregnet med rentemarginal og uden rentemarginal, dvs.

$$Adm_x^{o,j} = Y_x^{G,o,j} \cdot \left(K_x^{M,o,j,*} - K_x^{M,o,j} \right),$$

hvor $K_x^{M,o,j,*}$ angiver markedsværdien beregnet med en rentemarginal δ_o (efter PAL).

Ved overgang til indbetalingsfri pensionsordning bortfalder forsikringsdækningerne som udgangspunkt fra aftalen. Dog vil der blive tilknyttet en dødsfaldsdækning på *DødsdækningBeløb*, hvis der ikke er skattekode 1- eller 9 opsparing og ikke er tilknyttet udbetalings sikring på opsparingsdelen af policen, jf. afsnit 2.14.

Der beregnes en markedsværdi for denne dækning (til indbetalingsfri pension):

$$GFY_x^{r,\min} = Y^{G,r,\min} \cdot K_x^{M,r,\min},$$

hvor $K_x^{M,r,\min}$ angiver markedsværdien af en enhed af denne dækning, og hvor $Y^{G,r,\min}$ svarer til *DødsdækningBeløb*. Dækningen beregnes med et risikoophør svarende den afgivne pensionsalder.

Idet værdien af udbetalings sikringerne ikke er påvirket af fremtidige indbetalinger, defineres nu:

$$GFY_x^o = GY_x^o + GFY_x^{r,\min}.$$

Livsforsikringshensættelsen knyttet til opsparing, forsikringsklasse III, er givet ved:

$$LH_x^o = \max \left(Q_x, GFY_x^o \right),$$

4.1.2 Regnskab for forsikringsdækninger, Liv

For pensionskunde x beregnes markedsværdien af garanterede ydelser for alle risikodækninger knyttet til Liv via

$$GY_x^r = \sum_j \left(\left(Y_x^{G,r,j} \cdot K_x^{M,r,j} - P_x^{G,r,j} \cdot A_x^{M,r,j} + Adm_x^{r,j} \right) \right),$$

hvor der summeres over risikodækninger j omfattet af Liv, forsikringsklasse III.

Ved opgørelse af markedsværdien GY_x^r inddrages information om den resterende aftalte længde af indbetalingsperioden (jf. afsnit 2.17), som fastlægger det reelle risikoophør for både passivet $K_x^{M,r,j}$ og præmieaktivet $A_x^{M,r,j}$.

Der tillægges markedsværdien af forventede udgifter $Adm_x^{r,j}$ til administration af forsikringerne:

$$Adm_x^{r,j} = omk_x^r \cdot P_x^{G,r,j} \cdot A_x^{M,r,j} + Y_x^{G,r,j} \cdot \left(K_x^{M,r,j,*} - K_x^{M,r,j} \right)$$

Med denne definition anvendes to omkostningssatser i markedsværdigrundlaget. Den første sats omk_x^r ganges med præmieaktivet og kan opfattes som en 1-årig belastning. Den anden del indregnes via en rentemarginal δ_r (efter PAL), som indgår ved beregning af værdien $K_x^{M,r,j,*}$.

Idet alle forsikringsdækninger bortfalder ved overgang til indbetalingsfri pensionsordning (bortset fra en evt. dødsfaldsdækning, jf. afsnit 4.1.1), defineres markedsværdien af garanterede fripolicydelser for risikodækninger til $GFY_x^{r,*} = 0$.

Der foretages maksimeringer inden for risikodækningerne, så markedsværdien for indbetalingsfri pensionsordninger opgøres som:

$$GFY^r = \max \left(0, \sum_x GY_x^r \right).$$

Livsforsikringshensættelsen for risikodækninger, forsikringsklasse III, defineres ved

$$LH^r = GFY^r.$$

4.1.3 Samlet markedsværdiregnskab for liv

De samlede regnskabsstørrelser er givet ved:

$$\begin{aligned} GY &= \sum_x GY_x = \sum_x GY_x^o + \sum_x GY_x^r, \\ GFY &= \sum_x GFY_x^o + GFY^r, \\ LH &= \sum_x LH_x^o + LH^r. \end{aligned}$$

Ovenstående regnskabsstørrelser tillægges IBNR og RBNS samt fradrages erstatningshensættelsen. IBNR, RBNS og erstatningshensættelse er beskrevet i afsnit 4.1.5.

For forsikringsklasse I opgøres Værdien af garanterede ydelser, Værdien af garanterede fripolicydelser og Værdien af retrospektive hensættelser som GY henholdsvis GFY henholdsvis LH , idet Værdien af retrospektive hensættelser dog kan forhøjes eller reduceres som følge af fordeling af realiserede resultater til de forsikrede.

Herefter bestemmes *Bonuspotentiale på fremtidige præmier*, BP , og *Bonuspotentiale på fripolicydelser*, BFY , i overensstemmelse med regnskabs-bekendtgørelsens § 66:

$$BP = GFY - GY,$$
$$BFY = LH - GFY,$$

4.1.4 Forventet fremtidigt administrationsregnskab

Nutidsværdien af et forventet fremtidigt administrationsresultat er 0 og er derfor ikke medregnet.

4.1.5 IBNR, RBNS og erstatningshensættelser

4.1.5.1 IBNR ved død

IBNR ved død er opgjort til θ_1 måneders risikopræmie ved død for eventuelle policer.

4.1.5.2 IBNR ved invaliditet

IBNR ved invaliditet udgøres af hensættelse til skader, som endnu ikke er anmeldt på grund af forsinket reaktion fra den forsikrede. Hensættelsen er skønnet til θ_2 måneders risikopræmie ved invaliditet for eventuelle policer.

4.1.5.3 RBNS

RBNS er hensættelse til anmeldte men endnu ikke ekspederede – og måske heller ikke afgjorte – skader. Hensættelsen er opgjort ved, at der på alle policer i PFA Plus undersøges, om der er anmeldt dødsfald eller søgt om indbetalingssikring, som endnu ikke er ekspederet. Det anførte beløb er opgjort som risikosummen.

For anmeldte invalideskader afsættes der til to typer af RBNS-skader: Behandlede, men ikke-ekspederede sager, og ikke-behandlede sager. RBNS-hensættelserne for ikke-behandlede sager korrigeres med en faktor R_{RBNS} .

4.1.5.4 Erstatningshensættelse

Erstatningshensættelse omfatter ikke betalte men forfaldne forsikringsydelse. Den indbefatter derudover et skøn over forsikringsydelse for endnu ikke anmeldte forsikringsbegivenheder, der ville være forfaldne i regnskabsåret, hvis forsikringsbegivenhederne havde været anmeldt og de tilhørende sager færdigbehandlet.

Beløbet beregnes som summen af

- Optalt engangsbetalt ved anmeldte døds-skader,
- ψ_1 x risikosum for sumudbetalinger ved død.
- ψ_2 x risikosum for rateudbetalinger ved død.
- ψ_3 x anmeldte, men endnu ikke ekspederet indbetalingssikring,

- $\psi_4 \times$ IBNR-erstatningsreserve ved indbetalingssikring.

Endelig indeholder den i regnskabet anførte erstatningshensættelse ekspederede sager, der endnu ikke er udbetalt.

4.2 Diskonteringsrente

PFA Pension anvender den af Finanstilsynet estimerede (justerede) rentekurve. Rentekurven reduceres med pensionsafkastskat.

4.3 Grundlæggende elementer for markedsværdigrundlaget

I dette afsnit beskrives de underliggende risikoforudsætninger, dødelighed og tab af erhvervsevne. Derudover inddrages ophævelsesadfærd, som anvendes ved opgørelse af markedsværdiregnskab.

Bedste skøn er generelt baseret på observationer fra de seneste 5 år for PFA Pensions gennemsnitsrentebestand samt ud fra forventninger til sammensætningen af bestanden i PFA Plus.

4.3.1 Forsikringsrisiko

Ved opgørelse af hensættelser til markedsværdi tages udgangspunkt i estimerede intensiteter fra markedsværdigrundlaget. For policer tegnet på kønsafhængigt grundlag anvendes kønsafhængige markedsværdi-intensiteter, og for policer tegnet på unisex grundlag anvendes unisex markedsværdi-intensiteter med undtagelse af aktivdødeligheden og levetidsforbedringerne for aktiv- og invalidedødeligheden.

Aktivdødeligheden primo 2012 modelleres ved Finanstilsynets dødelighedsmodel

$$\mu_{x,0}^{ad} = \exp(\beta_1 r_1(x-1/2) + \beta_2 r_2(x-1/2) + \beta_3 r_3(x-1/2)) \mu_{x,2011}^{FT} (1 - R_x^{FT})^{1/2},$$

for hele aldre x , hvor $\mu_{x,2011}^{FT}$ udgør Finanstilsynets benchmark for basisdødeligheden i år 2011 for alder x , og hvor R_x^{FT} angiver benchmarket for de forventede fremtidige levetidsforbedringer i procent for alder x .

Endelig er funktionerne $r_1(x)$, $r_2(x)$ og $r_3(x)$ givet ved:

$$r_m(x) = \begin{cases} 1 & \text{for } x \leq x_{m-1} \\ \frac{x_m - x}{x_m - x_{m-1}} & \text{for } x_m < x < x_{m-1} \\ 0 & \text{for } x \geq x_m \end{cases}$$

hvor $m = 1, 2, 3$ og $(x_0, x_1, x_2, x_3) = (40, 60, 80, 100)$. For $x > 110$ anvendes $\mu_{110, 2011}^{FT}$ og R_{110}^{FT} .

De kønsafhængige benchmark for basisdødeligheden og levetidsforbedringerne er offentliggjort for heltallige aldre af Finanstilsynet d. 30. oktober 2012. For ikke-heltallige aldre interpoleres lineært imellem de nærmeste heltallige værdier for basisdødeligheden og for levetidsforbedringerne.

For generelt $t \geq 0$, hvor t er tid [år] efter 1. januar 2012, er bestandsdødeligheden givet ved

$$\mu_{x,t}^{ad} = \mu_{x,0} (1 - R_x^{FT})^t.$$

De estimerede beta-værdier ovenfor er angivet i Satsbilag.

Der anvendes betegnelsen $\mu_{x,0,v}^{id}$ for invalidedødeligheden gældende i alder x til tid 0 med varighed v , dvs. at invalidedødeligheden afhænger af hvor længe pensionskunden har været invalid. Varighedsafhængigheden modelleres ved en Gompertz-Makeham dødelighed gældende de første 2 år efter invaliditetens indtræffelse, og en anden dødelighed gældende når varigheden af invaliditeten er større end 2 år. Invalidedødeligheden må ikke blive mindre end gennemsnitsdødeligheden når denne modelleres med Gompertz-Makeham intensiteten μ_x^{GM}

Invalidedødelighed inkl. forventet levetidsforbedring, $\mu_{x,t,v}^{id}$, bestemmes ved at multiplicere $\mu_{x,0,v}^{id}$, henholdsvis, med $(1 - R_x^{FT} - R_d)^t$ jævnfør ovenfor.

For "Tab af erhvervsevne" findes kønsafhængige invalideintensiteter på sædvanlig Gompertz-Makeham form for de to invalidedækninger, $\mu_{x,0}^{ai,1}$ (hel ved halv) og $\mu_{x,0}^{ai,2}$ (opfyldning). Intensiteten kan dog ikke blive mindre end 10^{-4} . Intensiteten for opfyldningsinvaliderenten er fastsat som κ_1 gange med intensiteten for hel ved halv.

Reaktiveringsintensiteter modelleres på formen

$$\mu_{x,0,v}^{ir} = \max(\alpha_v + \beta_v \cdot \max(\kappa_1, x_{0,v})).$$

I forhold til den estimerede reaktiveringsintensitet er der indregnet en forøgelse på κ_2 på baggrund af forventninger til forbedrede processer til håndteringen af invalidepensionister. Der anvendes samme reaktiveringsintensiteter for de to invalidebegreber.

Idet aktivdødeligheden og levetidsforbedringerne for aktiv- og invalidedødeligheden er baseret på Finanstilsynets benchmark, der ikke findes som unisex grundlag, bliver der for policer tegnet på unisex grundlag foretaget en beregning af enhedspassiverne/-aktiverne for begge køn, hvorefter gennemsnittet af disse anvendes.

4.3.2 Ophævelse af pensionsordning

Markedsværdier beregnes under inddragelse af selskabets forventninger til den fremtidige ophævelsesadfærd. Der specificeres en aldersafhængig fælles ophævelsesintensitet på formen $\mu_{x,0}^{ag} = \alpha + \beta \left(-x_0 \int_{x \leq x_1} \right)$, hvor værdierne af parametrene findes i Satsbilag.

Der indregnes ikke fripoliceadfærd.

4.3.3 Risikotillæg

Markedsværdiregnskabet opgøres med udgangspunkt i bedste skøn for intensiteterne, inkl. forventninger til fremtidige levetidsforbedringer. Derudover indregnes et risikotillæg som beskrevet nedenfor.

Risikotillægget afspejler usikkerheden forbundet med den forventede fremtidige levetidsforbedring. Dette opnås ved at indregne et større fald i dødeligheden end beskrevet under afsnit 4.3.1. Den indregnede levetidsforbedring øges med R_d pr. år. Der indregnes et risikotillæg ved at øge trenden med R_d , således at dødelighederne $\mu_{x,t}^{ad,*}$ og $\mu_{x,t,v}^{id,*}$ til tid $t \geq 0$ efter indregning af risikotillæg defineres ved

$$\mu_{x,t}^{ad,*} = \mu_{x,0}^{ad} (1 - R_x^{FT} - R_d)^t \quad \text{og} \quad \mu_{x,t,v}^{id,*} = \mu_{x,0,v}^{id} (1 - R_x^{FT} - R_d)^t.$$

Der indregnes risikotillæg vedrørende intensiteten for tab af erhvervsevne ved at øge bedste skøn med faktoren R_j , dvs. at invalideintensiteter inkl. risikotillæg angives på formen: $\mu_{x,0}^{ai,j} \cdot R_j$, for de to invalidetyper $j=1,2$.

Der indregnes yderligere et implicit risikotillæg vedrørende invalidedødelighed, idet der anvendes samme invalidedødelighed for alle invalidetilfælde.

Reaktiveringsintensiteter efter indregning af risikotillæg fastsættes ved at reducere bedste skøn med $(-R_r)$, således at reaktiveringsintensiteten fastsættes som $\mu_{x,0,v}^{ir,*} = R_r \cdot \mu_{x,0,v}^{ir}$.

Ophævelsesintensiteten efter indregning af risikotillæg fastsættes ved at reducere det bedste skøn med $(-R_g)$, således at den anvendte ophævelsesintensitet bliver $\mu_{x,0}^{ag,*} = R_g \cdot \mu_{x,0}^{ag}$.

Parametre i forbindelse med risikotillæg står opført i Satsbilag.

5 Satsbilag

Satser vedrørende omkostninger hhv. dækninger fremgår af Bilag 14 hhv. 15.

5.1 Satser vedrørende markedsværdigrundlaget

Diverse satser for markedsværdigrundlaget

	δ_o	0,25 %
Omkostningssatser	δ_r	0,25 %
	omk_x^r	3 %
	x_1^y	60
	x_2^y	90
Satser for fald i dødelighed	ρ_1	0,013
	ρ_2	0,013
	ρ_3	0,0003333
	ρ_4	0,003
	x_0	30
Ophævelsessatser	x_1	60
	α	0,040
	β	-0,001
	R_d	0,002
Satser risikotillæg	R_i	1/0,95
	R_r	0,9
	R_g	0,9
Satser erstatningshensættelsen	ψ_1	0,0005
	ψ_2	0,005

	ψ_3	0,015
	ψ_4	0,01
Satser IBNR	θ_1	1,5
	θ_2	2,5
Korrektioner intensiteter	κ_1	0,05
	κ_2	0,2
Korrektion af RBNS	R_{RBNS}	0,9

Intensiteter for markedsværdigrundlaget

Køn	Type	$a / \alpha_v / \beta_1$	$b / \beta_v / \beta_2$	$c / x_{0,v} / \beta_3$	h	v	x
	μ_x^{ad}	0,000000	0,000000	0,000000			
Kvinder	μ_x^{id}	-0,02271	7,954480	0,015497		$v \leq 2$	
		0,005359	3,355377	0,076468		$v > 2$	
	μ_x^{GM}	0,000067	4,675941	0,049018			
	μ_x^{ad}	-0,2134	0,000000	0,000000			
Mænd	μ_x^{id}	0,013916	6,239685	0,044835		$v \leq 2$	
		0,007869	4,973739	0,054042		$v > 2$	
	μ_x^{GM}	0,000069	4,821867	0,049166			
	μ_x^{ad}	-	-	-			
Unisex	μ_x^{id}	-0,00060	6,858511	0,034400		$v \leq 2$	
		0,002428	5,751804	0,041785		$v > 2$	
	μ_x^{GM}	0,000054	4,858765	0,047748			
Kvinder	$\mu_{x,0}^{ai,1}$	-0,00097	6,606742	0,021072			
	$\mu_{x,0}^{ai,2}$	-0,00102	6,627932	0,021072			
Mænd	$\mu_{x,0}^{ai,1}$	0	5,662015	0,033462			

	$\mu_{x,0}^{ai,2}$	0	5,683204	0,033462	
Unisex	$\mu_{x,0}^{ai,1}$	-0,00027	6,163407	0,026559	
	$\mu_{x,0}^{ai,2}$	-0,00029	6,184597	0,026559	
Kvinder	$\mu_{x,0,v}^{ir}$	0,737819	-0,01053	24	$v \leq 2$
		0,141775	-0,00271	29	$v > 2$
Mænd	$\mu_{x,0,v}^{ir}$	0,551241	-0,0072	24	$v \leq 2$
		0,111366	-0,00199	29	$v > 2$
Unisex	$\mu_{x,0,v}^{ir}$	0,633418	-0,00872	24	$v \leq 2$
		0,140316	-0,00266	29	$v > 2$
Kvinder	$\mu_{y,0,v}^{ag}$	0.052	-0.0011	60	
Mænd	$\mu_{x,0,v}^{ag}$	0.052	-0.0011	60	
Unisex	$\mu_{y,0,v}^{ag}$	0.052	-0.0011	60	

5.2 Satser vedrørende "Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring"

- **Priskorrektionsfaktorer for erfaringstarifiering af forsikringspriser og indbetalingssikring**
- **- gælder både dækning ved dødsfald og tabt erhvervsevne**

Estimeret fremtidigt skadesniveau	Erfaringstarifieringsfaktor
• 40	• f_{erfa}
• 40 • $\theta \leq$ • 40	• 0,50
• 40 • $< \theta \leq$ • 45	• 0,55
• 45 • $< \theta \leq$ • 50	• 0,60
• 50 • $< \theta \leq$ • 55	• 0,65
• 55 • $< \theta \leq$ • 60	• 0,70
• 60 • $< \theta \leq$ • 70	• 0,75
• 70 • $< \theta \leq$ • 75	• 0,80
• 75 • $< \theta \leq$ • 80	• 0,85
• 80 • $< \theta \leq$ • 85	• 0,90
• 85 • $< \theta \leq$ • 90	• 0,95
• 90 • $< \theta \leq$ • 100	• 1,00
• 100 • $< \theta \leq$ • 105	• 1,05
• 105 • $< \theta \leq$ • 115	• 1,10
• 115 • $< \theta \leq$ • 120	• 1,15

- 120 • $< \theta \leq$ • 125
 - 125 • $< \theta \leq$ • 130
 - 130 • $< \theta \leq$ • 140
 - 140 • $< \theta$ •
- 1,20
 - 1,30
 - 1,40
 - 1,50

Satser til erfaringstarifiering af nye grupper	
<i>Ny_erfa_min_sats</i>	75
<i>Ny_erfa_max_sats</i>	85
<i>Ny_erfa_min_sats_kendt</i>	50
<i>Ny_erfa_max_sats_kendt</i>	110
<i>erfa_store_ordn</i>	500
<i>erfa_grænse_stor</i>	55

Fareklasse	
Fareklasse	Prisfaktor
1	1
2	1,25
3	1,75
4	2,25

Forfald	
Forfald	Prisfaktor
Årlig	0,98658
Månedlig	1

6 Bilag: Ordbog

6.1 Ordbog

Navn

Engangsindbetaling
Indbetaling
Indbetalingsfri pensionsordning
Indbetalingspause
Indbetalingssikring
Livspension
Livspension tidsbegrænset
Ophæve pensionsbeviset
Opsparing
Opsparingssikring
Pensionsbevis
Pensionskunde
Raskmelding

Tidligere betegnelser

Indskud
Præmie, pensionsbidrag
Fripolice
Henstand
Præmiefritagelse
Livrente
Ophørende livrente
Tilbagekøb, genkøb
Depot, konto, reserve
Depotsikring
Police (dokument)
Opsparer, forsikringstager
Reaktivering

7 Bilag: Regler for integration og interpolation

7.1 Integration

Til numerisk integration anvendes Trapez-integration, Laplace-integration eller lignende metoder.

7.2 Interpolation

Ved behov for at beregne værdier i ikke-heltallige aldre bruges lineær interpolation. Der kan interpoleres i flere dimensioner. Metoden der anvendes er beskrevet i Rovatti, Borgatti & Guerrieri "A Geometric Approach to Maximum-Speed n-Dimensional Continuous Linear Interpolation in Rectangular Grids".

Hvis der er behov for at ekstrapolere, så skal der beregnes værdier i de omkringliggende hele aldre og derudfra interpoleres.

Når en funktion $F(X) = f(X^1, X^2, \dots, X^n)$ skal fastsættes ved interpolation, så fastsættes interpolationsværdierne $f^{\wedge}(X) = f(X^1, X^2, \dots, X^n)$ således:

For hvert X^i findes $X_{k_i}^i$, hvor $X_{k_i}^i \leq X^i < X_{k_i+1}^i$ og hvor der findes funktionsværdi for $X_{k_i}^i$ og $X_{k_i+1}^i$.

Hvis $X^i = X_{\max}^i$, kan der enten regnes i en dimension mindre (idet dimension i udelades), eller funktionsværdier hvor $X_{\max+1}^i$ indgår, kan sættes til en vilkårlig værdi, da disse funktionsværdier alligevel kun indgår i interpolationen med en vægt på 0.

Sæt $K = (k_1, k_2, \dots, k_n)$ og $x^i = (X^i - X_{k_i}^i) / (X_{k_i+1}^i - X_{k_i}^i)$.

Stil $1, 2, \dots, n$ op i en rækkefølge $\langle 1, 2, \dots, n \rangle$ så $x^{p\langle 1 \rangle} \geq x^{p\langle 2 \rangle}$.

Sæt $A(0) = (X_{k_1}^1, X_{k_2}^2, \dots, X_{k_n}^n)$.

Sæt $A(1) = A(0)$, idet $X_{k_i}^i$ ændres til $X_{k_i+1}^i$ for $i = p\langle 1 \rangle$.

.....

Sæt $A(j+1) = A(j)$, idet $X_{k_i}^i$ ændres til $X_{k_i+1}^i$ for $i = p\langle j+1 \rangle$.

.....

Sæt $A(n) = (X_{k_1+1}^1, X_{k_2+1}^2, \dots, X_{k_n+1}^n)$.

Så er interpolationsværdierne givet ved:

$f^{\wedge}(X^1, X^2, \dots, X^n) =$

$$f(A\langle 0 \rangle) * (1 - x^{p\langle 1 \rangle}) + f(A\langle 1 \rangle) * x^{p\langle 1 \rangle} + \dots + f(A\langle p-1 \rangle) * (1 - x^{p\langle p \rangle}) + f(A\langle p \rangle) * x^{p\langle p \rangle}.$$

8 Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer og investeringsprofil A, B, C eller D

§ 1. Lovgrundlag mv.

Dette regulativ beskriver, hvorledes PFA Pension beregner og fordeler realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer i henhold til § 20, stk. 1, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Dette regulativ gælder ikke for PFA Plus med gennemsnitsrente.

§ 2. Anmeldelse og løbende ændringer

PFA Pension skal til Finanstilsynet anmelde regler for beregning og fordeling af det realiserede resultat til de forsikrede og andre berettigede i henhold til pensionsordninger. Dette regulativ angiver hovedtrækkene i disse regler. PFA Pension kan uden varsel ændre disse regler og dette regulativ og PFA Pension anmelder løbende ændringer af reglerne til Finanstilsynet.

Adgangen til løbende at ændre reglerne følger af pensionsvilkårene for pensionsordningerne.

§ 3. Realiseret resultat

Det realiserede resultat for pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer beregnes for hver pensionsordning som 5 pct. af indbetalingen til opsparingen i investeringskonceptet PFA Investerer. Satsen anvendes på løbende indbetalinger, engangsindbetalinger samt overførsler fra anden pensionsleverandør. PFA Pension kan uden varsel ændre den nævnte procentsats, herunder sætte den til nul, ved anmeldelse til Finanstilsynet.

For policer med investeringskonceptet PFA Investerer, der er omfattet af KundeKapital, og som fra og med 1. juli 2011 har modtaget overførsel fra PFA gennemsnitsrente i løbet af året, defineres et yderligere realiseret resultat ultimo året på 5 pct. af det samlede indestående på konceptet PFA Investerer og på Individuel KundeKapital fratrukket det aktuelle indestående på Individuel KundeKapital. Det realiserede resultat kan ikke blive negativt.

Det realiserede resultat overføres fuldt ud til Individuel KundeKapital for hver pensionsordning i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer, som er omfattet af Individuel KundeKapital. For pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer, som ikke er omfattet af Individuel KundeKapital, indgår det realiserede resultat fuldt ud i pensionsordningens opsparing.

§ 4. Definition af KundeKapital

KundeKapital er særlige bonushensættelser af type B i henhold til § 32 i Bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital. KundeKapital består af Individuel KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 6), og Kollektiv KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 8).

KundeKapital indgår på lige fod med egenkapital i basiskapitalen, som er den ansvarlige kapital et forsikringselskab skal have ifølge lovgivningen. KundeKapital skal dække dels de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels de

samme tab, som egenkapitalen skal dække. KundeKapital kan derfor blive reduceret blandt andet ved dækning af tab på forsikringsdriften og andre negative poster. Risikoen for reduktion af Individuel KundeKapital er begrænset, så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, som nævnt nedenfor i § 8.

En pensionsordning er omfattet af KundeKapital, hvis det fremgår af pensionsbeviset.

§ 5. Opgørelse af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opgøres på følgende måde:

+	Individuel KundeKapital ved periodens start	
+	Overførsel	(§ 6)
+	Forrentning	(§ 7)
-	Dækning af tab mv.	(§ 4)
-	Udbetaling	(§§ 9 og 10)
-	Pensionsafkastskat	(§ 12)
=	Individuel KundeKapital ved periodens slutning	

§ 6. Overførsel til Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opbygges ved overførsel af pensionsordningernes realiserede resultater, som nævnt ovenfor i § 3. Der kan alene opbygges Individuel KundeKapital for opsparing i investeringskonceptet PFA Investerer. Indbetalinger til forsikringsdækning deltager ikke i opbygningen af Individuel KundeKapital.

Allerede opbygget Individuel KundeKapital på en pensionsordning, der er omfattet af KundeKapital, overføres til Individuel KundeKapital i PFA Plus ved en intern overførsel til PFA Plus.

§ 7. Forrentning af Individuel KundeKapital

I løbet af et kalenderår bliver Individuel KundeKapital forrentet med en foreløbig rente før fradrag af pensionsafkastskat, som fastsættes månedligt forud.

Forrentning af Individuel KundeKapital før fradrag af pensionsafkastskat opgøres årligt og svarer som minimum til den årlige forrentning af egenkapitalen før selskabsskat. Ved godkendelse af årsrapporten for PFA Pension på selskabets generalforsamling sker samtidig godkendelse af årets egenkapitalforrentning, og der foretages en korrektion af forrentningen af Individuel KundeKapital, hvis egenkapitalforrentningen afviger fra den foreløbige rente, der er tilskrevet Individuel KundeKapital i løbet af året. Forrentningen af egenkapitalen kan være positiv eller negativ.

Korrektionen finder sted inden udgangen af maj måned i det efterfølgende kalenderår og kun for de pensionsordninger, der er i kraft, når korrektionen sker.

Så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, står denne som sikkerhed for Individuel KundeKapital og dennes forrentning, herunder en negativ korrektion af forrentningen, som nævnt nedenfor i § 8.

§ 8. Kollektiv KundeKapital

I forbindelse med indførelse af KundeKapital har PFA Pension overført beløb fra egenkapitalen til Kollektiv KundeKapital.

Kollektiv KundeKapital, inklusive forrentning og eventuelle nye overførsler fra egenkapitalen, fordeles til de pensionsordninger, der er omfattet af Individuel KundeKapital. Det sker ved:

- sikring af, at Individuel KundeKapital mindst forrentes med den foreløbige rente, der tilskrives i løbet af året, og
- dækning af Individuel KundeKapitals forholdsmæssige andel dels af de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels af de samme tab, som egenkapitalen skal dække, som nævnt ovenfor i § 4.

Den foreløbige rente fastsættes således, at Kollektiv KundeKapital forventes at blive udloddet over en årrække.

PFA Pension kan beslutte en endelig fordeling af Kollektiv KundeKapital.

§ 9. Udbetaling af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital udbetales i takt med udbetaling af en pensionsordnings opsparing i investeringskonceptet PFA Investerer. Se dog § 10 om udbetaling ved ophævelse af en pensionsordning. Individuel KundeKapital udbetales også, hvis en pensionsordning ophører uden udbetaling af opsparing. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter nærmere regler for udbetaling af Individuel KundeKapital i forbindelse med udbetaling fra en pensionsordning og i forbindelse med ophør af en pensionsordning, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2.

§ 10. Ophævelse af en pensionsordning

Ved ophævelse af en pensionsordning udbetales Individuel KundeKapital sammen med pensionsordningens værdi ved ophævelse, såfremt PFA Pension på tidspunktet for ophævelsen opfylder solvenskravet i § 32, stk. 1, nr. 6 i Bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter, hvor stor en procentdel Individuel KundeKapital maksimalt kan udgøre af den resterende opsparing i forbindelse med delvist tilbagekøb, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2. Eventuel overskydende Individuel KundeKapital bliver overført til opsparingen.

Der kan ikke disponeres særskilt over Individuel KundeKapital.

§ 11. Flytning til andet investeringskoncept i PFA Plus

Ved flytning af opsparing og/eller fremtidige indbetalinger til et andet investeringskoncept, hvor der ikke opbygges Individuel KundeKapital, vil en allerede opbygget Individuel KundeKapital blive bevaret. Dette gælder dog ikke, hvis værdien af den Individuelle KundeKapital er mindre end 500 kr., når opbygning af Individuel KundeKapital fravælges. I så fald vil værdien i stedet blive overført til opsparingen.

§ 12. Pensionsafkastskat

KundeKapital reduceres med pensionsafkastskat i henhold til lovgivningen.

§ 13. Ikrafttrædelse

Dette regulativ træder i kraft den 23. april 2012.

9 Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente

§ 1. Lovgrundlag m. v.

Dette regulativ beskriver, hvorledes PFA Pension beregner og fordeler realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente i henhold til § 20, stk. 1, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente er ikke omfattet af Bekendtgørelse om kontributionsprincippet.

§ 2. Anmeldelse og løbende ændringer

PFA Pension skal til Finanstilsynet anmelde regler for beregning og fordeling af det realiserede resultat til de forsikrede og andre berettigede i henhold til pensionsordninger. Dette regulativ angiver hovedtrækkene i disse regler. PFA Pension kan uden varsel ændre disse regler og dette regulativ og PFA Pension anmelder løbende ændringer af reglerne til Finanstilsynet.

§ 3. Realiseret resultat og pensionsordningernes andel heraf

Det realiserede resultat for PFA Pension vedrørende pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente beregnes som anført i det tekniske grundlag for PFA Plus.

Til hver pensionsordning i PFA Plus med gennemsnitsrente fordeles en andel af det realiserede resultat, som består af to dele.

Den ene del beregnes som 5 pct. af indbetalingerne til opsparingen i PFA Plus med gennemsnitsrente. Satsen anvendes på løbende indbetalinger, engangsindbetalinger samt overførsler fra anden pensionsleverandør. PFA Pension kan uden varsel ændre den nævnte procentsats, herunder sætte den til nul, ved anmeldelse til Finanstilsynet. Hvis pensionsordningen er omfattet af Individuel KundeKapital, overføres denne del fuldt ud til Individuel KundeKapital. Hvis pensionsordningen ikke er omfattet af Individuel KundeKapital, indgår denne del fuldt ud i pensionsordningens opsparing.

Den anden del indgår fuldt ud i pensionsordningens opsparing og opgøres som forskellen mellem (1) den tilskrevne depotrente før skat på opsparingen eksklusiv Individuel KundeKapital og (2) en teknisk beregnet forrentning af opsparingen eksklusiv Individuel KundeKapital, der fremkommer ved anvendelse af den tekniske rentesats til beregning af udbetalings sikring.

Opsparingen forrentes løbende med en fastsat depotrente før skat. Den anvendte sats svarer som udgangspunkt til den til enhver tid gældende depotrentesats, der anvendes for nytegnede forsikringer i PFA Pension, som er omfattet af kontributionsbekendtgørelsen.

For opsparing med tilknyttede forsikringsdækninger trækkes betaling for disse dækninger i opsparingen. PFA Pension fastsætter sandsynligheder for død og invaliditet mv. på basis af vores erfaringer om - og forventninger til - udviklingen i dødelighed og invaliditet mv. De anvendte satser for betaling for forsikringsdækning fremgår af det tekniske grundlag for PFA Plus. Satserne kan ændres fremadrettet uden varsel ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 4. Definition af KundeKapital

KundeKapital er særlige bonushensættelser af type B i henhold til § 32 i Bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital. KundeKapital består af Individuel KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 6), og Kollektiv KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 8).

KundeKapital indgår på lige fod med egenkapital i basiskapitalen, som er den ansvarlige kapital et forsikringssselskab skal have ifølge lovgivningen. KundeKapital skal dække dels de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels de samme tab, som egenkapitalen skal dække. KundeKapital kan derfor blive reduceret blandt andet ved dækning af tab på forsikringsdriften og andre negative poster. Risikoen for reduktion af Individuel KundeKapital er begrænset, så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, som nævnt nedenfor i § 8.

En pensionsordning er omfattet af KundeKapital, hvis det fremgår af pensionsbeviset.

§ 5. Opgørelse af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opgøres på følgende måde:

+	Individuel KundeKapital ved periodens start	
+	Overførsel	(§ 6)
+	Forrentning	(§ 7)
-	Dækning af tab mv.	(§ 4)
-	Udbetaling	(§ 9 og 10)
-	Pensionsafkastskat	(§ 12)
=	Individuel KundeKapital ved periodens slutning	

§ 6. Overførsel til Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opbygges ved overførsel af en andel af pensionsordningernes realiserede resultater, som nævnt ovenfor i § 3. Størrelsen af opbygningen svarer til en andel af indbetalingerne til opsparingen i PFA Plus med gennemsnitsrente. Indbetalinger til forsikringsdækning deltager ikke i opbygningen af Individuel KundeKapital.

Der opbygges kun Individuel KundeKapital i forbindelse med indbetalinger og overførsler af opsparing fra anden pensionsleverandør.

Der opbygges ikke yderligere Individuel KundeKapital som følge af overførsler af opsparing mellem pensionsordninger omfattet af dette regulativ, og ej heller som følge af interne overførsler af opsparing i PFA-koncernen fra pensionsordninger, der ikke er omfattet af dette regulativ. Allerede opbygget Individuel KundeKapital overføres dog til Individuel KundeKapital i PFA Plus ved en intern overførsel af opsparing fra en pensionsordning, der er omfattet af Individuel KundeKapital, til PFA Plus.

§ 7. Forrentning af Individuel KundeKapital

I løbet af et kalenderår bliver Individuel KundeKapital forrentet med en foreløbig rente før fradrag af pensionsafkastskat, som fastsættes månedligt forud.

Forrentning af Individuel KundeKapital før fradrag af pensionsafkastskat opgøres årligt og svarer som minimum til den årlige forrentning af egenkapitalen før selskabsskat. Ved godkendelse af årsrapporten for PFA Pension på selskabets generalforsamling sker samtidig godkendelse af årets egenkapitalforrentning, og der foretages en korrektion af forrentningen af Individuel KundeKapital, hvis egenkapitalforrentningen afviger fra den foreløbige rente, der er tilskrevet Individuel KundeKapital i løbet af året. Forrentningen af egenkapitalen kan være positiv eller negativ.

Korrektionen finder sted inden udgangen af maj måned i det efterfølgende kalenderår og kun for de pensionsordninger, der er i kraft, når korrektionen sker.

Så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, står denne som sikkerhed for Individuel KundeKapital og dennes forrentning, herunder en negativ korrektion af forrentningen, som nævnt nedenfor i § 8.

§ 8. Kollektiv KundeKapital

I forbindelse med indførelse af KundeKapital har PFA Pension overført beløb fra egenkapitalen til Kollektiv KundeKapital.

Kollektiv KundeKapital, inklusive forrentning og eventuelle nye overførsler fra egenkapitalen, fordeles til de pensionsordninger, der er omfattet af Individuel KundeKapital. Det sker ved:

- sikring af, at Individuel KundeKapital mindst forrentes med den foreløbige rente, der tilskrives i løbet af året, og
- dækning af Individuel KundeKapitals forholdsmæssige andel dels af de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels af de samme tab, som egenkapitalen skal dække, som nævnt ovenfor i § 4.

Den foreløbige rente fastsættes således, at Kollektiv KundeKapital forventes at blive udloddet over en årrække.

PFA Pension kan beslutte en endelig fordeling af Kollektiv KundeKapital.

§ 9. Udbetaling af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital udbetales i takt med udbetaling af en pensionsordnings opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente. Se dog § 10 om udbetaling ved ophævelse af en pensionsordning. Individuel KundeKapital udbetales også, hvis en pensionsordning ophører uden udbetaling af opsparing. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter nærmere regler for udbetaling af Individuel KundeKapital i forbindelse med udbetaling fra en pensionsordning og i forbindelse med ophør af en pensionsordning, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2.

§ 10. Ophævelse af en pensionsordning

Ved ophævelse af en pensionsordning udbetales Individuel KundeKapital sammen med pensionsordningens værdi ved ophævelse, såfremt PFA Pension på tidspunktet for ophævelsen opfylder solvenskravet i § 32, stk. 1, nr. 6 i Bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter, hvor stor en procentdel Individuel KundeKapital maksimalt kan udgøre af den resterende opsparing i forbindelse med delvist tilbagekøb, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2. Eventuel overskydende Individuel KundeKapital bliver overført til opsparingen.

Der kan ikke disponeres særskilt over Individuel KundeKapital.

§ 11. Flytning til andet investeringskoncept i PFA Plus

Ved flytning af opsparing og/eller fremtidige indbetalinger til et andet investeringskoncept, hvor der ikke opbygges individuel KundeKapital, vil en allerede opbygget Individuel KundeKapital blive bevaret. Dette gælder dog ikke, hvis værdien af den Individuelle KundeKapital er mindre end 500 kr., når opbygning af Individuel KundeKapital fravælges. I så fald vil værdien i stedet blive overført til opsparingen.

§ 12. Pensionsafkastskat

KundeKapital reduceres med pensionsafkastskat i henhold til lovgivningen.

§ 13. Ikrafttrædelse

Dette regulativ træder i kraft den 1. januar 2012.

10 Bilag: [Udgået]

11 Bilag: [Udgået]

12 Bilag: [Udgået]

13 Bilag: Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring

13.1 Anvendte funktioner

13.1.1 Alder

Aldersberegning tager udgangspunkt i den tekniske fødselsdato.

Den tekniske fødselsdato er identisk med den rigtige fødselsdato, hvis dagen i den rigtige fødselsdato er den første dag i en kalendermåned. Ellers er den tekniske fødselsdato lig med den første dag i måneden efter den rigtige fødselsdato:

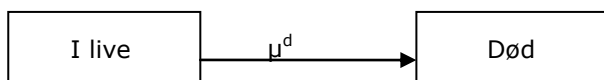
Alderen på en given dato dd.mm.yyyy for en person med teknisk fødselsdato DD.MM.YYYY beregnes som antallet af dage mellem dd.mm.yyyy og DD.MM.YYYY delt med 372, idet det forudsættes, at hver kalendermåned består af 31 dage. For måneder, der ifølge en sædvanlig kalender har mindre end 31 dage, forudsættes det, at der indlægges ekstra dage mellem den sidste dag i måneden og den første dag i den næste måned. Der vil således være 4 dage fra 28. februar til 1. marts. Er det skudår, vil de 3 dage af de 4 dage ligge mellem 29. februar og 1. marts.

13.2 Modeller og Formler

Lad x betegne pensionskundens alder.

Simpel liv-død model

Anvendes for dækninger uden indbetalingsikring.

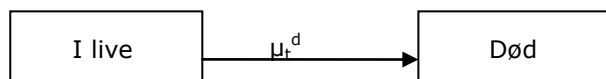

Intensiteten for død er givet ved:

$$\mu_x^d = a^d + 10^{b^d - 10 + c^d x}.$$

Liv-død model med levetidsforbedringer

Anvendes på opsparingsdækninger til beregning af udbetalingsikring, hvor der tages højde for levetidsforbedringer.

Ved opsparing i markedsrente er intensiteten for dødeligheden til tid t givet ved:

$$\mu_{x,t}^{d,pen,M} = \mu_{x,t}^{d,sik,M} = (a^{d,sik,M} + 10^{b^{d,sik,M} - 10 + c^{d,sik,M} x}) \cdot (1 - h^{d,sik,M})^t.$$

Ved opsparing i gennemsnitsrente er intensiteten for dødeligheden til tid t givet ved:

$$\mu_{x,t}^{d,pen,G} = \mu_{x,t}^{d,sik,G} = (a^{d,sik,G} + 10^{b^{d,sik,G} - 10 + c^{d,sik,G}x}) \cdot (1 - h^{d,sik,G})^t.$$

Ved beregning af udbetaling for livspension i PFA Plus (PFA Investerer profil A, B, C, D samt Du Investerer) er intensiteten for dødeligheden til tid t givet ved:

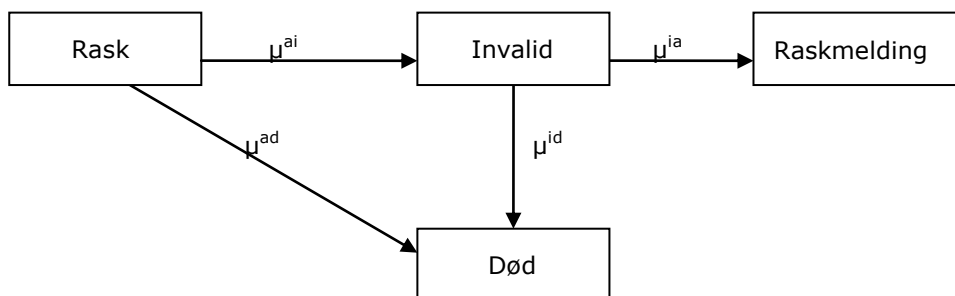
$$\mu_{x,t}^{d,udb,M} = (a^{d,udb,M} + 10^{b^{d,udb,M} - 10 + c^{d,udb,M}x}) \cdot (1 - h^{d,udb,M})^{t+h(T_0^{d,udb,M}, T_1)}.$$

Her angiver t tid i år efter beregningstidspunktet T_1 , mens $T_0^{d,udb,M}$ angiver longevitynulpunktet for dødsintensiteten. Endelig er

$$h(T_0^{d,udb,M}, T_1) = 5 \cdot \left[\frac{T_1 - T_0^{d,udb,M}}{5} \right],$$

hvor $\left[_ \right]$ er heltalsdelen af x . Der anvendes således en forskydning af dødelighedstabellen hvert femte år med den årlige forbedringsrate $h^{d,udb,M}$.

Model med raskmelding

Intensiteten for død som rask er givet ved:

$$\mu_x^{ad} = a^{ad} + 10^{b^{ad} - 10 + c^{ad}x}.$$

Intensiteten for invaliditet som rask er givet ved:

$$\mu_x^{ai} = \begin{cases} \mu_x^{ai, hel} = a^{ai, hel} + 10^{b^{ai, hel} - 10 + c^{ai, hel}x} \\ \mu_x^{ai, opfyldning} = a^{ai, opfyldning} + 10^{b^{ai, opfyldning} - 10 + c^{ai, opfyldning}x} \end{cases}.$$

Intensiteten for død som invalid efter v år som invalid er givet ved:

$$\mu_{x,v}^{id} = a_{v(i)}^{id} + 10^{b_{v(i)}^{id} - 10 + c_{v(i)}^{id}x}, \text{ for } v(i) \leq v < v(i+1),$$

hvor $[v(i), v(i+1))$ betegner det i 'te varighedsinterval med $0 = v(1)$ og $v(n+1) = \infty$.

Intensiteten for raskmelding som invalid efter v år som invalid er givet ved:

$$\mu_{x,v}^{ia} = a_{v(i)}^{ia} + 10^{b_{v(i)}^{ia} - 10 + c_{v(i)}^{ia}x}, \text{ for } v(i) \leq v < v(i+1),$$

hvor $[v(i), v(i+1))$ betegner det i 'te varighedsinterval med $0 = v(1)$ og $v(n+1) = \infty$.

Sandsynligheden for, at en x -årig invalid stadig er invalid i alder $x+t$ givet, at den x -årige har været invalid i v år, er givet ved:

$$P_{x,x+t,v}^{\bar{ii}} = \frac{P_{x-v,x+t,0}^{\bar{ii}}}{P_{x-v,x,0}^{\bar{ii}}},$$

$$P_{x,x+t,0}^{\bar{ii}} = e^{-\sum_{i=1}^n \int_{\min\{t,v(i)\}}^{\min\{t,v(i+1)\}} \mu_{x+s,v(i)}^{ia} + \mu_{x+s,v(i)}^{id} ds},$$

hvor $[v(i), v(i+1))$ betegner det i 'te varighedsinterval med $0 = v(1)$ og $v(n+1) = \infty$.

Sandsynligheden, for at en x -årig rask stadig er rask i alder $x+t$ er givet ved:

$$P_{x,x+t}^{aa} = e^{-\int \mu_{x+s}^{ai} + \mu_{x+s}^{ad} ds}.$$

Sandsynligheden, for at en x -årig rask bliver invalid i alder $x+t$ er givet ved:

$$P_{x,x+t}^{ai} = \int P_{x,x+s}^{aa} \cdot \mu_{x+s}^{ai} \cdot P_{x+s,x+t,0}^{\bar{ii}} ds.$$

Sandsynligheden, for at en x -årig stadig er i live i alder $x+t$ er givet ved:

$$P_{x,x+t} = e^{-\int \mu_{x+s}^d ds},$$

$$P_{x,x+t}^{pen} = e^{-\int \mu_{x+s}^{d,pen} ds}.$$

Det forventede antal børn, som pensionskunden får mellem alder $x-r$ og alder x er givet ved:

$$b_{x,r}^{obl} = \int c_{\tau-r+x} d\tau \text{ for obligatoriske dækninger,}$$

$$b_{x,r}^{fri} = k^{fri} \cdot b_{x,r}^{obl} \text{ for frivillige dækninger,}$$

hvor c_x er forældreskabsintensiteten givet ved:

$$c_x = a \cdot 10^{\frac{-(x-b)^2}{c-d}}.$$

Den anvendte diskonteringsfaktor er givet ved

$P(0,t) = \exp\left(-\int \delta(s) ds\right)$, hvor $\delta(s)$ er den instantane forward-rente på tid s , svarende til rentekurven $i(t)$, dvs.

$$P(0,t) = \frac{1}{(1+i(t))^t}.$$

Som rentekurve anvendes

$$i(t) = (i_{FT}(t) - \Delta i) * (1 - \rho_{PAL}),$$

hvor $i_{FT}(t)$ er Finanstilsynets rentekurve, og Δi og ρ_{PAL} fremgår af Bilag 15.

13.3 Beskrivelse af dækninger

13.3.1 Forsikringsdækninger ved død

13.3.1.1 Dækning 502: Livsforsikring – løbende udbetaling

Dækningen udregnes som om, der er tale om et engangsbeløb, som skal udbetales ved død. Ved død omregnes engangsubbetalingen til rater, som udbetales over den aftalte årrække.

Passivet for dødsfaldsdækning - engangsbeløb med

- risikooophør i alder $x + n$ ($min\text{-}ris\text{-}oph_{502} \leq x + n \leq max\text{-}ris\text{-}oph_{502}$)
- med ret til indbetalingssikring indtil alder $x + m$ ved tabt erhvervsevne ($min\text{-}pf\text{-}oph_{502} \leq x + m \leq max\text{-}pf\text{-}oph_{502}$)
- med ret til indbetalingssikring efter $k[tæe] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens) – i praksis anvendes $k[tæe] = 1$.
- $m \leq n$

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

1. hvis der er ret til indbetalingssikring ved invaliditet:

Bemærk, hvis $m \leq 0$, anvendes formlerne for dækningen under 2.

$$K_{502}^a(x, k[tæe], n, m)$$

$$= \int_0^{\min\{1; m; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} + \mu_{x+t}^{ai} * \int_0^m e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * p_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u, u-t}^{id} du) dt$$

$$+ \int_{\min\{1; m\}}^{\min\{1; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t} * \mu_{x+t}^d dt$$

$$\approx \int_0^{\min\{1; m; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} + \mu_{x+t}^{ai} * \int_0^m e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * p_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u, u-t}^{id} du) dt$$

I praksis beregnes der kun værdier for hele værdier af x , $x + n$ og $x + m$ – og tilnærmelsen svarer derfor til den ønskede formel.

2. hvis der ikke er ret til indbetalingssikring:

$$K_{502}^a(x, n, m) = \int_0^{\min\{1; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t} * \mu_{x+t}^d dt$$

13.3.1.2 Dækning 503: Opsparings sikring af livsvarig Livspensionsopsparing

Dækningen udregnes som et engangsbeløb, der udbetales ved død inden pensionering og ved død efter pensionering, som en konstant årlig arverente. Dækningen er på $c \cdot 100\%$ af værdien af opsparingen til livsvarig livspension og gælder kun hvis den livsvarige livspensionsopsparing alene anvendes til dækning 503 og opsparing.

Passivet for opsparings sikring af livsvarig Livspensionsopsparing med

- risikooophør i alder $x + n$ ($min\text{-}ris\text{-}oph_{503} \leq x + n \leq max\text{-}ris\text{-}oph_{503}$)
- udbetalingsperiode u år ($min\text{-}udb.\text{periode}_{503} < u \leq max\text{-}udb.\text{periode}_{503}$)
- opsparings sikringsfaktor c ($min\text{-}sikringsfaktor_{503} \leq c \leq max\text{-}sikringsfaktor_{503}$) indtil pensionering

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

$$K_{503}^a(x, n, kt, u, c) = 1 - e^{-c \int_0^u \mu_u(kt) du} \left(1 - \frac{1}{\bar{a}_{\overline{u}|} / ([\bar{a}_{\overline{u}|} - K_{603}(kt, x + n, u)] * c)} \right)$$

Og det faste forhold mellem den konstante årlige arverente fra pensioneringen og den livsvarige livspension er fastsat således:

$$k_{503}(x, n, kt, u, c) = \frac{c * K_{604}(kt, x + n)}{\bar{a}_{\overline{u}|} - [\bar{a}_{\overline{u}|} - K_{603}(kt, x + n, u)] * c}$$

Dækningen vil kun kunne købes af allerede foretaget opsparing – og præmiefrigørelse påvirker derfor ikke prisen.

13.3.1.3 Dækning 504: Børnepension – løbende, obligatorisk

Dækningen udbetales løbende til pensionskundens børn, hvis pensionskunden dør. Udbetalingen bortfalder ved børneudløb eller ved barnets død.

Passivet for Børnepension – løbende; obligatorisk indmeldelse med

- risikooophør i alder $x + n$ ($min\text{-}ris\text{-}oph_{504} \leq x + n \leq max\text{-}ris\text{-}oph_{504}$)
- børneudløb i alder b ($min\text{-}b\text{-}udløb_{504} \leq b \leq max\text{-}b\text{-}udløb_{504}$)
- med ret til indbetalingssikring indtil alder $x + m$ ved tabt erhvervsevne ($min\text{-}pf\text{-}oph_{504} \leq x + m \leq max\text{-}pf\text{-}oph_{504}$ & $m \leq n$)
- med ret til indbetalingssikring efter $k[\text{tæ}] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens) I praksis regnes værdi for $k[\text{tæ}] = 1$.
- årlig regulering af den aktuelle udbetaling på r %

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

1. hvis der er ret til indbetalingssikring ved invaliditet:

Bemærk, hvis $m \leq 0$, anvendes formlerne for dækningen under 2.

$$K_{504}^a(x, k[tae], b, r, n, m) =$$

$$\int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x,x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} * \int_t^{t+b} b_{x+t,b-u+t}^{obl} * e^{-\int_t^u (\delta(s) - \ln(1+r)) ds} du$$

$$+ \mu_{x+t}^{ai} * \int_t^m e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * P_{x+t,x+u,0}^{\bar{i}} * \mu_{x+u,u-t}^{id} * \int_t^{u+b} b_{x+u,b-s+u}^{obl} * e^{-\int_u^s (\delta(v) - \ln(1+r)) dv} ds du) dt$$

2. Hvis der ikke er ret til indbetalingssikring:

$$K_{504}^a(x, b, r, n) = \int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} \cdot P_{x,x+t} \cdot \mu_{x+t}^d \cdot \int_t^{t+b} b_{x+t,b-u+t}^{obl} \cdot e^{-\int_t^u (\delta(s) - \ln(1+r)) ds} du dt$$

13.3.1.4 Dækning 505: Børnepension – løbende, frivillig

Dækningen svarer til dækning 504 – blot anvendes $b_{x,r}^{fri}$ i stedet for $b_{x,r}^{obl}$.

13.3.1.5 Dækning 506: Børnepension – engangsbeløb, obligatorisk

Dækningen udbetales som et engangsbeløb til pensionskundens børn, hvis pensionskunden dør.

Passivet for Børnepension – engangsbeløb; obligatorisk indmeldelse med

- risikooophør i alder $x + n$ ($min\text{-}ris\text{-}oph_{506} \leq x + n \leq max\text{-}ris\text{-}oph_{506}$)
- børneudløb i alder b ($min\text{-}b\text{-}udløb_{506} \leq b \leq max\text{-}b\text{-}udløb_{506}$)
- med ret til indbetalingssikring indtil alder $x + m$ ved tabt erhvervsevne ($min\text{-}pf\text{-}oph_{506} \leq x + m \leq max\text{-}pf\text{-}oph_{506}$ & $m \leq n$)
- med ret til indbetalingssikring efter $k[tae] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens) I praksis regnes værdi for $k[tae] = 1$.

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

1. Hvis der er ret til indbetalingssikring ved invaliditet

Bemærk, hvis $m \leq 0$, anvendes formlerne for dækningen under 2.

$$K_{506}^a(x, k[tae], b, n, m) =$$

$$\int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x,x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} * b_{x+t,b}^{obl} + \mu_{x+t}^{ai} * \int_t^m e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * P_{x+t,x+u,0}^{\bar{i}} * \mu_{x+u,u-t}^{id} * b_{x+u,b}^{obl} du) dt$$

2. Hvis der ikke er ret til indbetalingssikring:

$$K_{506}^a(x, b, n, m) = \int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x,x+t} * \mu_{x+t}^d * b_{x+t,b}^{obl} dt$$

Hvor $b_{x,r} = \int_0^r c_{\tau-r+x} d\tau$

13.3.1.6 Dækning 507: Børnepension – engangsbeløb, frivillig

Dækningen svarer til dækning 506 – blot anvendes $b_{x,r}^{fri}$ i stedet for $b_{x,r}^{obl}$.

13.3.1.7 Dækning 508: Opsparings sikring af tidsbegrænset Livspensionsopsparing

Dækningen udregnes som et engangsbeløb, der udbetales ved død inden pensionering og ved død efter pensionering, som en konstant årlig arverente. Dækningen er på $c \cdot 100\%$ af værdien af opsparingen til tidsbegrænset livspension og gælder kun hvis opsparingen til tidsbegrænset livspension alene anvendes til dækning 508 og opsparing.

Passivet for opsparings sikring af tidsbegrænset Livspensionsopsparing med

- risikooophør i alder $x + n$ ($min\text{-}ris\text{-}oph_{508} \leq x + n \leq max\text{-}ris\text{-}oph_{508}$)
- udbetalingsperiode u år ($min\text{-}udb\text{-}periode_{508} < u \leq max\text{-}udb\text{-}periode_{508}$)
- udbetalingsperiode for den tilknyttede tidsbegrænsede livspension q ($u \leq q$)
- opsparings sikringsfaktor c ($min\text{-}sikringsfaktor_{508} \leq c \leq max\text{-}sikringsfaktor_{508}$) indtil pensionering

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

$$K_{508}^a(x, n, kt, u, c, q) = 1 - e^{-c \int_0^u u_x(kt) du} \left(1 - \frac{1}{\bar{a}_{\overline{u}|} / ([\bar{a}_{\overline{u}|} - K_{603}(kt, x + n, u)] * c)} \right)$$

Og det faste forhold mellem den konstante årlige arverente fra pensioneringen og den tidsbegrænsede livspension er fastsat således:

$$k_{508}(x, n, kt, u, c, q) = \frac{c * K_{603}(kt, x + n, q)}{\bar{a}_{\overline{u}|} - [\bar{a}_{\overline{u}|} - K_{603}(kt, x + n, u)] * c}$$

Dækningen vil kun kunne købes af allerede foretaget opsparing – og præmie fritagelse påvirker derfor ikke prisen.

13.3.2 Opsparingsdækninger

13.3.2.1 Dækning 601: Kapitalpension

Dækningen udbetales som et engangsbeløb ved pensionering eller død.

Passivet for opsparing til kapitalpension med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min\text{-}udb\text{-}ops_{601} \leq x + c \leq max\text{-}udb\text{-}ops_{601}$)

er fastsat således:

$$K_{601}(x, c) = e^{-\int_0^c \delta(s) ds}$$

13.3.2.2 Dækning 602: Ratepension

Dækningen udbetales i rater ved pensionering eller død.

Passivet for opsparing til ratepension med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{602} \leq x + c \leq max-udb.ops_{602}$)
- udbetalingsperiode g ($min-udb.periode_{602} \leq x + c + g \leq min-udb.periode_{602}$ & $0 \leq g$)

er fastsat således:

$$K_{602}(x, c, g) = e^{-\int_0^c \delta(s) ds} * \int_0^g e^{-\int_0^t \delta(s) ds} dt$$

13.3.2.3 Dækning 603: Livspension tidsbegrænset

Dækningen udbetales løbende ved pensionering i en given periode eller til pensionskunden dør.

Passivet for tidsbegrænset livspension med

- udbetalingsophør ved alder $x + q$ ($min-udb-oph_{603} \leq x + q \leq max-udb-oph_{603}$)

er fastsat således:

$$K_{603}(kt, x, q) = \int_0^q e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x, x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

13.3.2.4 Dækning 604: Livspension livsvarig

Dækningen udbetales løbende ved pensionering indtil pensionskunden dør.

Passivet for livsvarig livspension er fastsat således:

$$K_{604}(kt, x) = \int_0^{\infty} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x, x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

13.3.2.5 Dækning 605: Opsat Livspension tidsbegrænset

Dækningen udbetales løbende ved pensionering i en på forhånd aftalt periode eller frem til pensionskundens død.

Passivet for tidsbegrænset opsat livspension med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{605} \leq x + c \leq max-udb.ops_{605}$)

- udbetalingsophør ved alder $x + q$ ($min-udb.oph_{605} \leq x + q \leq max-udb.oph_{605}$ & $c \leq q$ & $0 \leq q$)

er fastsat således:

$$K_{605}(kt, x, q, c) = \int_{\max\{0; c\}}^q e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x, x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

13.3.2.6 Dækning 606: Opsat Livspension livsvarig

Dækningen udbetales løbende ved pensionering frem til pensionskundens død.

Passivet for Skattekode 1 opsparing, opsat livsvarig med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{606} \leq x + c \leq max-udb.ops_{606}$)

er fastsat således:

$$K_{606}(kt, x, c) = \int_{\max\{0; c\}}^{\infty} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x, x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

13.3.3 Præmieaktiver

13.3.3.1 Dækning 901: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv.

Indbetalingssikringen anvendes hvis pensionskunden oplever en lægelig/helbredsmæssig såvel som en økonomisk erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 %.

Passivet for indbetalingssikring med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{901} \leq x + m \leq max-pf-oph_{901}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[t_{ae}] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis regnes værdi for $k[t_{ae}] = 1$.
- Årlig regulering af den aktuelle ydelse på r %

bestemmes på en hovedforfaldsdato for indbetaling til

$$K_{901}^a(x, m, k[t_{ae}], r) = \int_0^{\min\{1; m\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{aa} * \mu_{x+t}^{ai} * \int_{+k[t_{ae}]}^{\max\{m; t+k[t_{ae}]\}} e^{-\int_t^u (\delta(s) - \ln(1+r)) ds} * p_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} du dt$$

13.3.3.2 Dækning 902: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning

Indbetalingssikringen anvendes hvis pensionskunden oplever en lægelig/helbredsmæssig erhvervsevne-nedsættelse på mindst 50 %.

Passivet for indbetalingssikring med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{902} \leq x + m \leq max-pf-oph_{902}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[t_{ae}] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis regnes værdi for $k[t_{ae}] = 1$.
- Årlig regulering af den aktuelle ydelse på r %

bestemmes efter samme formel som dækning 901.

13.3.3.3 Aktiv 904: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv

Aktivet er et 1-årigt præmieaktiv, som anvendes hvis der er ret til fuld indbetalingssikring ved lægelig/helbredsmæssig såvel som økonomisk erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 %.

Nutidsværdien af indbetalingen med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{904} \leq x + m \leq max-pf-oph_{904}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[t_{ae}] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis anvendes $k[t_{ae}] = 1$.

bestemmes på en hovedforfaldsdato for indbetaling til

$$K_{904}^a(x, m, k[t_{ae}]) = \int_0^{\min\{1; m\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x, x+t}^{aa} * (1 + \mu_{x+t}^{ai} * \int_{\min\{m; t+k[t_{ae}]\}}^u e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * P_{x+t, x+u, 0}^{ii} du) dt$$

13.3.3.4 Aktiv 905: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning

Aktivet er et 1-årigt præmieaktiv, som anvendes hvis der er ret til fuld indbetalingssikring ved lægelig/helbredsmæssig erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 %.

Nutidsværdien af indbetalingen med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{905} \leq x + m \leq max-pf-oph_{905}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[t_{ae}] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis anvendes $k[t_{ae}] = 1$.

bestemmes efter samme formel som aktiv 904.

13.3.3.5 Aktiv 907: Præmieaktiv uden indbetalingssikring

Aktivet er et 1-årigt præmieaktiv, som anvendes, hvis der ikke (længere) er ret til indbetalingssikring.

Nutidsværdien af indbetalingen med

- indbetalingsophør i alder $x + n$ ($\min\text{-pf-oph}_{907} \leq x + n \leq \max\text{-pf-oph}_{907}$)

bestemmes på en hovedforfaldsdato for indbetaling til

$$K_{907}^a(x, n) = \int_0^{\min\{1; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t} dt$$

14 Bilag: Satser vedrørende "Omkostninger"

14.1 Satser vedrørende "Service & Rådgivning"

Årlig pris i kr. for Servicepakke

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	456	564	456
Storkunde/kerne-kunde	600	708	600
Stamkunde/Servicekunde	660	744	660
Pensionskunder uden firmapensionsordning	828	-	828
Indbetalingsfri pensionsordning	504	-	-
Pensionsordning under udbetaling	504	-	-

Årlig pris i kr. for Servicepakke – uden opsparing, hvor kundeforholdet indeholder forsikrede med opsparing.

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	192	234	192
Storkunde/kerne-kunde	234	270	234
Stamkunde/Servicekunde	282	324	282

Årlig pris i kr. for Servicepakke – uden opsparing, hvor kundeforholdet kun omfatter forsikrede uden opsparing.

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	252	300	252
Storkunde/kerne-kunde	300	354	300
Stamkunde/Servicekunde	372	420	372

Årlig pris i kr. for Personlig rådgivning til pensionskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	396	-	264
Storkunde/kernekunde	468	-	360
Stamkunde/Servicekunde	564	-	468
Pensionskunder uden firmapensionsordning	864	-	864
Indbetalingsfri pensionsordning	-	-	-
Pensionsordning under udbetaling	-	-	-

Årlig pris i kr. for Personlig rådgivning til pensionskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	204	-	144
Storkunde/kernekunde	240	-	180
Stamkunde/Servicekunde	282	-	234

Årlig pris i kr. for Telefonisk rådgivning til pensionskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	198	-	132
Storkunde/kernekunde	234	-	180
Stamkunde/Servicekunde	282	-	234
Pensionskunder uden firmapensionsordning	432	-	432
Indbetalingsfri pensionsordning	-	-	-
Pensionsordning under udbetaling	-	-	-

Årlig pris i kr. for Telefonisk rådgivning til pensionskunder – uden opsparing

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	102	-	72
Storkunde/kerne-kunde	120	-	96
Stamkunde/Servicekunde	144	-	120

Årlig pris i kr. for Virksomhedsrådgivning til virksomhedskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	30	30	30
Storkunde/kerne-kunde	36	36	36
Stamkunde/Servicekunde	42	42	42

Årlig pris i kr. for solidarisk betaling for Specifikke serviceydelser

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	100	100	100
Storkunde/kerne-kunde	144	144	144
Stamkunde/Servicekunde	180	180	180

Opkrævningsmetode for pensionskunder uden firmapensionsordning, indbetalingsfri pensionsordning og pensionsordninger under udbetaling (Fordelingsnøgle)

	Trækkes som fast beløb	Trækkes som procent af opsparing
Pensionskunder uden firmapensionsordning	100 %	0 %
Indbetalingsfri pensionsordning	28,57 %	71,43 %
Pensionsordning under udbetaling*	-	-

*Opkrævningsmetode for pensionsordning under udbetaling anmeldes, når den tages i brug.

Minimum- og maksimumprocent pro anno af opsparingen på laveste trin

	Minimum	Maksimum
Laveste trin omkostninger	0,2	0,8

14.2 Satser vedrørende "Specifikke serviceydelser"

Prisen for specifikke serviceydelser i kr. Disse kan samlet vælges betalt solidarisk i stedet.

	AMP ordninger		Øvrige	
	Selvbetjening via portal	PFA håndtering	Selvbetjening via portal	PFA håndtering
Indtræden i ordning	-	0	10	10
Udtræden af ordning	-	0	10	10
Ændring af investeringsprofil i PFA Investerer	200	400	200	400
Ændring af udbetalingssikring i PFA Investerer	50	400	50	400
Handel af opsparing i Du Investerer	0	400	0	400
Ændring af indbetalingens fordeling i Du Investerer	50	400	50	400
Ændring af ønsket udbetalingsstart	100	400	100	400
Flytning af opsparing mellem koncepter	100	400	100	400
Ændring af indbetalingens fordeling mellem koncepter	50	400	50	400
Til-/fravalg af KundeKapital	100	400	100	400
Ændring af forsikringsdækning	100	400	100	400
Timingsophør	-	400	-	400

Prisen for specifikke serviceydelser i kr. Disse kan ikke vælges betalt solidarisk

AMP ordninger

Øvrige

	Selvbetjening via portal	PFA håndtering	Selvbetjening via portal	PFA håndtering
Intern overførsel til PFA Plus inden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Intern overførsel til PFA Plus- uden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Intern overførsel fra PFA Plus inden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Intern overførsel fra PFA Plus- uden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Ekstern overførsel fra PFA	-	1400	-	1400
Ekstern overførsel til PFA	-	1000	-	1000
Ophævelse af pensionsbevis	-	1400	-	1400
Deling af pensionsbevis	-	1000	-	1000
Samling af pensionsbeviser	-	1000	-	1000
Specialrådgivning til pensionskunde	-	1000	-	1000
Kompleks beregning til pensionskunde	-	1000	-	1000
Kompleks ændring af pensionsbevis	-	1000	-	1000

Pris i kr. for transaktionsbaseret rådgivning

	Direkte betjent		AMP ordning	
	Telefonisk rådgivning	Personlig rådgivning	Telefonisk rådgivning	Personlig rådgivning
Koncern+kunde/Koncernkunde	400	800	400	800
Storkunde/kernekunde	450	900	450	900

Stamkunde/Servicekunde	500	1100	500	1100
Pensionskunder uden firmapensionsordning	600	1500	600	1500
Indbetalingsfri pensionsordning	600	1500	600	1500
Pensionsordning under udbetaling	600	1500	600	1500

14.3 Satser vedrørende "Opsparing"

Pro anno priser i procent af opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital for opsparingsomkostninger

	Aktier	Obligationer	Pengemarked	Garanti
PFA Investorerer	0,0	0,0	0,0	0,0
Du investerer	0,0	0,0	0,0	0,0

14.4 Satser vedrørende "Handler"

Handelsomkostninger ved køb og salg i Du Investorerer i procent af handelsværdien

Kurtage	0,00
---------	------

14.5 Satser vedrørende "Administration af udbetalingssikring"

Pro anno pris i procent af opsparingen for administration af udbetalingssikring

Administration af udbetalingssikring (markedsrente)	0,01
Administration af udbetalingssikring (gennemsnitsrente)	0,00

14.6 Satser vedrørende "Forsikringsadministration"

Pris for administration af forsikring i procent af prisen for forsikringsdækningen

	Koncern+kunde/ Koncernkunde	Storkunde/ kernekunde	Stamkunde/ Servicekunde	Privat police	Indbetalingsfri pensionsordning
Dækning ved nedsat erhvervsevne	4	5	6	7	-
Indbetalingssikring på opsparing	4	5	6	7	-
Engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne	4	5	6	7	-
Engangsudbetaling ved dødsfald	3	3	4	4	4
Engangsudbetaling til børn (ved død)	3	3	4	4	-
Løbende udbetaling til børn (ved død)	3	3	4	4	-

14.7 Satser vedrørende "Betaling til basiskapitalen"

Pro anno pris i procent af opsparingen (ekskl. IKK) for betaling til basiskapital

Betaling til basiskapital	0,0
---------------------------	-----

14.8 Satser Letpension/pengeinstituttet

Årlig pris for servicepakken for livspensionsordninger for ikke pensionerede pensionskunder

	Letpension/pengeinstitut	PFA
Basispris pr. pensionsbevis		
Omkostninger i procent af indbetaling efter AMB	3,00 %	-
Omkostninger i procent af depot	0,55 %	0,31%

Årlig pris for servicepakken for livspensionsordninger for pensionerede pensionskunder

Letpension/pengeinstitut

Basispris pr. pensionsbevis

Omkostninger i procent af depot 0,55 %

Betaling til PFA følger "Pensionsordning under udbetaling" i PFA Plus.

15 Bilag: Satser vedrørende "Dækninger" og generelle satser

15.1 Satser vedrørende "Dækninger"

Udbetalingsophør			
<i>min-udb.oph₆₀₃</i>	60	<i>max-udb.oph₆₀₃</i>	129
<i>min-udb.oph₆₀₅</i>		<i>max-udb.oph₆₀₅</i>	

Udbetalingsperiode			
<i>min-udb.periode₅₀₃</i>	0	<i>max-udb.periode₅₀₃</i>	30
<i>min-udb.periode₅₀₈</i>		<i>max-udb.periode₅₀₈</i>	
<i>min-udb.periode₆₀₂</i>	70	<i>max-udb.periode₆₀₂</i>	87

Indbetalingsophør			
<i>min-pb-oph₉₀₇</i>	20	<i>max-pb-oph₉₀₇</i>	70

Udbetalingsopsættelsesalder			
<i>min-udb.ops₆₀₁</i>		<i>max-udb.ops₆₀₁</i>	85
<i>min-udb.ops₆₀₂</i>	60	<i>max-udb.ops₆₀₂</i>	77
<i>min-udb.ops₆₀₄</i>		<i>max-udb.ops₆₀₄</i>	85
<i>min-udb.ops₆₀₄</i>		<i>max-udb.ops₆₀₄</i>	

Risikoophør			
<i>min-ris-oph₅₀₂</i>		<i>max-ris-oph₅₀₂</i>	77
<i>min-ris-oph₅₀₃</i>		<i>max-ris-oph₅₀₃</i>	
<i>min-ris-oph₅₀₄</i>	60	<i>max-ris-oph₅₀₄</i>	99
<i>min-ris-oph₅₀₈</i>		<i>max-ris-oph₅₀₈</i>	

Børneudløb

$min-b-udløb_{504}$	16	$max-b-udløb_{504}$	70
$min-b-udløb_{506}$		$max-b-udløb_{506}$	

Indbetalingssikringsophør

$min-pf-oph_{502}$		$max-pf-oph_{502}$	
$min-pf-oph_{504}$		$max-pf-oph_{504}$	
$min-pf-oph_{901}$		$max-pf-oph_{901}$	
$min-pf-oph_{902}$	60	$max-pf-oph_{902}$	70
$min-pf-oph_{903}$		$max-pf-oph_{903}$	
$min-pf-oph_{904}$		$max-pf-oph_{904}$	
$min-pf-oph_{905}$		$max-pf-oph_{905}$	
$min-pf-oph_{907}$		$max-pf-oph_{907}$	

Opsparingssikringsfaktor

$min-sikringsfaktor_{503}$	0	$max-sikringsfaktor_{503}$	1,0
$min-sikringsfaktor_{508}$		$max-sikringsfaktor_{508}$	

Forældreskabsintensitet

	a	b	c	d	x
C_x	0				$x \leq 15$
	0,15	28	12	12	$x > 15$

Rentelementer

Δi	0,5 pct.
P_{PAL}	0,153.

Intensiteter til prisberegning - Unisex

a	b	c	h	v	x
---	---	---	---	---	---

μ_x^d	0,00004253	4,769455862	0,047659408	
$\mu_{x,t}^{d,pen,M} = \mu_{x,t}^{d,sik,M}$	0,00001368	4,549728496	0,048705	0,025
$\mu_{x,t}^{d,pen,G} = \mu_{x,t}^{d,sik,G}$	0,0001	5,03	0,0445	0,01
μ_x^{ad}	0,00003828	4,723698371	0,047659408	$x \leq 70$
	0,00004253	4,769455862	0,047659408	$x > 70$
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,hel}$	0	5,922414024	0,031206	
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,opfyldning}$	0	5,943603323	0,031206	
	0,004521	6,737439	0,035795	$v \leq v(2) = 2$
$\mu_{x,v(i)}^{id}$	0,000236	7,023992	0,022186	$v > v(2) = 2$
	0,63359895	-0,009045600	24	$v \leq v(2) = 2$
$\mu_{x,v(i)}^{ia}$	0,25490327	-0,005067600	29	$v > v(2) = 2$

Intensiteter til prisberegning – Kønspecifikt Mænd

	a	b	c	h	v	x
μ_x^d	0,0000552524	4,778086339	0,048436443			
$\mu_{x,t}^{d,pen,M} = \mu_{x,t}^{d,sik,M}$	0,00001368	4,549728496	0,048705	0,025		
$\mu_{x,t}^{d,pen,G} = \mu_{x,t}^{d,sik,G}$	0,0001	5,03	0,0445	0,01		
μ_x^{ad}	0,000049727	4,732328848	0,048436443			$x \leq 70$
	0,0000552524	4,778086339	0,048436443			$x > 70$
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,hel}$	0	5,443966678	0,038380101			
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,opfyldning}$	0	5,465155977	0,038380101			
	-0,004205000	7,731979000	0,020993		$v \leq v(2) = 2$	
$\mu_{x,v(i)}^{id}$	0,002159000	6,762568000	0,028229		$v > v(2) = 2$	

	0,704268493	-0,010197600	24	$v \leq v(2) = 2$
$\mu_{x,v(i)}^{ia}$				
	0,266115756	-0,005314800	29	$v > v(2) = 2$

Intensiteter til prisberegning – Kønsspecifikt Kvinder

	a	b	c	h	v	x
μ_x^d	0,0000329305	4,591874558	0,048871767			
$\mu_{x,t}^{d,pen,M} = \mu_{x,t}^{d,sik,M}$	0,00001368	4,549728496	0,048705	0,025		
$\mu_{x,t}^{d,pen,G} = \mu_{x,t}^{d,sik,G}$	0,0001	5,03	0,0445	0,01		
μ_x^{ad}	0,0000296374	4,546117067	0,048871767			$x \leq 70$
	0,0000329305	4,591874558	0,048871767			$x > 70$
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,hel}$	0	6,095552896	0,029609633			
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,opfyldning}$	0	6,116742195	0,029609633			
	0,0132470	5,7428990	0,050596		$v \leq v(2) = 2$	
$\mu_{x,v(i)}^{id}$						
	-0,0016850	7,2854160	0,016142		$v > v(2) = 2$	
	0,5785877	-0,0078600	24		$v \leq v(2) = 2$	
$\mu_{x,v(i)}^{ia}$						
	0,2507738	-0,0049752	29		$v > v(2) = 2$	

Intensiteter til beregning af den årlige udbetaling for livspensioner

		a	b	c	h	T_0
$\mu_x^{d,udb,M}$	Unisex	0,0000556	4,8857944	0,0476594	0,013	2011
$\mu_x^{d,udb,M}$	Mænd	0,0000722	4,8944249	0,0484364	0,013	2011
$\mu_x^{d,udb,M}$	Kvinder	0,0000430	4,7082131	0,0488718	0,013	2011

15.2 Generelle satser

Generelle satser

k^{fri}	1,3
f^{fri}	1,2
f^{henst}	1,05
<i>DødsdækningBeløb</i>	10.000 kr.
<i>KompPar</i>	6
<i>Rente_A</i>	0,5 % p.a.
<i>Rente_B</i>	0 % p.a.
<i>Rente_G</i>	0,5 % p.a.
<i>IndbetalingsfriPensionsordning_grænse</i>	Fastsættes senere
<i>IKK_MinimumReserve</i>	500 kr.
<i>Timingspct</i>	75
<i>Timingsfrekens</i>	4
<i>Timingsvarighed</i>	7
<i>Timingsrente</i>	2,00 % p.a.
<i>Rente_1</i>	2,90 % p.a.
<i>Rente_1u</i>	2,00 % p.a.
<i>Rente_2</i>	*Amortisationsrenten
<i>Rente_2u</i>	*Amortisationsrenten
<i>Rente_9</i>	*Amortisationsrenten
<i>Rente_9u</i>	*Amortisationsrenten
N_{udb}	2

*Bemærkning: Rentesatserne Rente_2, Rente_2u, Rente_9 og Rente_9u fastsættes løbende, således at de afspejler den af SKAT senest offentliggjorte amortisationsrente.

Teknisk grundlag for PFA Plus i PFA Pension

Dokumentlog

Anmeldelsesdato	Version	Forfatter	Ændring/bemærkning	Link til anmeldelse
20.12.2012	01	KAK	Opdateret markedsværdigrundlag	..\00. Anmeldelser til Tilsynet\2012\PFA Pension\anmeldelse_mvgrl_2012.pdf
20.12.2012	02	THM/MJJ/PEI	Anmeldelse af udbetalingsprincipper	\\pfaspf02\aktuarser_5135\08. Teknisk grundlag\00. Anmeldelser til Tilsynet\2012\PFA Pension\PFA Plus – Udbetalingsprincipper, karenperiode vedr. overførselstillæg_mv..doc
30.08.2013	03	LON/JKL/E BU/PEI THM TEB/SDI	Opdatering som følge af udvikling af Alderspension-Udbetaling samt mindre justeringer Nye dødeligheder til udbetalingssikring Omkostninger Letpension	<Indsættes senere>

8.13 Teknisk grundlag for PFA Plus

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Det tekniske grundlag for PFA Plus indeholder alene beskrivelse af de emner, som adskiller sig fra de anmeldte regler i den resterende del af teknisk grundlag for PFA Pension.

Det tekniske grundlag indeholder således ikke beskrivelse af

- Regler om genforsikring
- Regler om helbredsoplysninger
- Regler om overførsel af opsparing i forbindelse med jobskifte

Indholdsfortegnelse

1	Produktoverblik	7
1.1	Forsikringsdækninger	7
1.2	Opsparingsdækninger	8
1.3	Investering	8
1.3.1	Du Investerer	8
1.3.2	PFA Investerer	8
1.4	Udbetalingssikring.....	8
1.5	KundeKapital	9
2	Beregningsprincipper	10
2.1	Håndtering af indbetaling	10
2.1.1	Engangsindbetalinger og overførsler til PFA Plus	10
2.2	Valør	10
2.3	Opsparing	10
2.4	Timingsfond / Eliminering af investeringsrisiko.....	11
2.5	Indbetalingssikring	11
2.6	Udbetalingssikring.....	11
2.6.1	Fuld tilknytning af udbetalingssikring	12
2.6.2	Gradvis tilknytning af udbetalingssikring	12
2.6.3	Udbetalingssikring for livspension	13
2.6.4	Udbetalingssikring kan fravælges	13
2.6.5	Ændring af udbetalingssikringen.....	13
2.7	Opsparingssikring	13

2.8	KundeKapital	14
2.9	PAL	14
2.10	Omkostninger.....	14
2.10.1	Service & Rådgivning	14
2.10.1.1	Omkostninger til Letpension/pengeinstituttet	15
2.10.2	Specifikke serviceydelser.....	15
2.10.3	Opsparing.....	16
2.10.4	Handler	16
2.10.5	Administration af udbetalingssikring	16
2.10.6	Forsikringsadministration	16
2.10.7	Betaling til basiskapitalen	16
2.10.8	Provision til mægler.....	16
2.11	Risikooverskud	16
2.12	[Udgået].....	16
2.13	Indbetalingspause.....	16
2.14	Indbetalingsfri pensionsordning	17
2.15	Overførsler fra PFA Plus	17
2.16	Værdi ved ophævelse af pensionsordningen	17
2.16.1	Generelle regler for opgørelse af værdien ved ophævelse	17
2.16.2	Fradrag for kursværn	18
2.17	Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring	19
2.17.1	Prisberegning.....	19
2.17.1.1	Individuelt beregnet Grundpris.....	19
2.17.1.2	Solidarisk beregnet Grundpris	20
2.17.2	Erfaringstarifering.....	20
2.17.3	Erhvervs sammensætning	21
2.17.4	Forfald	21
2.17.5	Merpris for risikooverskud	22
2.17.6	Frivillige forsikringsdækninger	22
2.17.7	Forsikringer uden opsparing.....	22
2.18	Overlevelsesevinst under opsparing.....	22
2.19	Overlevelsesevinst under nedsparing	22

2.20	Regler for beregning og fordeling af overskud til forsikringstagerne for pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente.....	23
2.20.1	Generelt.....	23
2.20.2	Realiseret resultat og fordeling heraf	23
2.20.3	Tilstræbt driftsherretillæg	25
2.21	Regulering af indbetalingssikring.....	25
2.22	Udbetalingsprincipper	25
2.22.1	Fastsættelse af udbetalingsniveau for opsparing i profil A og B med udbetalingsikring 26	
3	Dækninger	27
3.1	Overblik over dækninger.....	27
3.1.1	Dækninger der tegnes som Syge- og Ulykkesforsikring	27
3.1.2	Dækninger der tegnes som livsforsikring	27
3.2	Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring.....	29
4	Grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser	30
4.1	Livsforsikringshensættelsen.....	30
4.1.1	Markedsværdiregnskab for opsparing og opsparingsdækninger	30
4.1.2	Regnskab for forsikringsdækninger, Liv	31
4.1.3	Samlet markedsværdiregnskab for liv	32
4.1.4	Forventet fremtidigt administrationsregnskab	33
4.1.5	IBNR, RBNS og erstatningshensættelser.....	33
4.1.5.1	IBNR ved død.....	33
4.1.5.2	IBNR ved invaliditet	33
4.1.5.3	RBNS	33
4.1.5.4	Erstatningshensættelse	33
4.2	Diskonteringsrente	34
4.3	Grundlagselementer for markedsværdigrundlaget	34
4.3.1	Forsikringsrisiko	34
4.3.2	Ophævelse af pensionsordning	36
4.3.3	Risikotillæg.....	36
5	Satsbilag	38
5.1	Satser vedrørende markedsværdigrundlaget	38

5.2	Satser vedrørende "Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring".....	40
6	Bilag: Ordbog	42
6.1	Ordbog	42
7	Bilag: Regler for integration og interpolation	43
7.1	Integration	43
7.2	Interpolation	43
8	Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investorer og investeringsprofil A, B, C eller D	44
9	Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente.....	48
10	Bilag: [Udgået]	52
11	Bilag: [Udgået]	53
12	Bilag: [Udgået]	54
13	Bilag: Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring	55
13.1	Anvendte funktioner	55
13.1.1	Alder.....	55
13.2	Modeller og Formler	55
13.3	Beskrivelse af dækninger	58
13.3.1	Forsikringsdækninger ved død uden reserveopbygning/-afsættelse.....	58
13.3.1.1	Dækning 502: Livsforsikring – løbende udbetaling	58
13.3.1.2	Dækning 503: Opsparingssikring af livsvarig Livspensionsopsparing	59
13.3.1.3	Dækning 504: Børnepension – løbende, obligatorisk	59
13.3.1.4	Dækning 505: Børnepension – løbende, frivillig.....	60
13.3.1.5	Dækning 506: Børnepension – engangsbeløb, obligatorisk.....	60
13.3.1.6	Dækning 507: Børnepension – engangsbeløb, frivillig	61
13.3.1.7	Dækning 508: Opsparingssikring af tidsbegrænset Livspensionsopsparing	61
13.3.2	Opsparingsdækninger	62
13.3.2.1	Dækning 601: Kapitalpension	62
13.3.2.2	Dækning 602: Ratepension.....	62
13.3.2.3	Dækning 603: Livspension tidsbegrænset.....	62
13.3.2.4	Dækning 604: Livspension livsvarig	63
13.3.2.5	Dækning 605: Opsat Livspension tidsbegrænset.....	63

13.3.2.6	Dækning 606: Opsat Livspension livsvarig	64
13.3.3	Forsikringsdækninger ved død med reserveopbygning/-afsættelse.....	64
13.3.3.1	Dækning 704: Opsat Ægtefælle- / samlever-pension med opsat risiko	64
13.3.3.2	Dækning 705: Opsat enkelt-livs arverente med opsat risiko.....	65
13.3.3.3	Dækning 706: Opsat to-livs arverente med opsat risiko	65
13.3.4	Præmieaktiver	66
13.3.4.1	Dækning 901: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv.	66
13.3.4.2	Dækning 902: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning	67
13.3.4.3	Aktiv 904: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv 67	
13.3.4.4	Aktiv 905: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning	68
13.3.4.5	Aktiv 907: Præmieaktiv uden indbetalingssikring	68
14	Bilag: Satser vedrørende "Omkostninger"	69
14.1	Satser vedrørende "Service & Rådgivning"	69
14.2	Satser vedrørende "Specifikke serviceydelser"	72
14.3	Satser vedrørende "Opsparing"	74
14.4	Satser vedrørende "Handler"	74
14.5	Satser vedrørende "Administration af udbetalingssikring"	74
14.6	Satser vedrørende "Forsikringsadministration"	75
14.7	Satser vedrørende "Betaling til basiskapitalen"	75
14.8	Satser Letpension/pengeinstituttet	75
15	Bilag: Satser vedrørende "Dækninger" og generelle satser	77
15.1	Satser vedrørende "Dækninger"	77
15.2	Generelle satser.....	81

1 Produktoverblik

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

PFA Plus er et pensionsprodukt med mulighed for tilknytning af forsikringsdækninger, hvor opsparingen kan investeres i markedsrente, gennemsnitsrente eller en kombination heraf.

Nærværende afsnit inklusiv underafsnit indeholder et overblik over produktet. I de efterfølgende afsnit uddybes produktets egenskaber.

PFA Plus er ikke omfattet af Bekendtgørelse om kontributionsprincippet.

Teknisk grundlag for PFA Plus er ikke garanteret. Det betyder, at det tekniske grundlag kan ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet.

For opsparingsdækninger og for forsikringsdækninger med reserveopbygning/-afsættelse ved død (fx ægtefællepension) kan pensionskunden vælge at tilknytte udbetalings sikring.

De anmeldte satser er fastsat ud fra en forudsætning om, at der ikke efterfølgende skal ske fordeling af et eventuelt overskud. Der tilskrives derfor ikke bonus på produktet. Der er dog mulighed for at tilknytte risikooverskud mod at der betales en merpris, jf. afsnit 2.11. Endvidere gælder der særlige regler om fordeling af bonus for opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente.

Som følge af, at det tekniske grundlag ikke er garanteret, kan de anmeldte satser ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet. Ændringerne har virkning for såvel nytegning som eksisterende pensionskunder på produktet. Dog kan allerede tilknyttet udbetalings sikring som udgangspunkt ikke nedsættes, se dog punkt 2.6.

Ændring af forsikringsdækninger, pensionsvilkår, grundlag og satser kan ske i henhold til de til enhver tid gældende pensionsvilkår for pensionsordningerne og/eller en eventuel samarbejdsaftale mellem en virksomhed eller organisation og PFA Pension, som pensionsordningen er omfattet af. Ændringen vil ske i overensstemmelse med informationsbekendtgørelsen mv.

Alle satser fremgår af Bilag 5 "Satsbilag". Der findes en ordbog over anvendte ord i Bilag 6.

1.1 Forsikringsdækninger

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Forsikringsdækningerne kan indtil start af første løbende udbetaling alene tegnes med naturlig præmie. Denne kan fastsættes med individuel prisberegning eller med solidarisk prisberegning.

Der kan tegnes dækning ved død, tab af erhvervsevne, kritisk sygdom samt forsikring af helbred. Tab af erhvervsevne, kritisk sygdom og forsikring af helbred tegnes som Syge- og Ulykkesforsikring.

For en pensionsordning som ikke er nået datoen for første løbende udbetaling, men har opsparing i skattekoder forskellig fra 1 og 9 tilknyttes en dødsdækning (Dækning 502) på *DødsdækningBeløb*, hvis der ikke findes andre forsikringsdækninger (herunder præmiefritagelse) tilknyttet ordningen.

1.2 Opsparingsdækninger

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Opsparing kan ske på skattekode 1 (livsvarig livspension), skattekode 2 (ratepension), skattekode 3 (kapitalpension), skattekode 33 (aldersopsparing) og skattekode 9 (tidsbegrænset livspension). Alle opsparingsformer kan ligeledes oprettes på skattekode 7 (uden fradragsret).

Til den del af den aftalte indbetaling, som anvendes til opsparing, kan der knyttes ret til indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne. Den naturlige præmie for denne kan beregnes med individuel prisberegning eller med solidarisk prisberegning. Indbetalingssikring på opsparingen tegnes som livsforsikring.

1.3 Investering

Der tilbydes i PFA Plus to forskellige investeringskoncepter, "Du Investerer" og "PFA Investerer". Opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente er implementeret som en særskilt investeringsprofil i konceptet "PFA Investerer", jf. afsnit 1.3.2, og vil derfor flere steder i det følgende være beskrevet som sådan.

1.3.1 Du Investerer

PFA Pension stiller en række interne og eksterne fonde til rådighed i "Du Investerer". Pensionskunden kan ud fra de udbudte fonde selv foretage sine investeringsvalg.

1.3.2 PFA Investerer

Alternativt kan pensionskunden vælge at overlade investeringsvalget til PFA Pension i "PFA Investerer".

Under "PFA Investerer" er der fem mulige investeringsprofiler: A, B, C, D og G.

Investeringsprofilerne A, B, C og D benyttes til opsparing i markedsrente og bygger på en livscyklustankegang, hvor den investeringsmæssige risiko nedtrappes med alderen. Investeringsprofil A har den mindste investeringsrisiko efterfulgt af profil B, C og D. Opsparing i disse profiler er omfattet af bestemmelserne i "Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer og investeringsprofil A, B, C eller D", jf. Bilag 8.

Profil G benyttes til opsparing i gennemsnitsrente. Opsparing i Profil G forrentes i overensstemmelse med "Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente", jf. Bilag 9.

1.4 Udbetalingssikring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

For pensionskunder med investeringskonceptet "PFA Investerer" er det muligt at tilknytte udbetalingssikring til opsparing i profilerne A, B og G.

Udbetalingssikringen tilknyttes for profilerne A og B gradvist fra 10 år før den ønskede udbetalingsstart. For profil G tilknyttes udbetalingssikring altid fuldt ud fra pensionsordningens oprettelse til den ønskede udbetalingsstart.

1.5 KundeKapital

Pensionskunder med investeringskonceptet "PFA Investerer" har mulighed for at få tilknyttet KundeKapital.

2 Beregningsprincipper

2.1 Håndtering af indbetaling

Af den samlede indbetaling betales først evt. AMB, herefter betales pris for forsikringsdækninger og omkostninger, herunder evt. aftalt provision til mægler. Den resterende del af indbetalingen anvendes som indbetaling til opsparingen inkl. Individuel KundeKapital.

Indbetaling til opsparingen = Indbetaling
- AMB
- Omkostninger
- Pris for forsikringsdækninger

Hvis indbetalingen ikke er tilstrækkelig til at dække pris for forsikringsdækninger og omkostninger, trækkes det manglende beløb i opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital.

2.1.1 Engangsindbetalinger og overførsler til PFA Plus

Indbetalinger i form af engangsindbetalinger og overførsler til PFA Plus benyttes ikke til betaling af pris for forsikringsdækninger og omkostninger, der ikke er relateret til indbetalingen.

2.2 Valør

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Er der aftalt indbetaling, er pensionsordningens hovedforfaldsdato årets første ordinære forfaldsdato for indbetaling. Er der ikke aftalt indbetaling, er det altid 1. januar.

Det gælder for både den månedlige pris for forsikringsdækninger og den månedlige pris for de ikke-opsparingsrelaterede omkostninger, at de får valørdato, når den månedlige indbetaling foretages på pensionsordningen. Hvis indbetalingen udebliver, trækkes prisen for forsikringsdækninger og omkostninger fra opsparingen i den efterfølgende måned.

PFA Pension giver afkastkompensation, hvis forskellen på en indbetalingskvikteringsdato og datoen for, hvornår indbetalingen modtages på pensionsordningen, er på *KompPar* handelsdage eller mere. Kompensationen gives, hvis der har været positivt afkast i perioden fra kvitteringsdatoen plus *KompPar* handelsdage og frem til indbetalingen modtages på pensionsordningen. Kompensationen tilskrives i forbindelse med indbetalingen.

2.3 Opsparing

Ved "Opsparing" (inkl. evt. Individuel KundeKapital) forstås den retrospektivt beregnede værdi af indbetalinger til opsparingen, udbetalinger fra opsparingen, pris for forsikringsdækninger som ikke er betalt af evt. indbetaling, omkostninger som ikke er betalt af evt. indbetaling, afkast fra investeringsvalg samt skatter og afgifter.

Opsparingen tilskrives afkast svarende til afkastet i de valgte investeringer og kan beregnes ved fremførelse som:

$$\begin{aligned} \text{Opsparing (t)} &= \text{Opsparing (t-1)} \\ &+ \text{Indbetaling til opsparingen} \\ &- \text{Udbetalinger fra opsparingen} \\ &- \text{Pris for forsikringsdækninger, som ikke er betalt af evt. indbetaling} \\ &- \text{Omkostninger, som ikke er betalt af evt. indbetaling} \\ &+ \text{Afkast fra investeringsvalg} \\ &- \text{Skatter og afgifter.} \end{aligned}$$

Individuel KundeKapital placeres dog ikke i fonde, men forrentes i overensstemmelse med regulativet for KundeKapital, jf. afsnit 2.8.

2.4 Timingsfond / Eliminering af investeringsrisiko

For at undgå at overførsel fra gennemsnitsrente til PFA Plus investeres på et ugunstigt tidspunkt, har opspareren i visse tilfælde mulighed for at aftale, at investeringen i fondene fordeles over en kortere periode.

Ved overførsel af opsparing fra gennemsnitsrente i PFA til PFA Plus kan *timingspct* % af overførslen placeres i en særlig timingsfond, hvorfra opsparingen i *timingsfrekvens-1* lige store dele med *timingsvarighed* dages mellemrum overføres til den almindelige opsparing i henhold til investeringsvalget.

Timingsfonden forrentes med en fast årlig rente på *timingsrente* % p. a. før PAL.

Opspareren kan på et hvert tidspunkt bede om, at få den resterende del af opsparingen i timingsfonden investeret i henhold til investeringsvalget mod betaling af et transaktionsgebyr på *timingsophør* kr.

2.5 Indbetalingssikring

Hvis indbetalingssikringen er trådt i kraft, vil opsparingen løbende blive tilført et beløb svarende til indbetalingen til opsparingen, jf. afsnit 2.1, hvor pris for forsikringsdækninger vil være den pris, der umiddelbart forud for indbetalingssikringen blev betalt for forsikringsdækningerne.

Når indbetalingssikringen er trådt i kraft, bliver indbetalingssikring til opsparingsdækningen reguleret med en fast årlig reguleringssats. Reguleringssatsen kan have værdien 0.

I prisen for indbetalingssikring til opsparingsdækningen bliver reguleringen af indbetalingssikring på opsparingsdækningen indregnet.

2.6 Udbetalingssikring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Pensionskunder med investeringsprofil A eller B i PFA Investerer har mulighed for at få tilknyttet udbetalingssikring, når der er 10 år eller mindre til den ønskede udbetalingsstart. For opsparing i investeringsprofil G i PFA Investerer (PFA Plus med gennemsnitsrente) tilknyttes udbetalingssikring altid fra oprettelsestidspunktet, og for denne profil kan udbetalingssikring ikke fravælges. Der kan ikke tilknyttes udbetalingssikring til opsparing i investeringsprofil C eller D i PFA Investerer eller til opsparing i Du Investerer eller Individuel KundeKapital.

Tilknytning af udbetalingssikringen i investeringsprofil A eller B sker ved gradvis tilknytning, jf. afsnit 2.6.2. For investeringsprofil G sker tilknytningen altid fuldt ud, jf. afsnit 2.6.1.

Ved beregning af udbetalingssikring anvendes for profil A hhv. B hhv. G den tekniske rente *Rente_A* hhv. *Rente_B* hhv. *Rente_G*. En ændring af disse satser har alene betydning for udbetalingssikring knyttet til efterfølgende indbetalinger og efterfølgende tilknytning af udbetalingssikring. En ændring af disse satser kan ikke medføre nedsættelse af udbetalingssikring, der allerede var tilknyttet inden ændringen.

2.6.1 Fuld tilknytning af udbetalingssikring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Fuld tilknytning af udbetalingssikring er kun muligt for investeringsprofil G i PFA Investerer.

Ved fuld tilknytning af udbetalingssikring tilknyttes der udbetalingssikring for alle indbetalinger til opsparingen i takt med, at de tilføres opsparingen (eksklusiv Individuel KundeKapital).

2.6.2 Gradvis tilknytning af udbetalingssikring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Gradvis tilknytning af udbetalingssikring er kun muligt for investeringsprofil A og B i PFA Investerer.

Gradvis tilknytning af udbetalingssikring kan tidligst ske fra 10 år før den ønskede udbetalingsstart. Der tilknyttes udbetalingssikring for alle fremtidige indbetalinger til investeringsprofil A eller B i PFA Investerer i takt med, at de tilføres opsparingen (eksklusiv Individuel KundeKapital).

Hvis udbetalingssikring tilvælges inden 10 år før den ønskede udbetalingsstart, vil der 9 år før den ønskede udbetalingsstart blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $1/10$ af opsparingens værdi i investeringsprofil A eller B i PFA Investerer reduceret med værdien af den ønskede opsparingssikring og arverente (se afsnit 2.7) samt ikke-afregnet skyldig PAL-skat (i den resterende del af dette afsnit benævnt "nettoopsparingen"). Hvert efterfølgende år vil der blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $1/(X+1)$ af den resterende del af nettoopsparingen uden udbetalingssikring, hvor X er antal år før den ønskede udbetalingsstart.

Hvis der er mindre end 10 år til den ønskede udbetalingsstart, når udbetalingssikringen tilvælges, bliver der tilknyttet udbetalingssikring svarende til $(10-X)/10$ af opsparingens værdi i investeringsprofil A eller B i PFA Investerer, hvor X er antallet af hele år til den ønskede udbetalingsstart. Hvert efterfølgende år vil der blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $1/(Y+1)$ af den resterende del af nettoopsparing uden udbetalingssikring, hvor Y er antal år før den ønskede udbetalingsstart.

Vælger pensionskunden at overføre opsparing til investeringsprofil A eller B i PFA Investerer, efter at tilknytningen af udbetalingssikring er påbegyndt, vil der umiddelbart efter overførslen blive tilknyttet udbetalingssikring svarende til $(10-X)/10$ af det overførte beløb, hvor X er antallet af hele år til den ønskede udbetalingsstart.

2.6.3 Udbetalingssikring for livspension

For udbetalingssikring på livspension i investeringsprofil A eller B vil det sikrede niveau for udbetalingerne kun være gældende for en periode ad gangen. På det tidspunkt, hvor udbetalingerne begynder, bliver det sikrede niveau beregnet for de første 10 år. 5 år efter at udbetalingerne er begyndt, bliver det sikrede niveau beregnet for den 5-års periode, der følger umiddelbart efter den nævnte 10-års periode. Herefter beregnes det sikrede niveau for udbetalingerne hvert 5. år for en yderligere 5-års periode. Dette gælder ikke for investeringsprofil G.

2.6.4 Udbetalingssikring kan fravælges

Hvis pensionskunden fravælger udbetalingssikringen, bortfalder al eventuelt eksisterende udbetalingssikring, og opsparingen bliver geninvesteret i overensstemmelse med den valgte investeringsprofil.

2.6.5 Ændring af udbetalingssikringen

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Ved skift til en anden investeringsprofil, ændringer af den ønskede udbetalingsstart, ændringer af den ønskede udbetalingsperiode eller til-/fravalg af arverente og/eller ægtefællepension bortfalder hele den tilknyttede udbetalingssikring. Der beregnes og tilknyttes herefter en ny udbetalingssikring, hvis pensionskunden er berettiget til det efter de pågældende ændringer.

Udbetalingssikringen kan nedsættes, hvis opsparingen reduceres som følge af betaling for forsikringsdækninger samt omkostninger. Dette gælder specielt også for indbetalingsfri pensionsordninger. Udbetalingssikringen nedsættes forholdsmæssigt, hvis pensionskunden ophæver opsparingen delvist, og den bortfalder ved fuld ophævelse af opsparingen.

2.7 Opsparingssikring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Pensionskunder med opsparing til livspension har mulighed for at få tilknyttet opsparingssikring. Opsparingssikringen kan oprettes som en kombination af en opsparingssikring af livsvarig eller tidsbegrænset livspension, der kan sikre en andel af opsparingen, og en livsforsikring med løbende udbetaling, som sikrer resten. Alternativt kan pensionskunden sikre opsparingen alene ved hjælp af en livsforsikring med løbende udbetaling.

Værdien af opsparingssikringen af tidsbegrænset og livsvarig livspension vil ved dødsfald inden den ønskede udbetalingsstart blive konverteret til en opsat arverente, som de efterladte kan vælge at få udbetalt som et engangsbeløb.

2.8 KundeKapital

Se afsnit 3.16 i Teknisk Grundlag for PFA Pension vedr. KundeKapital i PFA Plus. Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat i PFA Plus for profil A, B, C og D fremgår af Bilag 8. Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat i PFA Plus med gennemsnitsrente fremgår af Bilag 9.

2.9 PAL

Der afregnes pensionsafkastskat (PAL) i overensstemmelse med pensionsafkastbeskatningsloven. Skatten beregnes med udgangspunkt i afkastet for opsparingen, idet der dog kan fradrages evt. handelsomkostninger, indløsningsfradrag og emissionstillæg.

2.10 Omkostninger

Omkostningerne er splittet op i en række delelementer, og hvert pensionsbevis vil være omfattet af samtlige delelementer.

2.10.1 Service & Rådgivning

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

For hver af salgskanalerne direkte betjente, mæglerbetjente og arbejdsmarkedspensionsordninger er der defineret en række service- og rådgivningsmoduler, der omfatter en obligatorisk servicepakke og nogle tilvalgsmoduler, som virksomhedskunden kan tilkøbe efter behov.

Prisen for modulerne fastsættes som udgangspunkt én gang årligt og afhænger af en række kriterier, jf. Satsbilag.

Den enkelte virksomhedskunde kan vælge mellem følgende opkrævningsmetoder:

- Pris som procent af indbetaling
- Pris som procent af opsparing
- Pris som et fast månedligt kronebeløb
- En kombination af ovenstående

Virksomhedskunden kan vælge, om alle medarbejderne skal betale for alle virksomhedens moduler, eller kun for de moduler, den enkelte medarbejder er omfattet af. Der er mulighed for at omkostningsbelaste forskelligt på forskellige andele af indbetalingen og/eller opsparingen i form af trinvis faldende omkostningssatser. For opkrævning som procent af opsparingen kan der fastsættes et minimums- og et maksimumsbeløb.

For indbetalingsfri pensionsordning, pensionskunder uden firmapensionsordning og pensionsordninger under udbetaling er opkrævningsmetoderne bestemt, da der ingen valgfrihed er på opkrævningsmetode og rådgivningskoncept, jf. Satsbilag.

Omregningen fra prislisten med priser pr. modul til priser i henhold til den valgte opkrævningsform sker for hver virksomhedskunde/kundetype for sig. Mindre virksomhedskunder eller koncerner kan vælge at få fælles beregning af opkrævningspriser. Priserne genberegnes som udgangspunkt årligt, men PFA Pension kan aftale med den enkelte virksomhedskunde, at priserne gælder for en længere periode end et kalenderår. Den opkrævede pris kan aftales ændret i forhold til, hvad der beregnes ud fra listepriiserne.

For overførsler til PFA Plus vil der ikke blive beregnet omkostninger til PFA som procent af indbetaling, når der er tale om (koncern-)interne overførsler, eller hvis overførslen indbetales på en pensionsordning, hvor der er en aftale om løbende indbetalinger.

2.10.1.1 Omkostninger til Letpension/pengeinstituttet

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "PFA Plus – Omkostninger Letpension" af 30.08.2013]

Pensionskunder som tegner gennem Letpension betaler omkostninger for Service & Rådgivning til PFA og til pengeinstituttet. Fordelingen til pengeinstituttet sker efter reglerne i Lov om forsikringsformidling. Pengeinstituttet kan aftale lavere omkostninger med pensionskunden, end de i satsbilaget angivne vedrørende Letpension/pengeinstituttet.

PFA trækker omkostningerne til PFA og pengeinstituttet i de indbetalte beløb og i depotet.

Omkostningerne består af en årlig basisomkostning samt omkostninger på indbetalingerne og depotet, jf. satsbilag.

2.10.2 Specifikke serviceydelser

Der opkræves en konkret betaling i forbindelse med en række specifikke serviceydelser på en kundaftale.

I satsbilaget findes de forskellige typer serviceydelser og priserne herfor. Priserne vurderes årligt og afhænger af en række kriterier, jf. Satsbilag.

En virksomhedskunde kan vælge solidarisk betaling for nogle af de specifikke serviceydelser, hvorefter der ikke opkræves ved udførelse af disse serviceydelser. De berørte serviceydelser fremgår af satsbilaget.

PFA kan aftale med den enkelte virksomhedskunde, at priserne gælder for en længere periode end et kalenderår. Den opkrævede pris kan aftales ændret i forhold til, hvad der fremgår af satsbilaget.

2.10.3 Opsparing

Betaling for administration af opsparingen beregnes af størrelsen af opsparingen, jf. Satsbilag.

2.10.4 Handler

I forbindelse med køb og salg i investeringskonceptet Du Investerer vil der blive trukket kurtage, jf. Satsbilag.

2.10.5 Administration af udbetalingssikring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Prisen for administration af udbetalingssikring bliver beregnet ud fra opsparingen i de koncepter, hvortil der er knyttet udbetalingssikring fra det tidspunkt, hvor udbetalingssikringen tilknyttes, jf. Satsbilag.

2.10.6 Forsikringsadministration

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Prisen for at administrere forsikringsdækningerne betales selvstændigt for hver forsikringsdækning, der er på pensionskundens pensionsbevis, jf. Satsbilag.

2.10.7 Betaling til basiskapitalen

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Betaling til basiskapitalen beregnes af hele opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital, jf. Satsbilag.

2.10.8 Provision til mægler

Udover ovenstående omkostninger vil PFA opkræve eventuelt honorar hos den enkelte pensionskunde, som er aftalt mellem virksomhedskunden og forsikringsmægleren. PFA vil videresende honoraret til forsikringsmægleren.

2.11 Risikooverskud

Regler for risikooverskud anmeldes inden det tages i brug.

2.12 [Udgået]

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

2.13 Indbetalingspause

For pensionsordninger hvor indbetalingen mangler eller er stoppet, vil pensionsordningen blive sat på indbetalingspause i en given periode (fastsat efter aftale).

Forsikringsdækningerne opretholdes, og prisen for forsikringsdækningerne samt omkostninger trækkes i opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital.

Ved udløb af perioden med indbetalingspause omskrives pensionsbeviset til en indbetalingsfri pensionsordning.

2.14 Indbetalingsfri pensionsordning

Ved omskrivning til indbetalingsfri pensionsordning overgår pensionsordningen til de pensionsvilkår, priser mv., PFA Pension tilbyder indbetalingsfri pensionsordninger. Pensionsordningen mister derved bindingen til en eventuel samarbejdsaftale, som den blev oprettet på. Investeringsvalgene bevares så vidt muligt, som de var umiddelbart før overgangen til indbetalingsfri pensionsordning.

Ved overgang til indbetalingsfri pensionsordning bortfalder alle forsikringsdækninger, og herefter oprettes en dødsdækning (Dækning 502) på *DødsdækningBeløb*, hvis der ikke allerede er tilknyttet en sådan til ordningen.

Hvis den indbetalingsfrie pensionsordningsværdi er lavere end *IndbetalingsfriPensionsordning_grænse*, vil pensionsbeviset automatisk blive ophævet.

2.15 Overførsler fra PFA Plus

Når en overførsel ud af PFA Plus opgøres, sker det ud fra de gældende handelskurser på valørtidspunktet for overførslen og under hensyntagen til eventuelle handelsrelaterede omkostninger.

Der trækkes evt. ikke-afregnede omkostninger og pris for forsikringsdækninger samt en overførselsomkostning, jf. Satsbilag.

Hvis overførslen finder sted senest 31.12.2009, afregnes den ikke-afregnede pensionsafkastskat. Er skatten negativ, refunderer PFA Pension den negative skat.

Hvis overførslen finder sted 1.1.2010 eller senere, overføres den ikke-afregnede pensionsafkastskat sammen med opsparingen.

2.16 Værdi ved ophævelse af pensionsordningen

2.16.1 Generelle regler for opgørelse af værdien ved ophævelse

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Når værdien ved ophævelse af pensionsordningen beregnes, sker det ud fra en opgørelse af opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital på de gældende handelskurser på valørtidspunktet for ophævelsen og under hensynstagen til eventuelle handelsrelaterede omkostninger.

Eventuel udbetalingssikring påvirker ikke værdien ved ophævelse.

Der fratrækkes evt. ikke-afregnede omkostninger, pris for forsikringsdækninger, samt overførelstillæg givet ved overførelse fra PFA gennemsnitsrente inden for de seneste 3 år forud for ophævelsen. Ved delvis ophævelse fratrækkes overførelstillægget forholdsmæssigt. Overførelstillægget fratrækkes med samme absolutte beløb, som tillægget udgjorde ved overførelsen fra gennemsnitsrente – uafhængig af den efterfølgende udvikling af opsparingen. Reduktionen med overførelstillæg undlades ved overførsler ud af PFA Pension, hvis overførelsen sker i henhold til jobskifteaftalen.

Den Individuelle KundeKapital opgøres herefter som beskrevet i Teknisk Grundlag for PFA Pension afsnit 3.16 vedr. ophævelse.

Ved ophævelsen trækkes en ophævelsesomkostning, jf. Satsbilag, dog ikke hvis ophævelsen sker som følge af en automatisk ophævelse. Der trækkes ligeledes skatter og afgifter samt ikke-afregnet pensionsafkastskat.

Hvis den ikke-afregnede pensionsafkastskat er negativ, tillægges beløbet ordningen umiddelbart inden ophævelsen i overensstemmelse med pensionsafkastbeskatningsloven.

2.16.2 Fradrag for kursværn

For pensionsordninger med opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente foretages endvidere fradrag for kursværn i henhold til nedenstående regler.

Satsen for kursværn fastsættes som den til enhver tid gældende anmeldte sats for kursværn, der gælder for den rentegruppe af forsikringer under kontribution, som indeholder de nytegnede forsikringer under kontribution.

Fradrag for kursværn udgør

$$\text{Fradrag}_{\text{kurs}} = - \min(\text{Sats}; 0) / (1 - P_{\text{PAL}}) * O,$$

hvor O betegner opsparingen, og Sats betegner den ovenfor nævnte sats for kursværn.

Fradraget for kursværn betragtes som et bruttofradrag før PAL, således at $-\min(\text{Sats}; 0)$ udtrykker, hvad der trækkes efter PAL for forsikringer, der er fuldt PAL-pligtige.

Der foretages fradrag for kursværn ved ophævelse, overførsler til andre profiler eller investeringskoncepter i PFA Plus, PFA Soraarnej, samt ved overførelse til andet selskab, både udenfor og i henhold til jobskifteaftalen.

Der foretages ikke fradrag for kursværn for Individuel KundeKapital.

Frdrag_kurs sættes altid til 0 ved hel eller delvis udbetaling af kapitalpension fra og med den aftalte pensioneringsdato.

2.17 Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring

2.17.1 Prisberegning

Prisen for forsikringsdækninger og indbetalingssikring bygger på 1-årige naturlige præmier. Det gælder uanset, om priserne bygger på individuel beregning, eller om priserne bygger på gruppepriser i form af solidariske priser.

Både individuelle og solidariske forsikringspriser fastsættes med afsæt i en Grundpris, som korrigeres ud fra

- Erfaringstarifering
- Erhvervssammensætningen
- Forfald
- Merpris for risikooverskud

PFA Pension kan aftale en markedspris for forsikringsdækningerne og indbetalingssikringen med den enkelte virksomhedskunde, der er forskellig fra, hvad der fastsættes ud fra ovenstående. Vi kan samtidig aftale med den enkelte virksomhedskunde, at de betalte solidariske priser vil være gældende længere end et kalenderår.

2.17.1.1 Individuelt beregnet Grundpris

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Den beregnede Grundpris udgør 12 * månedlig pris, og prisen er konstant indtil næste hovedforfaldsdato. Ved ændringer og nytegning på en dato, som ikke er pensionsordningens hovedforfaldsdato, beregnes prisen for 12 måneder per hovedforfaldsdatoen, og der betales for den relevante periode. De beregnede priser for forsikringsdækning og indbetalingssikring på forsikringsdækningen korrigeres for periode kortere end en måned ud fra, at alle måneder har en længde på 31 dage – jævnfør beskrivelse i afsnit 13.1.1.

Forsikringsdækninger

Grundprisen for forsikringsdækninger per én krone dækning på pensionsordningens hovedforfaldsdato for indbetaling beregnes som

Grundpris = Passiv/ Præmieaktiv,

hvor "Passiv" og "Præmieaktiv" er det for den gældende dækning relevante beskrivelse af passiv og aktiv.

Indbetalingssikring på forsikringsdækning

Grundprisen for indbetalingssikring per én krone dækning på pensionsbevisets hovedforfaldsdato for indbetaling beregnes som

Grundpris = Passiv med indbetalingssikring / Præmieaktiv med indbetalingssikring
- Passiv uden indbetalingssikring / Præmieaktiv uden indbetalingssikring,
hvor

- "Passiv uden indbetalingssikring" er det for den pågældende dækning relevante beskrivelse af passivet – beregnet under forudsætning af, at der ikke er ret til indbetalingssikring
- "Passiv med indbetalingssikring" er det for den pågældende dækning relevante beskrivelse af passivet – beregnet under forudsætning af den aftalte indbetalingssikring
- "Præmieaktiv uden indbetalingssikring" angiver præmieaktiv i den situation, hvor der ikke (længere) er ret til indbetalingssikring
- "Præmieaktiv med indbetalingssikring" er det for den aftalte indbetalingssikring relevante beskrivelse af præmieaktivet

2.17.1.2 Solidarisk beregnet Grundpris

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Solidariske forsikringsdækninger, herunder indbetalingssikring, tilbydes til en veldefineret gruppe af forsikrede. Solidariske priser fastsættes med udgangspunkt i de beskrevne årlige naturlige individuelle Grundpriser.

På et hovedforfald fastsættes gruppens individuelle Grundpriser ud fra de forsikredes hele fyldte alder, køn og valgte dækningsstørrelse. Den solidariske Grundpris opnås ved at omfordele den samlede beregnede individuelle Grundpris ud fra enten

- De valgte dækningsstørrelser, så der opnås en pris pr. én krone dækning
- Antallet af forsikrede i ordningen, så forsikrede betaler samme pris uafhængig af valgt størrelse på dækning

Det aftales med den enkelte gruppe, hvordan omfordeling skal ske i fastsættelsen af den solidariske Grundpris. Det kan samtidig aftales med den enkelte gruppe, om der i omfordelingen skal tages højde for forsikringsdækningens risikoophør og udløb, så de solidariske Grundpriser bliver afhængige heraf.

2.17.2 Erfaringstarifering

Både individuel og solidariske Grundpriser korrigeres med en erfaringstariferingsfaktor. Faktoren fastsættes ud fra et estimat af ordningens fremtidige skadesniveau. Metoden til estimering af det fremtidige skadesniveau afhænger af ordningens anciennitet i PFA Plus.

Der fastsættes en erfaringstariferingsfaktor for hhv. forsikringsrisici knyttet til dødsfald og forsikringsrisici knyttet til tab af erhvervsevne, herunder indbetalingssikring.

Sammenhængen mellem estimeret fremtidigt skadesniveau (Θ) og erfaringstariferingsfaktor (f_{erfa}) fremgår af satsbilag.

Uanset estimatet af det fremtidige skadesforløb kræver en erfaringstariferingsfaktor mindre end $erfa_grænse_stor$, at der til erfaringstariferingsgruppen er tilknyttet mere end $erfa_store_ordn$ medarbejdere.

Estimering af fremtidigt skadesniveau for nye grupper

Ordninger med mindre end ét års skadeshistorik i PFA Plus betragtes som nye ordninger. Gruppens fremtidige skadesniveau bliver vurderet ud fra skadesforløb fra sammenlignelige dødsfalds- og tabt erhvervsevnedækninger i PFA Pension eller anden leverandør, såfremt der er kendskab til et sådant.

- Grupper med mindst 2 års kendt skadeshistorik: Kendt skadesforløb danner grundlag for en vurdering af skadesniveauet på mellem $Ny_erfa_min_sats_kendt$ procent og $Ny_erfa_max_sats_kendt$ procent.
- Grupper med mindre end 2 års kendt skadeshistorik: Skadesniveauet vurderes til at ligge mellem $Ny_erfa_min_sats$ procent og $Ny_erfa_max_sats$ procent, afhængig af ordningens erhvervssammensætning.

Estimering af fremtidigt skadesniveau for eksisterende grupper

Når en ordning har opnået mindst ét års skadeshistorik i PFA Plus vil denne erfaring indgå i estimering af fremtidigt skadesniveau. Model for estimat af fremtidig skadesniveau ud fra erfaret skadesforløb vil blive anmeldt, inden den tages i anvendelse.

2.17.3 Erhvervssammensætning

Grundprisen er fastsat ud fra forventning om, at den forsikrede erhvervsmæssigt er ansat i en funktionærlignende stilling med beskæftigelse inden for administration og salg. Der kan opkræves et pristillæg for forsikringsdækninger ved tabt erhvervsevne og indbetalingssikring på erhverv, som PFA Pension vurderer som mere risikobetonede.

De enkelte erhverv inddeles i fareklasserne 1-4, hvor fareklasse 1 er den mindst risikobetonede og fareklasse 4 er den mest risikobetonede.

En virksomhed eller anden gruppe med fælles prisfastsættelse kan vælge enten at belaste forsikringsprisen for den enkelte forsikrede med tillægget for denne forsikredes konkrete erhverv eller få fastsat et gennemsnitstillæg ud fra erhvervsvurderingen i gruppen, hvor det gennemsnitlige tillæg belaster alle forsikrede i gruppen. Grupper der overvejende består af funktionæransatte kan betragtes som grupper der udelukkende består af fareklasse 1.

Prisfaktor for hver fareklasse fremgår af Satsbilag.

2.17.4 Forfald

Hvis der er aftalt andet end månedlig betaling, korrigeres forsikringspriserne. Korrektionsfaktorer fremgår af Satsbilaget.

2.17.5 Merpris for risikooverskud

Metode for beregning af merpris for ret til udbetaling af risikooverskud vil blive anmeldt, inden det tages i brug.

2.17.6 Frivillige forsikringsdækninger

Grundprisen er fastsat ud fra en forventning om, at forsikringsdækningen er tegnet som en del af en obligatorisk firmapensionsordning. Der kan opkræves et pristillæg for forsikringsdækninger ved dødsfaldsdækninger og indbetalingssikring på dødsfaldsdækninger og opsparring, der tegnes frivilligt. Prisfaktoren (f^{fri}) fremgår af satsbilag.

2.17.7 Forsikringer uden opsparring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Grundprisen er fastsat ud fra en forventning om, at prisen for forsikringsdækninger kan opkræves ud af opsparringen for forsikringskontrakter i henstand. Der kan opkræves et pristillæg for forsikringsdækninger ved dødsfaldsdækninger og indbetalingssikring på dødsfaldsdækninger, for forsikringsdækninger, der tegnes for medarbejdergrupper uden opsparring. Prisfaktor (f^{henst}) fremgår af satsbilag.

2.18 Overlevelsesevinst under opsparring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Opsparingen vil for pensionsbeviser under opsparring blive opskrevet med en overlevelsesevinst, hvis der ikke er fuld opsparringssikring.

Opskrivningen sker en gang om måneden som

$$\text{Overlevelsesevinst} = (\mu^{ad} / 12) * (\text{MAKS}(0; \text{Primo-saldo på opsparringen} - \text{Latent PAL}) - \text{primo } S^{ad}),$$

hvor

μ^{ad} fastsættes som beskrevet i intensiteter til prisberegning – Bilag 15 Satser vedrørende "Dækninger" og generelle satser og primo S^{ad} er den del af opsparringen efter Latent PAL, der er opsparringssikret.

2.19 Overlevelsesevinst under nedsparring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Livspensionsopsparringen vil for pensionsbeviser under nedsparring blive opskrevet med en overlevelsesevinst.

Opskrivningen sker en gang om måneden som

Overlevelsesevinst =

$(\mu^{ad}(\text{forsikrede}) / 12) * \text{MAKS}(0; \text{Primo-saldo for opsparing} - \text{Latent PAL}) * (1 - \text{primo passiv givet forsikrede er død og begunstigede er i live} / \text{primo passiv givet forsikrede og begunstigede er i live}) +$
 $(\mu^{ad}(\text{begunstigede}) / 12) * \text{MAKS}(0; \text{Primo-saldo for opsparingen} - \text{Latent PAL}) * (1 - \text{primo passiv givet forsikrede er i live og begunstigede er død} / \text{primo passiv givet forsikrede og begunstigede er i live}),$

hvor

$\mu^{ad}(\text{forsikrede})$ er beskrevet i intensiteter til prisberegning – Bilag 15 Satser vedrørende "Dækninger" og generelle satser,

$\mu^{ad}(\text{begunstigede})$ er beskrevet i intensiteter til prisberegning – Bilag 15 Satser vedrørende "Dækninger" og generelle satser,

Primo passiv, givet forsikrede er død og begunstigede er i live, er $S_{704}^{ad} + S_{705}^{ad} + S_{706}^{ad}$, forudsat de pågældende dækninger er tilknyttet ordningen, og

Primo passiv, givet forsikrede er i live og begunstigede er død, er $S_{704}^{ad2} + K_{705} + S_{706}^{ad2}$, forudsat de pågældende dækninger er tilknyttet ordningen.

For ophørende livspension kan der ikke tilknyttes dækning 704 og 706.

Passiverne (beskrevet i 13.3.3) er beregnet med *Rente_1* hhv. *Rente_9* og intensiteter $\mu_x^{d,udb,M}$

(Intensiteter til beregning af den årlige udbetaling for livspensioner – Bilag 15)

2.20 Regler for beregning og fordeling af overskud til forsikringstagerne for pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente

2.20.1 Generelt

Pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente (opsparing i investeringsprofil G) er bonusberettigede for så vidt angår opsparingsdækninger med tilknyttet udbetalingsssikring. Pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente er dog ikke omfattet af kontributionsbekendtgørelsen.

Principperne for beregning og fordeling af realiseret resultat for disse ordninger fremgår af nedenstående afsnit.

2.20.2 Realiseret resultat og fordeling heraf

Den samlede opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente eksklusiv Individuel KundeKapital investeres på samme måde som de midler, der hører til rentegruppen af forsikringer under kontribution, som indeholder nytegnede policer under kontribution.

Det samlede realiserede resultat for pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente består af to dele.

Den ene del beregnes som 5 pct. af indbetalingerne til opsparingen i PFA Plus med gennemsnitsrente. Satsen anvendes på løbende indbetalinger, engangsindbetalinger samt overførsler fra anden pensionsleverandør. PFA Pension kan uden varsel ændre den nævnte procentsats, herunder sætte den til nul, ved anmeldelse til Finanstilsynet.

Den anden del opgøres som forskellen mellem (1) summen af resultatet af investeringsvirksomheden (før skat) vedrørende de aktiver, der særskilt er allokeret til opsparingen, og ordningernes samlede andel af eventuelle reguleringer direkte over balancen i henhold til § 83, stk. 1 i regnskabsbekendtgørelsen, og (2) summen af en teknisk beregnet forrentning af opsparingen eksklusiv Individuel KundeKapital, der fremkommer ved anvendelse af den tekniske rentesats til beregning af udbetalingsssikring, jf. afsnit 2.6, og ændringer i den akkumulerede markedsværdiregulering knyttet til opsparingsdækninger eksklusiv ændringer foretaget i medfør af reglerne for fordeling af realiseret resultat.

Nedenfor følger en procesbeskrivelse af fordelingen af det realiserede resultat for pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente.

Hvis det samlede realiserede resultat er positivt, udlignes eventuelle fremførte tab. Fremførte tab dækker både træk på bonuspotentialer på fripolicydelser samt beløb ført på skyggekonti hørende til PFA Plus med gennemsnitsrente som følge af tab på disse ordninger. Udligningen for pensionsordningerne på den ene side og egenkapital og KundeKapital på den anden side sker med udgangspunkt i, hvorledes disse har bidraget til dækning af tabene. Når der sker ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser, vil fordelingen af det fremførte tab dog alt andet lige omfordeles mellem forsikringerne på den ene side og egenkapital og KundeKapital på den anden side.

Hvis det tilbageværende realiserede resultat herefter er positivt, reduceres det med værdien af tilbageværende skyggekonti pga. manglende driftsherretillæg i tidligere år. Udligningen af skyggekontiene sker forholdsmæssigt i forhold til størrelsen på skyggekontiene, idet det tilbageværende realiserede resultat herefter ikke kan blive negativt.

Herefter reduceres det tilbageværende realiserede resultat med dens beregnede tilstræbte driftsherretillæg, jf. afsnit 2.20.3, idet det tilbageværende realiserede resultat hermed dog ikke kan blive negativt. Driftsherretillægget tildeles forholdsmæssigt til egenkapitalen og KundeKapital. Tilgodehavende driftsherretillæg føres på skyggekonti.

Herefter reduceres det tilbageværende realiserede resultat med beløb der forlods er tilskrevet pensionsordningernes opsparinger som rentebonus. Ved rentebonus forstås forskellen mellem på den ene side den tilskrevne forrentning (før skat) og på den anden side tilskrevet rente i henhold til den tekniske rentesats. Der tilskrives rentebonus uafhængigt af, om de individuelle bonuspotentialer ved årets begyndelse har været benyttet til at dække tab udover kollektivt bonuspotentiale.

Herefter reduceres det tilbageværende realiserede resultat med den samlede andel af den selskabspligtige PAL-skat. Denne andel beregnes i overensstemmelse med PAL § 8, idet kun beløb hørende til opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente indgår. Er den beregnede andel af PAL-skatten

negativ, sættes PAL-skatten for året til 0, og det negative beløb fremføres til modregning i den kollektive PAL-skat for ordningerne i efterfølgende år.

Er det tilbageværende realiserede resultat efter PAL-skat positivt, overføres det til et allokeret kollektivt bonuspotentiale hørende til opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente.

Er det tilbageværende realiserede resultat efter PAL negativt, trækkes beløbet i det allokerede kollektive bonuspotentiale hørende til PFA Plus med gennemsnitsrente. Såfremt det kollektive bonuspotentiale ikke fuldt ud kan dække det negative beløb, reduceres pensionsordningernes samlede bonuspotentiale på fripolicydelser med det resterende negative beløb. Såfremt det samlede bonuspotentiale på fripolicydelser ikke er tilstrækkeligt, dækkes det manglende beløb forholdsmæssigt af egenkapitalen og KundeKapital. Når egenkapitalen og KundeKapital dækker en andel af det negative resultat, føres beløbet på de respektive skyggekonti.

2.20.3 Tilstræbt driftsherretillæg

Der fastsættes et tilstræbt driftsherretillæg, som overføres til egenkapitalen og KundeKapital i overensstemmelse med reglerne for fordeling af realiseret resultat, jf. afsnit 2.20.2. Driftsherretillægget beregnes som en procentandel af summen af den årets gennemsnitlige livsforsikringshensættelser for pensionsordningerne i PFA Plus med gennemsnitsrente og årets gennemsnitlige hertil allokerede kollektive bonuspotentiale. Livsforsikringshensættelserne indgår med værdien før et eventuelt træk på bonuspotentiale på fripolicydelser. Satsen for driftsherretillæg svarer til den til enhver tid gældende anmeldte sats for driftsherretillæg, der gælder for den rentegruppe af forsikringer under kontribution, som indeholder de nytegnede forsikringer under kontribution.

2.21 Regulering af indbetalingssikring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Det er muligt at tilkøbe Regulering af indbetalingssikring på opsparing. Reguleringssatsen beregnes årligt pr. 1. januar og kan være en fast procent eller en pristalsregulering. Størrelsen af pristalsreguleringen fastsættes ud fra nettoprisindekset fra Danmarks statistik.

Reguleringssatsen i pristalsreguleringen beregnes som den procentuelle ændring i det gennemsnitlige indeks fra juli 18 måneder før reguleringen til juli 6 måneder før reguleringen og det gennemsnitlige indeks fra juli 30 måneder før reguleringen til juli 18 måneder før reguleringen. Hvis den procentuelle ændring i indekset er negativ, sker der ingen regulering af udbetalingen.

Reguleringen fastsættes som en procentsats med én decimal.

PFA forbeholder sig retten til at overgå til et lignende prisindeks uden varsel, hvis det anvendte indeks ikke længere offentliggøres mere eller af andre årsager ikke kan anvendes i denne sammenhæng.

2.22 Udbetalingsprincipper

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

For PFA Plus profil G (PFA Plus med gennemsnitsrente) fastsættes de faktiske udbetalinger, således at de svarer til den tilknyttede udbetalingsssikring. Dette gælder for alle opsparingsformer.

For øvrig opsparing i PFA Plus som ratepension, ophørende livspension og livsvarig livspension beregnes den årlige udbetaling som udgangspunkt én gang årligt efter udbetalingsforløbets påbegyndelse. Udbetalingerne er dermed variable og kan falde i værdi i forbindelse med den årlige genberegning.

De anvendte renteforudsætninger til fastsættelse af den variable udbetaling for ratepensioner, ophørende livspensioner og livsvarige livspensioner fremgår af tabellen nedenfor for opsparing med og uden udbetalingsssikring. Der henvises til bilag 15 for de faktiske satser.

	Livspension (livsvarig)	Ratepension	Ophørende livspension
Med udbetalingsssikring (profil A og B)	Rente_1u	Rente_2u	Rente_9u
Uden udbetalingsssikring	Rente_1	Rente_2	Rente_9

Tabel: Udbetalingsrenter for de forskellige opsparingsformer med og uden udbetalingsssikring.

Ved beregning af udbetalingen for livsbetingede ydelser anvendes endvidere de dødelighedsforudsætninger, som findes specificeret i afsnit 13.2 og i bilag 15.

2.22.1 Fastsættelse af udbetalingsniveau for opsparing i profil A og B med udbetalingsssikring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

For opsparing med udbetalingsssikring i profil A og B beregnes den faktiske årlige udbetaling som udgangspunkt på baggrund af opsparingens størrelse på det pågældende tidspunkt og ud fra en renteforudsætning, som overstiger den rente, der er anvendt ved beregning af det sikrede niveau. Dette betyder, at udbetalingen sædvanligvis vil overstige det sikrede niveau, og at den vil bestå af den sikrede del og af en variabel del.

Hvis opsparingens størrelse ved beregning af den årlige udbetaling ikke er tilstrækkelig til at dække summen af den systemberegne markedsværdi for det sikrede niveau og den variable del i K_{udb} år, nedsættes udbetalingen til det sikrede niveau. Størrelsen K_{udb} beregnes som minimum af enhedspassivet for den pågældende udbetalingsform (beregnet under markedsværdiantagelser) og parameteren N_{udb} , dvs. $K_{udb} = \min(N_{udb}, Passiv_{MV})$. Parameteren N_{udb} findes angivet i bilag 15. Den systemberegne markedsværdi beregnes ved at anvende dødelighedsforudsætningerne fra udbetalingsgrundlaget og den gældende rentekurve.

3 Dækninger

3.1 Overblik over dækninger

3.1.1 Dækninger der tegnes som Syge- og Ulykkesforsikring

- Forsikringsdækninger ved Kritisk Sygdom
- Forsikring af helbred
- Forsikringsdækninger ved Tab af Erhvervsevne

3.1.2 Dækninger der tegnes som livsforsikring

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækning	Forsikringsdækninger ved død uden reserveopbygning/-afsættelse
502	Livsforsikring – løbende udbetaling
503	Opsparingssikring af livsvarig Livspensionsopsparing
504	Børnepension løbende, obligatorisk
505	Børnepension løbende, frivillig
506	Børnepension engangsbeløb, obligatorisk
507	Børnepension engangsbeløb, frivillig
508	Opsparingssikring af tidsbegrænset Livspensionsopsparing

Dækning	Forsikringsdækninger ved død med reserveopbygning/-afsættelse
704	Opsat Ægtefælle- / samlever-pension med opsat risiko
705	Opsat enkelt-livs arverente med opsat risiko
706	Opsat to-livs arverente med opsat risiko

Dækning	Opsparingsdækninger
601	Kapitalpension
602	Ratepension

603	Livspension tidsbegrænset
604	Livspension livsvarig
605	Opsat Livspension tidsbegrænset
606	Opsat Livspension livsvarig

Dækning	Aktiver
901	Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv
902	Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning
904	Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv
905	Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning
907	Præmieaktiv uden indbetalingssikring

3.2 Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring

Der henvises til Bilag 13.

4 Grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser

4.1 Livsforsikringshensættelsen

Opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi tager udgangspunkt i regnskabsbekendtgørelsens § 66.

Pensionsordninger med opsparing i investeringsprofil G tilhører forsikringsklasse I. Alle øvrige pensionsordninger i PFA Plus tilhører forsikringsklasse III.

For forsikringer i forsikringsklasse I anvendes de sædvanlige regnskabsposter, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 66, idet *Bonuspotentiale på fripolicydelser* betragtes som bonuspotentiale knyttet til den sikrede udbetaling ved indbetalingsfri pensionsordning.

For forsikringer i forsikringsklasse III er der ikke tale om bonusberettigede forsikringer, og beregningerne er derfor ikke bygget op ud fra en særskilt beregning af de sædvanlige bonuspotentialer.

Livsforsikringshensættelser for Liv forsikringsklasse III kan opdeles i to dele:

- Regnskab for opsparing og udbetalingsssikring
- Regnskab for forsikringsdækninger

Der foretages selvstændig beregning af sædvanlige regnskabsstørrelser for hver af disse to grupper, således at der ikke foretages modregninger mellem disse grupper. Ved opgørelse af markedsværdiregnskab anvendes rentekurven beskrevet i afsnit 4.2 og risikointensiteterne beskrevet i Satsbilag.

Livsforsikringshensættelser for Liv forsikringsklasse I opgøres med udgangspunkt i de samme regnskabsstørrelser som beskrevet nedenfor.

Der anvendes følgende notation for en pensionskunde x og for en given dækning:

- O_x betegner opsparingen (fælles for alle opsparingsdækningerne), jf. afsnit 2.3.
- Y_x^G betegner den sikrede udbetaling knyttet til en dækning.
- K_x^M betegner markedsværdien for en enhed af dækningen, inkl. eventuelt risikotillæg.
- P_x^G betegner den opkrævede pris for den pågældende dækning (kun risikodækninger, inkl. opkrævede administrationsomkostninger).
- A_x^M betegner markedsværdien for en enhed af indbetalingen (kun risikodækninger), inkl. eventuelt risikotillæg.
- Adm_x betegner administrationsomkostninger.

4.1.1 Markedsværdiregnskab for opsparing og opsparingsdækninger

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Markedsværdiregnskabet for opsparingsdækninger og for forsikringsdækninger ved død med reserveopbygning/-afsættelse opgøres for pensionskunde x med udgangspunkt i opsparingen, O_x , og

den eventuelt tilknyttede udbetalingssikring. Markedsværdien af de eventuelt tilknyttede udbetalingssikringer beregnes på formen:

$$GY_x^o = \sum \left(Y_x^{G,o,j} \cdot K_x^{M,o,j} + Adm_x^{o,j} \right),$$

hvor der summeres over udbetalingssikringer j knyttet til opsparingen.

Til markedsværdierne er der tillagt administrationsomkostninger $Adm_x^{o,j}$ forbundet med udbetalings-sikringerne. Dette tillæg beregnes via indregning af en rentemarginal for den afgivne udbetalingssikring og opstår som forskellen mellem markedsværdien af ydelserne beregnet med rentemarginal og uden rentemarginal, dvs.

$$Adm_x^{o,j} = Y_x^{G,o,j} \cdot \left(K_x^{M,o,j,*} - K_x^{M,o,j} \right),$$

hvor $K_x^{M,o,j,*}$ angiver markedsværdien beregnet med en rentemarginal δ_o (efter PAL).

Ved overgang til indbetalingsfri pensionsordning bortfalder forsikringsdækningerne som udgangspunkt fra aftalen. Dog vil der blive tilknyttet en dødsfaldsdækning på $DødsdækningBeløb$, hvis datoen for første løbende udbetaling ikke er opnået og der er opsparing i skattekode forskellig fra 1 og 9, jf. afsnit 2.14.

Der beregnes en markedsværdi for denne dækning (til indbetalingsfri pension):

$$GFY_x^{r,\min} = Y^{G,r,\min} \cdot K_x^{M,r,\min},$$

hvor $K_x^{M,r,\min}$ angiver markedsværdien af en enhed af denne dækning, og hvor $Y^{G,r,\min}$ svarer til $DødsdækningBeløb$. Dækningen beregnes med et risikoophør svarende den afgivne pensionsalder.

Idet værdien af udbetalingssikringerne ikke er påvirket af fremtidige indbetalinger, defineres nu:

$$GFY_x^o = GY_x^o + GFY_x^{r,\min}.$$

Livsforsikringshensættelsen knyttet til opsparing, forsikringsklasse III, er givet ved:

$$LH_x^o = \max \left(Q_x, GFY_x^o \right),$$

4.1.2 Regnskab for forsikringsdækninger, Liv

For pensionskunde x beregnes markedsværdien af garanterede ydelser for alle risikodækninger knyttet til Liv via

$$GY_x^r = \sum_j \left(Y_x^{G,r,j} \cdot K_x^{M,r,j} - P_x^{G,r,j} \cdot A_x^{M,r,j} + Adm_x^{r,j} \right),$$

hvor der summeres over risikodækninger j omfattet af Liv, forsikringsklasse III.

Ved opgørelse af markedsværdien GY_x^r inddrages information om den resterende aftalte længde af indbetalingsperioden (jf. afsnit 2.17), som fastlægger det reelle risikooophør for både passivet $K_x^{M,r,j}$ og præmieaktivet $A_x^{M,r,j}$.

Der tillægges markedsværdien af forventede udgifter $Adm_x^{r,j}$ til administration af forsikringerne:

$$Adm_x^{r,j} = omk_x^r \cdot P_x^{G,r,j} \cdot A_x^{M,r,j} + Y_x^{G,r,j} \cdot \left(K_x^{M,r,j,*} - K_x^{M,r,j} \right)$$

Med denne definition anvendes to omkostningssatser i markedsværdigrundlaget. Den første sats omk_x^r ganges med præmieaktivet og kan opfattes som en 1-årig belastning. Den anden del indregnes via en rentemarginal δ_r (efter PAL), som indgår ved beregning af værdien $K_x^{M,r,j,*}$.

Idet alle forsikringsdækninger bortfalder ved overgang til indbetalingsfri pensionsordning (bortset fra en evt. dødsfaldsdækning, jf. afsnit 4.1.1), defineres markedsværdien af garanterede fripolicydelser for risikodækninger til $GFY_x^{r,*} = 0$.

Der foretages maksimeringer inden for risikodækningerne, så markedsværdien for indbetalingsfri pensionsordninger opgøres som:

$$GFY^r = \max \left(0, \sum_x GY_x^r \right).$$

Livsforsikringshensættelsen for risikodækninger, forsikringsklasse III, defineres ved

$$LH^r = GFY^r.$$

4.1.3 Samlet markedsværdiregnskab for liv

De samlede regnskabsstørrelser er givet ved:

$$\begin{aligned} GY &= \sum_x GY_x = \sum_x GY_x^o + \sum_x GY_x^r, \\ GFY &= \sum_x GFY_x^o + GFY^r, \\ LH &= \sum_x LH_x^o + LH^r. \end{aligned}$$

Ovenstående regnskabsstørrelser tillægges IBNR og RBNS samt fradrages erstatningshensættelsen. IBNR, RBNS og erstatningshensættelse er beskrevet i afsnit 4.1.5.

For forsikringsklasse I opgøres *Værdien af garanterede ydelser*, *Værdien af garanterede fripolicydelser* og *Værdien af retrospektive hensættelser* som GY henholdsvis GFY henholdsvis LH , idet *Værdien af retrospektive hensættelser* dog kan forhøjes eller reduceres som følge af fordeling af realiserede resultater til de forsikrede.

Herefter bestemmes *Bonuspotentiale på fremtidige præmier*, BP , og *Bonuspotentiale på fripolicydelser*, BFY , i overensstemmelse med regnskabs-bekendtgørelsens § 66:

$$BP = GFY - GY,$$
$$BFY = LH - GFY,$$

4.1.4 Forventet fremtidigt administrationsregnskab

Nutidsværdien af et forventet fremtidigt administrationsresultat er 0 og er derfor ikke medregnet.

4.1.5 IBNR, RBNS og erstatningshensættelser

4.1.5.1 IBNR ved død

IBNR ved død er opgjort til θ_1 måneders risikopræmie ved død for eventuelle policer.

4.1.5.2 IBNR ved invaliditet

IBNR ved invaliditet udgøres af hensættelse til skader, som endnu ikke er anmeldt på grund af forsinket reaktion fra den forsikrede. Hensættelsen er skønnet til θ_2 måneders risikopræmie ved invaliditet for eventuelle policer.

4.1.5.3 RBNS

RBNS er hensættelse til anmeldte men endnu ikke ekspederede – og måske heller ikke afgjorte – skader. Hensættelsen er opgjort ved, at der på alle policer i PFA Plus undersøges, om der er anmeldt dødsfald eller søgt om indbetalingssikring, som endnu ikke er ekspederet. Det anførte beløb er opgjort som risikosummen.

For anmeldte invalideskader afsættes der til to typer af RBNS-skader: Behandlede, men ikke-ekspederede sager, og ikke-behandlede sager. RBNS-hensættelserne for ikke-behandlede sager korrigeres med en faktor R_{RBNS} .

4.1.5.4 Erstatningshensættelse

Erstatningshensættelse omfatter ikke betalte men forfaldne forsikringsydelse. Den indbefatter derudover et skøn over forsikringsydelse for endnu ikke anmeldte forsikringsbegivenheder, der ville være forfaldne i regnskabsåret, hvis forsikringsbegivenhederne havde været anmeldt og de tilhørende sager færdigbehandlet.

Beløbet beregnes som summen af

- Optalt engangsbeløb ved anmeldte døds-skader,

- ψ_1 x risikosum for sumudbetalinger ved død.
- ψ_2 x risikosum for rateudbetalinger ved død.
- ψ_3 x anmeldte, men endnu ikke ekspederet indbetalings sikring,
- ψ_4 x IBNR-erstatningsreserve ved indbetalings sikring.

Endelig indeholder den i regnskabet anførte erstatningshensættelse ekspederede sager, der endnu ikke er udbetalt.

4.2 Diskonteringsrente

PFA Pension anvender den af Finanstilsynet estimerede (justerede) rentekurve. Rentekurven reduceres med pensionsafkastskat.

4.3 Grundlagselementer for markedsværdigrundlaget

I dette afsnit beskrives de underliggende risikoforudsætninger, dødelighed og tab af erhvervsevne. Derudover inddrages ophævelsesadfærd, som anvendes ved opgørelse af markedsværdiregnskab.

Bedste skøn er generelt baseret på observationer fra de seneste 5 år for PFA Pensions gennemsnitsrentebestand samt ud fra forventninger til sammensætningen af bestanden i PFA Plus.

4.3.1 Forsikringsrisiko

Ved opgørelse af hensættelser til markedsværdi tages udgangspunkt i estimerede intensiteter fra markedsværdigrundlaget. For policer tegnet på kønsafhængigt grundlag anvendes kønsafhængige markedsværdi-intensiteter, og for policer tegnet på unisex grundlag anvendes unisex markedsværdi-intensiteter med undtagelse af aktivdødeligheden og levetidsforbedringerne for aktiv- og invalidedødeligheden.

Aktivdødeligheden primo 2012 modelleres ved Finanstilsynets dødelighedsmodel

$$\mu_{x,0}^{ad} = \exp(\beta_1 r_1(x - 1/2) + \beta_2 r_2(x - 1/2) + \beta_3 r_3(x - 1/2)) \mu_{x,2011}^{FT} (1 - R_x^{FT})^{1/2},$$

for hele aldre x , hvor $\mu_{x,2011}^{FT}$ udgør Finanstilsynets benchmark for basisdødeligheden i år 2011 for alder x , og hvor R_x^{FT} angiver benchmarket for de forventede fremtidige levetidsforbedringer i procent for alder x .

Endelig er funktionerne $r_1(x)$, $r_2(x)$ og $r_3(x)$ givet ved:

$$r_m(x) = \begin{cases} 1 & \text{for } x \leq x_{m-1} \\ \frac{x_m - x}{x_m - x_{m-1}} & \text{for } x_m < x < x_{m-1} \\ 0 & \text{for } x \geq x_m \end{cases}$$

hvor $m = 1, 2, 3$ og $(x_0, x_1, x_2, x_3) = (40, 60, 80, 100)$. For $x > 110$ anvendes $\mu_{110, 2011}^{FT}$ og R_{110}^{FT} .

De kønsafhængige benchmark for basisdødeligheden og levetidsforbedringerne er offentliggjort for heltallige aldre af Finanstilsynet d. 30. oktober 2012. For ikke-heltallige aldre interpoleres lineært imellem de nærmeste heltallige værdier for basisdødeligheden og for levetidsforbedringerne.

For generelt $t \geq 0$, hvor t er tid [år] efter 1. januar 2012, er bestandsdødeligheden givet ved

$$\mu_{x,t}^{ad} = \mu_{x,0} (1 - R_x^{FT})^t.$$

De estimerede beta-værdier ovenfor er angivet i Satsbilag.

Der anvendes betegnelsen $\mu_{x,0,v}^{id}$ for invalidedødeligheden gældende i alder x til tid 0 med varighed v , dvs. at invalidedødeligheden afhænger af hvor længe pensionskunden har været invalid. Varighedsafhængigheden modelleres ved en Gompertz-Makeham dødelighed gældende de første 2 år efter invaliditetens indtræffelse, og en anden dødelighed gældende når varigheden af invaliditeten er større end 2 år. Invalidedødeligheden må ikke blive mindre end gennemsnitsdødeligheden når denne modelleres med Gompertz-Makeham intensiteten μ_x^{GM} .

Invalidedødelighed inkl. forventet levetidsforbedring, $\mu_{x,t,v}^{id}$, bestemmes ved at multiplicere $\mu_{x,0,v}^{id}$, henholdsvis, med $(1 - R_x^{FT} - R_d)^t$ jævnfør ovenfor.

For "Tab af erhvervsevne" findes kønsafhængige invalideintensiteter på sædvanlig Gompertz-Makeham form for de to invalidedækninger, $\mu_{x,0}^{ai,1}$ (hel ved halv) og $\mu_{x,0}^{ai,2}$ (opfyldning). Intensiteten kan dog ikke blive mindre end 10^{-4} . Intensiteten for opfyldningsinvaliderenten er fastsat som $\left(+ \kappa_1 \right)$ gange med intensiteten for hel ved halv.

Reaktiveringsintensiteter modelleres på formen

$$\mu_{x,0,v}^{ir} = \max \left(\alpha_v + \beta_v \cdot \max \left(\kappa_1, x_{0,v} \right) \right).$$

I forhold til den estimerede reaktiveringsintensitet er der indregnet en forøgelse på κ_2 på baggrund af forventninger til forbedrede processer til håndteringen af invalidepensionister. Der anvendes samme reaktiveringsintensiteter for de to invalidebegreber.

Idet aktivdødeligheden og levetidsforbedringerne for aktiv- og invalidedødeligheden er baseret på Finanstilsynets benchmark, der ikke findes som unisex grundlag, bliver der for policer tegnet på unisex grundlag foretaget en beregning af enhedspassiverne/-aktiverne for begge køn, hvorefter gennemsnittet af disse anvendes.

4.3.2 Ophævelse af pensionsordning

Markedsværdier beregnes under inddragelse af selskabets forventninger til den fremtidige ophævelsesadfærd. Der specificeres en aldersafhængig fælles ophævelsesintensitet på formen $\mu_{x,0}^{ag} = \gamma + \beta \left(-x_0 \int_{x_0}^{\infty} \right)$, hvor værdierne af parametrene findes i Satsbilag.

Der indregnes ikke fripoliceadfærd.

4.3.3 Risikotillæg

Markedsværdiregnskabet opgøres med udgangspunkt i bedste skøn for intensiteterne, inkl. forventninger til fremtidige levetidsforbedringer. Derudover indregnes et risikotillæg som beskrevet nedenfor.

Risikotillægget afspejler usikkerheden forbundet med den forventede fremtidige levetidsforbedring. Dette opnås ved at indregne et større fald i dødeligheden end beskrevet under afsnit 4.3.1. Den indregnede levetidsforbedring øges med R_d pr. år. Der indregnes et risikotillæg ved at øge trenden med R_d , således at dødelighederne $\mu_{x,t}^{ad,*}$ og $\mu_{x,t,v}^{id,*}$ til tid $t \geq 0$ efter indregning af risikotillæg defineres ved

$$\mu_{x,t}^{ad,*} = \mu_{x,0}^{ad} (1 - R_x^{FT} - R_d)^t \quad \text{og} \quad \mu_{x,t,v}^{id,*} = \mu_{x,0,v}^{id} (1 - R_x^{FT} - R_d)^t.$$

Der indregnes risikotillæg vedrørende intensiteten for tab af erhvervsevne ved at øge bedste skøn med faktoren R_j , dvs. at invalideintensiteter inkl. risikotillæg angives på formen: $\mu_{x,0}^{ai,j} \cdot R_j$, for de to invalidetyper $j=1,2$.

Der indregnes yderligere et implicit risikotillæg vedrørende invalidedødelighed, idet der anvendes samme invalidedødelighed for alle invalidetilfælde.

Reaktiveringsintensiteter efter indregning af risikotillæg fastsættes ved at reducere bedste skøn med $(-R_r)$, således at reaktiveringsintensiteten fastsættes som $\mu_{x,0,v}^{ir,*} = R_r \cdot \mu_{x,0,v}^{ir}$.

Ophævelsesintensiteten efter indregning af risikotillæg fastsættes ved at reducere det bedste skøn med $(-R_g)$, således at den anvendte ophævelsesintensitet bliver $\mu_{x,0}^{ag,*} = R_g \cdot \mu_{x,0}^{ag}$.

Parametre i forbindelse med risikotillæg står opført i Satsbilag.

5 Satsbilag

Satser vedrørende omkostninger hhv. dækninger fremgår af Bilag 14 hhv. 15.

5.1 Satser vedrørende markedsværdigrundlaget

Diverse satser for markedsværdigrundlaget

	δ_o	0,25 %
Omkostningssatser	δ_r	0,25 %
	omk_x^r	3 %
	x_1^y	60
	x_2^y	90
Satser for fald i dødelighed	ρ_1	0,013
	ρ_2	0,013
	ρ_3	0,0003333
	ρ_4	0,003
	x_0	30
Ophævelsessatser	x_1	60
	α	0,040
	β	-0,001
	R_d	0,002
Satser risikotillæg	R_i	1/0,95
	R_r	0,9
	R_g	0,9
	ψ_1	0,0005
Satser erstatningshensættelsen	ψ_2	0,005
	ψ_3	0,015

	ψ_4	0,01
Sætser IBNR	θ_1	1,5
	θ_2	2,5
Korrektioner intensiteter	κ_1	0,05
	κ_2	0,2
Korrektion af RBNS	R_{RBNS}	0,9

Intensiteter for markedsværdigrundlaget

Køn	Type	$a / \alpha_v / \beta_1$	$b / \beta_v / \beta_2$	$c / x_{0,v} / \beta_3$	h	v	x
	μ_x^{ad}	0,000000	0,000000	0,000000			
Kvinder	μ_x^{id}	-0,02271	7,954480	0,015497		$v \leq 2$	
		0,005359	3,355377	0,076468		$v > 2$	
	μ_x^{GM}	0,000067	4,675941	0,049018			
	μ_x^{ad}	-0,2134	0,000000	0,000000			
Mænd	μ_x^{id}	0,013916	6,239685	0,044835		$v \leq 2$	
		0,007869	4,973739	0,054042		$v > 2$	
	μ_x^{GM}	0,000069	4,821867	0,049166			
	μ_x^{ad}	-	-	-			
Unisex	μ_x^{id}	-0,00060	6,858511	0,034400		$v \leq 2$	
		0,002428	5,751804	0,041785		$v > 2$	
	μ_x^{GM}	0,000054	4,858765	0,047748			
Kvinder	$\mu_{x,0}^{ai,1}$	-0,00097	6,606742	0,021072			
	$\mu_{x,0}^{ai,2}$	-0,00102	6,627932	0,021072			
Mænd	$\mu_{x,0}^{ai,1}$	0	5,662015	0,033462			

Intensiteter for markedsværdigrundlaget

	$\mu_{x,0}^{ai,2}$	0	5,683204	0,033462	
Unisex	$\mu_{x,0}^{ai,1}$	-0,00027	6,163407	0,026559	
	$\mu_{x,0}^{ai,2}$	-0,00029	6,184597	0,026559	
Kvinder	$\mu_{x,0,v}^{ir}$	0,737819	-0,01053	24	$v \leq 2$
		0,141775	-0,00271	29	$v > 2$
Mænd	$\mu_{x,0,v}^{ir}$	0,551241	-0,0072	24	$v \leq 2$
		0,111366	-0,00199	29	$v > 2$
Unisex	$\mu_{x,0,v}^{ir}$	0,633418	-0,00872	24	$v \leq 2$
		0,140316	-0,00266	29	$v > 2$
Kvinder	$\mu_{y,0,v}^{ag}$	0.052	-0.0011	60	
Mænd	$\mu_{x,0,v}^{ag}$	0.052	-0.0011	60	
Unisex	$\mu_{y,0,v}^{ag}$	0.052	-0.0011	60	

5.2 Satser vedrørende "Priser på forsikringsdækninger og indbetalingssikring"

Priskorrektionsfaktorer for erfaringstarifiering af forsikringspriser og indbetalingssikring

- gælder både dækning ved dødsfald og tabt erhvervsevne

Estimeret fremtidigt skadesniveau		Erfaringstarifieringsfaktor
		f_{erfa}
$\theta \leq$	40	0,50
40 < $\theta \leq$	45	0,55
45 < $\theta \leq$	50	0,60
50 < $\theta \leq$	55	0,65
55 < $\theta \leq$	60	0,70
60 < $\theta \leq$	70	0,75
70 < $\theta \leq$	75	0,80
75 < $\theta \leq$	80	0,85
80 < $\theta \leq$	85	0,90
85 < $\theta \leq$	90	0,95
90 < $\theta \leq$	100	1,00

Priskorrektionsfaktorer for erfaringstarifering af forsikringspriser og indbetalingssikring

- gælder både dækning ved dødsfald og tabt erhvervsevne

100	< θ ≤	105	1,05
105	< θ ≤	115	1,10
115	< θ ≤	120	1,15
120	< θ ≤	125	1,20
125	< θ ≤	130	1,30
130	< θ ≤	140	1,40
140	< θ		1,50

Satser til erfaringstarifering af nye grupper	
<i>Ny_erfa_min_sats</i>	75
<i>Ny_erfa_max_sats</i>	85
<i>Ny_erfa_min_sats_kendt</i>	50
<i>Ny_erfa_max_sats_kendt</i>	110
<i>erfa_store_ordn</i>	500
<i>erfa_grænse_stor</i>	55

Fareklasse	
Fareklasse	Prisfaktor
1	1
2	1,25
3	1,75
4	2,25

Forfald	
Forfald	Prisfaktor
Årlig	0,98658
Månedlig	1

6 Bilag: Ordbog

6.1 Ordbog

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Navn	Tidligere betegnelser
Engangsindbetaling	Indskud
Indbetaling	Præmie, pensionsbidrag
Indbetalingsfri pensionsordning	Fripolice
Indbetalingspause	Henstand
Indbetalingssikring	Præmiefritagelse
Livspension	Livrente
Livspension tidsbegrænset	Ophørende livrente
Ophæve pensionsbeviset	Tilbagekøb, genkøb
Opsparing	Depot, konto, reserve
Opsparingsform	Typen af opsparing. Kan være livsvarig eller tidsbegrænset livspension, ratepension, kapitalpension eller aldersopsparing
Opsparingssikring	Depotsikring
Pensionsbevis	Police
Pensionskunde	Opsparer, forsikringstager
Raskmelding	Reaktivering

7 Bilag: Regler for integration og interpolation

7.1 Integration

Til numerisk integration anvendes Trapez-integration, Laplace-integration eller lignende metoder.

7.2 Interpolation

Ved behov for at beregne værdier i ikke-heltallige aldre bruges lineær interpolation. Der kan interpoleres i flere dimensioner. Metoden der anvendes er beskrevet i Rovatti, Borgatti & Guerrieri "A Geometric Approach to Maximum-Speed n-Dimensional Continuous Linear Interpolation in Rectangular Grids".

Hvis der er behov for at ekstrapolere, så skal der beregnes værdier i de omkringliggende hele aldre og derudfra interpoleres.

Når en funktion $F(X) = f(X^1, X^2, \dots, X^n)$ skal fastsættes ved interpolation, så fastsættes interpolationsværdierne $f^{\wedge}(X) = f(X^1, X^2, \dots, X^n)$ således:

For hvert X^i findes $X_{k_i}^i$, hvor $X_{k_i}^i \leq X^i < X_{k_i+1}^i$ og hvor der findes funktionsværdi for $X_{k_i}^i$ og $X_{k_i+1}^i$.

Hvis $X^i = X_{\max}^i$, kan der enten regnes i en dimension mindre (idet dimension i udelades), eller funktionsværdier hvor $X_{\max+1}^i$ indgår, kan sættes til en vilkårlig værdi, da disse funktionsværdier alligevel kun indgår i interpolationen med en vægt på 0.

Sæt $K = (k_1, k_2, \dots, k_n)$ og $x^i = (X^i - X_{k_i}^i) / (X_{k_i+1}^i - X_{k_i}^i)$.

Stil $1, 2, \dots, n$ op i en rækkefølge $\langle p \rangle, \dots, \langle p \rangle$ så $x^{\langle p \rangle} \geq x^{\langle p+1 \rangle}$.

Sæt $A(0) = (X_{k_1}^1, X_{k_2}^2, \dots, X_{k_n}^n)$.

Sæt $A(1) = A(0)$, idet $X_{k_i}^i$ ændres til $X_{k_i+1}^i$ for $i = \langle p \rangle$.

.....

Sæt $A(j+1) = A(j)$, idet $X_{k_i}^i$ ændres til $X_{k_i+1}^i$ for $i = \langle p \rangle + 1$.

.....

Sæt $A(n) = (X_{k_1+1}^1, X_{k_2+1}^2, \dots, X_{k_n+1}^n)$.

Så er interpolationsværdierne givet ved:

$$f^{\wedge}(X^1, X^2, \dots, X^n) = f(\langle 1 \rangle) * (1 - x^{\langle 1 \rangle}) + f(\langle 2 \rangle) * (x^{\langle 1 \rangle} - x^{\langle 2 \rangle}) + \dots + f(\langle p-1 \rangle) * (x^{\langle p-1 \rangle} - x^{\langle p \rangle}) + f(\langle p \rangle) * x^{\langle p \rangle}.$$

8 Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer og investeringsprofil A, B, C eller D

§ 1. Lovgrundlag mv.

Dette regulativ beskriver, hvorledes PFA Pension beregner og fordeler realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer i henhold til § 20, stk. 1, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Dette regulativ gælder ikke for PFA Plus med gennemsnitsrente.

§ 2. Anmeldelse og løbende ændringer

PFA Pension skal til Finanstilsynet anmelde regler for beregning og fordeling af det realiserede resultat til de forsikrede og andre berettigede i henhold til pensionsordninger. Dette regulativ angiver hovedtrækkene i disse regler. PFA Pension kan uden varsel ændre disse regler og dette regulativ og PFA Pension anmelder løbende ændringer af reglerne til Finanstilsynet.

Adgangen til løbende at ændre reglerne følger af pensionsvilkårene for pensionsordningerne.

§ 3. Realiseret resultat

Det realiserede resultat for pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer beregnes for hver pensionsordning som 5 pct. af indbetalingen til opsparingen i investeringskonceptet PFA Investerer. Satsen anvendes på løbende indbetalinger, engangsindbetalinger samt overførsler fra anden pensionsleverandør. PFA Pension kan uden varsel ændre den nævnte procentsats, herunder sætte den til nul, ved anmeldelse til Finanstilsynet.

For policer med investeringskonceptet PFA Investerer, der er omfattet af KundeKapital, og som fra og med 1. juli 2011 har modtaget overførsel fra PFA gennemsnitsrente i løbet af året, defineres et yderligere realiseret resultat ultimo året på 5 pct. af det samlede indestående på konceptet PFA Investerer og på Individuel KundeKapital fratrukket det aktuelle indestående på Individuel KundeKapital. Det realiserede resultat kan ikke blive negativt.

Det realiserede resultat overføres fuldt ud til Individuel KundeKapital for hver pensionsordning i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer, som er omfattet af Individuel KundeKapital. For pensionsordninger i PFA Plus med investeringskonceptet PFA Investerer, som ikke er omfattet af Individuel KundeKapital, indgår det realiserede resultat fuldt ud i pensionsordningens opsparing.

§ 4. Definition af KundeKapital

KundeKapital er særlige bonushensættelser af type B i henhold til § 32 i Bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital. KundeKapital består af Individuel KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 6), og Kollektiv KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 8).

KundeKapital indgår på lige fod med egenkapital i basiskapitalen, som er den ansvarlige kapital et forsikrings-selskab skal have ifølge lovgivningen. KundeKapital skal dække dels de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels de samme tab, som egenkapitalen skal dække. KundeKapital kan derfor blive reduceret blandt andet ved dækning af tab på forsikringsdriften og andre negative poster. Risikoen for reduktion af Individuel KundeKapital er begrænset, så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, som nævnt nedenfor i § 8.

En pensionsordning er omfattet af KundeKapital, hvis det fremgår af pensionsbeviset.

§ 5. Opgørelse af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opgøres på følgende måde:

+	Individuel KundeKapital ved periodens start	
+	Overførsel	(§ 6)
+	Forrentning	(§ 7)
-	Dækning af tab mv.	(§ 4)
-	Udbetaling	(§§ 9 og 10)
-	Pensionsafkastskat	(§ 12)
=	Individuel KundeKapital ved periodens slutning	

§ 6. Overførsel til Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opbygges ved overførsel af pensionsordningernes realiserede resultater, som nævnt ovenfor i § 3. Der kan alene opbygges Individuel KundeKapital for opsparing i investeringskonceptet PFA Investerer. Indbetalinger til forsikringsdækning deltager ikke i opbygningen af Individuel KundeKapital.

Allerede opbygget Individuel KundeKapital på en pensionsordning, der er omfattet af KundeKapital, overføres til Individuel KundeKapital i PFA Plus ved en intern overførsel til PFA Plus.

§ 7. Forrentning af Individuel KundeKapital

I løbet af et kalenderår bliver Individuel KundeKapital forrentet med en foreløbig rente før fradrag af pensionsafkastskat, som fastsættes månedligt forud.

Forrentning af Individuel KundeKapital før fradrag af pensionsafkastskat opgøres årligt og svarer som minimum til den årlige forrentning af egenkapitalen før selskabsskat. Ved godkendelse af årsrapporten for PFA Pension på selskabets generalforsamling sker samtidig godkendelse af årets egenkapitalforrentning, og der foretages en korrektion af forrentningen af Individuel KundeKapital, hvis egenkapitalforrentningen afviger fra den foreløbige rente, der er tilskrevet Individuel KundeKapital i løbet af året. Forrentningen af egenkapitalen kan være positiv eller negativ.

Korrektionen finder sted inden udgangen af maj måned i det efterfølgende kalenderår og kun for de pensionsordninger, der er i kraft, når korrektionen sker.

Så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, står denne som sikkerhed for Individuel KundeKapital og dennes forrentning, herunder en negativ korrektion af forrentningen, som nævnt nedenfor i § 8.

§ 8. Kollektiv KundeKapital

I forbindelse med indførelse af KundeKapital har PFA Pension overført beløb fra egenkapitalen til Kollektiv KundeKapital.

Kollektiv KundeKapital, inklusive forrentning og eventuelle nye overførsler fra egenkapitalen, fordeles til de pensionsordninger, der er omfattet af Individuel KundeKapital. Det sker ved:

- sikring af, at Individuel KundeKapital mindst forrentes med den foreløbige rente, der tilskrives i løbet af året, og
- dækning af Individuel KundeKapitals forholdsmæssige andel dels af de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels af de samme tab, som egenkapitalen skal dække, som nævnt ovenfor i § 4.

Den foreløbige rente fastsættes således, at Kollektiv KundeKapital forventes at blive udloddet over en årrække.

PFA Pension kan beslutte en endelig fordeling af Kollektiv KundeKapital.

§ 9. Udbetaling af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital udbetales i takt med udbetaling af en pensionsordnings opsparring i investeringskonceptet PFA Investerer. Se dog § 10 om udbetaling ved ophævelse af en pensionsordning. Individuel KundeKapital udbetales også, hvis en pensionsordning ophører uden udbetaling af opsparring. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter nærmere regler for udbetaling af Individuel KundeKapital i forbindelse med udbetaling fra en pensionsordning og i forbindelse med ophør af en pensionsordning, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2.

§ 10. Ophævelse af en pensionsordning

Ved ophævelse af en pensionsordning udbetales Individuel KundeKapital sammen med pensionsordningens værdi ved ophævelse, såfremt PFA Pension på tidspunktet for ophævelsen opfylder solvenskravet i § 32, stk. 1, nr. 6 i Bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter, hvor stor en procentdel Individuel KundeKapital maksimalt kan udgøre af den resterende opsparing i forbindelse med delvist tilbagekøb, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2. Eventuel overskydende Individuel KundeKapital bliver overført til opsparingen.

Der kan ikke disponeres særskilt over Individuel KundeKapital.

§ 11. Flytning til andet investeringskoncept i PFA Plus

Ved flytning af opsparing og/eller fremtidige indbetalinger til et andet investeringskoncept, hvor der ikke opbygges Individuel KundeKapital, vil en allerede opbygget Individuel KundeKapital blive bevaret. Dette gælder dog ikke, hvis værdien af den Individuelle KundeKapital er mindre end 500 kr., når opbygning af Individuel KundeKapital fravælges. I så fald vil værdien i stedet blive overført til opsparingen.

§ 12. Pensionsafkastskat

KundeKapital reduceres med pensionsafkastskat i henhold til lovgivningen.

§ 13. Ikrafttrædelse

Dette regulativ træder i kraft den 23. april 2012.

9 Bilag: Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente

§ 1. Lovgrundlag m. v.

Dette regulativ beskriver, hvorledes PFA Pension beregner og fordeler realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente i henhold til § 20, stk. 1, nr. 3 i lov om finansiel virksomhed. Pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente er ikke omfattet af Bekendtgørelse om kontributionsprincippet.

§ 2. Anmeldelse og løbende ændringer

PFA Pension skal til Finanstilsynet anmelde regler for beregning og fordeling af det realiserede resultat til de forsikrede og andre berettigede i henhold til pensionsordninger. Dette regulativ angiver hovedtrækkene i disse regler. PFA Pension kan uden varsel ændre disse regler og dette regulativ og PFA Pension anmelder løbende ændringer af reglerne til Finanstilsynet.

§ 3. Realiseret resultat og pensionsordningernes andel heraf

Det realiserede resultat for PFA Pension vedrørende pensionsordninger i PFA Plus med gennemsnitsrente beregnes som anført i det tekniske grundlag for PFA Plus.

Til hver pensionsordning i PFA Plus med gennemsnitsrente fordeles en andel af det realiserede resultat, som består af to dele.

Den ene del beregnes som 5 pct. af indbetalingerne til opsparingen i PFA Plus med gennemsnitsrente. Satsen anvendes på løbende indbetalinger, engangsindbetalinger samt overførsler fra anden pensionsleverandør. PFA Pension kan uden varsel ændre den nævnte procentsats, herunder sætte den til nul, ved anmeldelse til Finanstilsynet. Hvis pensionsordningen er omfattet af Individuel KundeKapital, overføres denne del fuldt ud til Individuel KundeKapital. Hvis pensionsordningen ikke er omfattet af Individuel KundeKapital, indgår denne del fuldt ud i pensionsordningens opsparing.

Den anden del indgår fuldt ud i pensionsordningens opsparing og opgøres som forskellen mellem (1) den tilskrevne depotrente før skat på opsparingen eksklusiv Individuel KundeKapital og (2) en teknisk beregnet forrentning af opsparingen eksklusiv Individuel KundeKapital, der fremkommer ved anvendelse af den tekniske rentesats til beregning af udbetalings sikring.

Opsparingen forrentes løbende med en fastsat depotrente før skat. Den anvendte sats svarer som udgangspunkt til den til enhver tid gældende depotrentesats, der anvendes for nytegnede forsikringer i PFA Pension, som er omfattet af kontributionsbekendtgørelsen.

For opsparing med tilknyttede forsikringsdækninger trækkes betaling for disse dækninger i opsparingen. PFA Pension fastsætter sandsynligheder for død og invaliditet mv. på basis af vores erfaringer om - og forventninger til - udviklingen i dødelighed og invaliditet mv. De anvendte satser for betaling for

forsikringsdækning fremgår af det tekniske grundlag for PFA Plus. Sætserne kan ændres fremadrettet uden varsel ved fornyet anmeldelse til Finanstilsynet.

§ 4. Definition af KundeKapital

KundeKapital er særlige bonushensættelser af type B i henhold til § 32 i Bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital. KundeKapital består af Individuel KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 6), og Kollektiv KundeKapital (se nærmere nedenfor i § 8).

KundeKapital indgår på lige fod med egenkapital i basiskapitalen, som er den ansvarlige kapital et forsikrings-selskab skal have ifølge lovgivningen. KundeKapital skal dække dels de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels de samme tab, som egenkapitalen skal dække. KundeKapital kan derfor blive reduceret blandt andet ved dækning af tab på forsikringsdriften og andre negative poster. Risikoen for reduktion af Individuel KundeKapital er begrænset, så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, som nævnt nedenfor i § 8.

En pensionsordning er omfattet af KundeKapital, hvis det fremgår af pensionsbeviset.

§ 5. Opgørelse af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opgøres på følgende måde:

+	Individuel KundeKapital ved periodens start	
+	Overførsel	(§ 6)
+	Forrentning	(§ 7)
-	Dækning af tab mv.	(§ 4)
-	Udbetaling	(§ 9 og 10)
-	Pensionsafkastskat	(§ 12)
=	Individuel KundeKapital ved periodens slutning	

§ 6. Overførsel til Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital opbygges ved overførsel af en andel af pensionsordningernes realiserede resultater, som nævnt ovenfor i § 3. Størrelsen af opbygningen svarer til en andel af indbetalingerne til opsparingen i PFA Plus med gennemsnitsrente. Indbetalinger til forsikringsdækning deltager ikke i opbygningen af Individuel KundeKapital.

Der opbygges kun Individuel KundeKapital i forbindelse med indbetalinger og overførsler af opsparing fra anden pensionsleverandør.

Der opbygges ikke yderligere Individuel KundeKapital som følge af overførsler af opsparing mellem pensionsordninger omfattet af dette regulativ, og ej heller som følge af interne overførsler af opsparing i PFA-koncernen fra pensionsordninger, der ikke er omfattet af dette regulativ. Allerede opbygget

Individuel KundeKapital overføres dog til Individuel KundeKapital i PFA Plus ved en intern overførsel af opsparing fra en pensionsordning, der er omfattet af Individuel KundeKapital, til PFA Plus.

§ 7. Forrentning af Individuel KundeKapital

I løbet af et kalenderår bliver Individuel KundeKapital forrentet med en foreløbig rente før fradrag af pensionsafkastskat, som fastsættes månedligt forud.

Forrentning af Individuel KundeKapital før fradrag af pensionsafkastskat opgøres årligt og svarer som minimum til den årlige forrentning af egenkapitalen før selskabsskat. Ved godkendelse af årsrapporten for PFA Pension på selskabets generalforsamling sker samtidig godkendelse af årets egenkapitalforrentning, og der foretages en korrektion af forrentningen af Individuel KundeKapital, hvis egenkapitalforrentningen afviger fra den foreløbige rente, der er tilskrevet Individuel KundeKapital i løbet af året. Forrentningen af egenkapitalen kan være positiv eller negativ.

Korrektionen finder sted inden udgangen af maj måned i det efterfølgende kalenderår og kun for de pensionsordninger, der er i kraft, når korrektionen sker.

Så længe Kollektiv KundeKapital eksisterer, står denne som sikkerhed for Individuel KundeKapital og dennes forrentning, herunder en negativ korrektion af forrentningen, som nævnt nedenfor i § 8.

§ 8. Kollektiv KundeKapital

I forbindelse med indførsel af KundeKapital har PFA Pension overført beløb fra egenkapitalen til Kollektiv KundeKapital.

Kollektiv KundeKapital, inklusive forrentning og eventuelle nye overførsler fra egenkapitalen, fordeles til de pensionsordninger, der er omfattet af Individuel KundeKapital. Det sker ved:

- sikring af, at Individuel KundeKapital mindst forrentes med den foreløbige rente, der tilskrives i løbet af året, og
- dækning af Individuel KundeKapitals forholdsmæssige andel dels af de samme positive og negative poster, som PFA Pension til enhver tid beslutter, at egenkapitalen skal dække, og dels af de samme tab, som egenkapitalen skal dække, som nævnt ovenfor i § 4.

Den foreløbige rente fastsættes således, at Kollektiv KundeKapital forventes at blive udloddet over en årrække.

PFA Pension kan beslutte en endelig fordeling af Kollektiv KundeKapital.

§ 9. Udbetaling af Individuel KundeKapital

Individuel KundeKapital udbetales i takt med udbetaling af en pensionsordnings opsparing i PFA Plus med gennemsnitsrente. Se dog § 10 om udbetaling ved ophævelse af en pensionsordning. Individuel

Kundekapital udbetales også, hvis en pensionsordning ophører uden udbetaling af opsparing. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter nærmere regler for udbetaling af Individuel KundeKapital i forbindelse med udbetaling fra en pensionsordning og i forbindelse med ophør af en pensionsordning, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2.

§ 10. Ophævelse af en pensionsordning

Ved ophævelse af en pensionsordning udbetales Individuel KundeKapital sammen med pensionsordningens værdi ved ophævelse, såfremt PFA Pension på tidspunktet for ophævelsen opfylder solvenskravet i § 32, stk. 1, nr. 6 i Bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital. Inden udbetaling af Individuel KundeKapital fratrækkes skatter og afgifter i henhold til pensionsafkastbeskatningsloven, pensionsbeskatningsloven og eventuel anden lovgivning.

PFA Pension fastsætter, hvor stor en procentdel Individuel KundeKapital maksimalt kan udgøre af den resterende opsparing i forbindelse med delvist tilbagekøb, hvilket sker i de regler, der til enhver tid er anmeldt til Finanstilsynet, som nævnt ovenfor i § 2. Eventuel overskydende Individuel KundeKapital bliver overført til opsparingen.

Der kan ikke disponeres særskilt over Individuel KundeKapital.

§ 11. Flytning til andet investeringskoncept i PFA Plus

Ved flytning af opsparing og/eller fremtidige indbetalinger til et andet investeringskoncept, hvor der ikke opbygges individuel KundeKapital, vil en allerede opbygget Individuel KundeKapital blive bevaret. Dette gælder dog ikke, hvis værdien af den Individuelle KundeKapital er mindre end 500 kr., når opbygning af Individuel KundeKapital fravælges. I så fald vil værdien i stedet blive overført til opsparingen.

§ 12. Pensionsafkastskat

Kundekapital reduceres med pensionsafkastskat i henhold til lovgivningen.

§ 13. Ikrafttrædelse

Dette regulativ træder i kraft den 1. januar 2012.

10 Bilag: [Udgået]

11 Bilag: [Udgået]

12 Bilag: [Udgået]

13 Bilag: Beskrivelse af dækninger tegnet som livsforsikring

13.1 Anvendte funktioner

13.1.1 Alder

Aldersberegning tager udgangspunkt i den tekniske fødselsdato.

Den tekniske fødselsdato er identisk med den rigtige fødselsdato, hvis dagen i den rigtige fødselsdato er den første dag i en kalendermåned. Ellers er den tekniske fødselsdato lig med den første dag i måneden efter den rigtige fødselsdato:

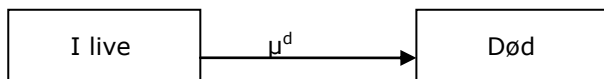
Alderen på en given dato dd.mm.yyyy for en person med teknisk fødselsdato DD.MM.YYYY beregnes som antallet af dage mellem dd.mm.yyyy og DD.MM.YYYY delt med 372, idet det forudsættes, at hver kalendermåned består af 31 dage. For måneder, der ifølge en sædvanlig kalender har mindre end 31 dage, forudsættes det, at der indlægges ekstra dage mellem den sidste dag i måneden og den første dag i den næste måned. Der vil således være 4 dage fra 28. februar til 1. marts. Er det skudår, vil de 3 dage af de 4 dage ligge mellem 29. februar og 1. marts.

13.2 Modeller og Formler

Lad x betegne pensionskundens alder.

Simpel liv-død model

Anvendes for dækninger uden indbetalingsikring.

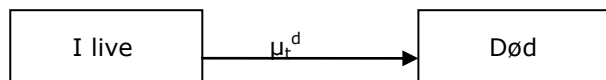

Intensiteten for død er givet ved:

$$\mu_x^d = a^d + 10^{b^d - 10 + c^d x}.$$

Liv-død model med levetidsforbedringer

Anvendes på opsparingsdækninger til beregning af udbetalingsikring, hvor der tages højde for levetidsforbedringer.

Ved opsparing i markedsrente er intensiteten for dødeligheden til tid t givet ved:

$$\mu_{x,t}^{d,pen,M} = \mu_{x,t}^{d,sik,M} = (a^{d,sik,M} + 10^{b^{d,sik,M} - 10 + c^{d,sik,M} x}) \cdot (1 - h^{d,sik,M})^t.$$

Ved opsparing i gennemsnitsrente er intensiteten for dødeligheden til tid t givet ved:

$$\mu_{x,t}^{d,pen,G} = \mu_{x,t}^{d,sik,G} = (a^{d,sik,G} + 10^{b^{d,sik,G} - 10 + c^{d,sik,G} x}) \cdot (1 - h^{d,sik,G})^t.$$

Ved beregning af udbetaling for livspension i PFA Plus (PFA Investerer profil A, B, C, D samt Du Investerer) er intensiteten for dødeligheden til tid t givet ved:

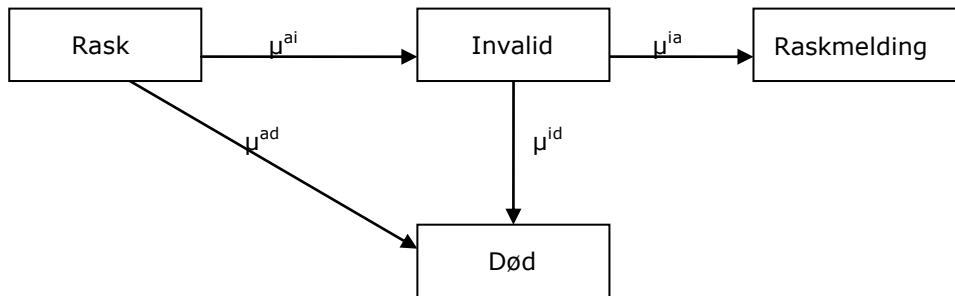
$$\mu_{x,t}^{d,udb,M} = (a^{d,udb,M} + 10^{b^{d,udb,M} - 10 + c^{d,udb,M} x}) \cdot (1 - h^{d,udb,M})^{t+h(T_0^{d,udb,M}, T_1)}.$$

Her angiver t tid i år efter beregningstidspunktet T_1 , mens $T_0^{d,udb,M}$ angiver longevitynulpunktet for dødsintensiteten. Endelig er

$$h(T_0^{d,udb,M}, T_1) = 5 \cdot \left[\frac{T_1 - T_0^{d,udb,M}}{5} \right],$$

hvor $\left[\cdot \right]$ er heltalsdelen af x . Der anvendes således en forskydning af dødelighedstabellen hvert femte år med den årlige forbedringsrate $h^{d,udb,M}$.

Model med raskmelding

Intensiteten for død som rask er givet ved:

$$\mu_x^{ad} = a^{ad} + 10^{b^{ad} - 10 + c^{ad} x}.$$

Intensiteten for invaliditet som rask er givet ved:

$$\mu_x^{ai} = \begin{cases} \mu_x^{ai, hel} = a^{ai, hel} + 10^{b^{ai, hel} - 10 + c^{ai, hel} x} \\ \mu_x^{ai, opfyldning} = a^{ai, opfyldning} + 10^{b^{ai, opfyldning} - 10 + c^{ai, opfyldning} x} \end{cases}.$$

Intensiteten for død som invalid efter v år som invalid er givet ved:

$$\mu_{x,v}^{id} = a_{v(i)}^{id} + 10^{b_{v(i)}^{id} - 10 + c_{v(i)}^{id} x}, \text{ for } v(i) \leq v < v(i+1),$$

hvor $[v(i), v(i+1))$ betegner det i 'te varighedsinterval med $0 = v(1)$ og $v(n+1) = \infty$.

Intensiteten for raskmelding som invalid efter v år som invalid er givet ved:

$$\mu_{x,v}^{ia} = a_{v(i)}^{ia} + 10^{b_{v(i)}^{ia} - 10 + c_{v(i)}^{ia} x}, \text{ for } v(i) \leq v < v(i+1),$$

hvor $[v(i), v(i+1))$ betegner det i 'te varighedsinterval med $0 = v(1)$ og $v(n+1) = \infty$.

Sandsynligheden for, at en x -årig invalid stadig er invalid i alder $x+t$ givet, at den x -årige har været invalid i v år, er givet ved:

$$P_{x,x+t,v}^{\bar{ii}} = \frac{P_{x-v,x+t,0}^{\bar{ii}}}{P_{x-v,x,0}^{\bar{ii}}},$$

$$P_{x,x+t,0}^{\bar{ii}} = e^{-\sum_{i=1}^n \int_{\min\{t,v(i)\}}^{\min\{t,v(i+1)\}} \mu_{x+s,v(i)}^{ia} + \mu_{x+s,v(i)}^{id} ds},$$

hvor $[v(i), v(i+1))$ betegner det i 'te varighedsinterval med $0 = v(1)$ og $v(n+1) = \infty$.

Sandsynligheden, for at en x -årig rask stadig er rask i alder $x+t$ er givet ved:

$$P_{x,x+t}^{aa} = e^{-\int \mu_{x+s}^{ai} + \mu_{x+s}^{ad} ds}.$$

Sandsynligheden, for at en x -årig rask bliver invalid i alder $x+t$ er givet ved:

$$P_{x,x+t}^{ai} = \int P_{x,x+s}^{aa} \cdot \mu_{x+s}^{ai} \cdot P_{x+s,x+t,0}^{\bar{ii}} ds.$$

Sandsynligheden, for at en x -årig stadig er i live i alder $x+t$ er givet ved:

$$P_{x,x+t} = e^{-\int \mu_{x+s}^d ds},$$

$$P_{x,x+t}^{pen} = e^{-\int \mu_{x+s}^{d,pen} ds}.$$

Det forventede antal børn, som pensionskunden får mellem alder $x-r$ og alder x er givet ved:

$$b_{x,r}^{obl} = \int c_{\tau-r+x} d\tau \text{ for obligatoriske dækninger,}$$

$$b_{x,r}^{fri} = k^{fri} \cdot b_{x,r}^{obl} \text{ for frivillige dækninger,}$$

hvor c_x er forældreskabsintensiteten givet ved:

$$c_x = a \cdot 10^{\frac{-(x-b)^2}{c-d}}.$$

Den anvendte diskonteringsfaktor er givet ved

$P(0,t) = \exp\left(-\int \delta(s) ds\right)$, hvor $\delta(s)$ er den instantane forward-rente på tid s , svarende til rentekurven $i(t)$, dvs.

$$P(0,t) = \frac{1}{(1+i(t))^t}.$$

Som rentekurve anvendes

$$i(t) = (i_{FT}(t) - \Delta i) * (1 - \rho_{PAL}),$$

hvor $i_{FT}(t)$ er Finanstilsynets rentekurve, og Δi og ρ_{PAL} fremgår af Bilag 15.

13.3 Beskrivelse af dækninger

13.3.1 Forsikringsdækninger ved død uden reserveopbygning/-afsættelse

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

13.3.1.1 Dækning 502: Livsforsikring – løbende udbetaling

Dækningen udregnes som om, der er tale om et engangsbeløb, som skal udbetales ved død. Ved død omregnes engangsudbetalingen til rater, som udbetales over den aftalte årrække.

Passivet for dødsfaldsdækning - engangsbeløb med

- risikoophør i alder $x + n$ ($min\text{-}ris\text{-}oph_{502} \leq x + n \leq max\text{-}ris\text{-}oph_{502}$)
- med ret til indbetalingssikring indtil alder $x + m$ ved tabt erhvervsevne ($min\text{-}pf\text{-}oph_{502} \leq x + m \leq max\text{-}pf\text{-}oph_{502}$)
- med ret til indbetalingssikring efter $k[tae] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens) – i praksis anvendes $k[tae] = 1$.
- $m \leq n$

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

1. hvis der er ret til indbetalingssikring ved invaliditet:

Bemærk, hvis $m \leq 0$, anvendes formlerne for dækningen under 2.

$$K_{502}^a(x, k[tae], n, m)$$

$$\begin{aligned} &= \int_0^{\min\{1; m; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} + \mu_{x+t}^{ai}) * \int_t^m e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * p_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u, u-t}^{id} du dt \\ &\quad + \int_{\min\{1; m\}}^{\min\{1; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t} * \mu_{x+t}^d dt \\ &\approx \int_0^{\min\{1; m; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} + \mu_{x+t}^{ai}) * \int_t^m e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * p_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u, u-t}^{id} du dt \end{aligned}$$

I praksis beregnes der kun værdier for hele værdier af x , $x + n$ og $x + m$ – og tilnærmelsen svarer derfor til den ønskede formel.

2. hvis der ikke er ret til indbetalingssikring:

$$K_{502}^a(x, n, m) = \int_0^{\min\{1; n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t} * \mu_{x+t}^d dt$$

13.3.1.2 Dækning 503: Opsparings sikring af livsvarig Livspensionsopsparing

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækningen udregnes som et engangsbeløb, der udbetales ved død inden pensionering og ved død efter pensionering, som en konstant årlig arverente. Dækningen er på $c \cdot 100\%$ af værdien af opsparingen til livsvarig livspension og gælder kun hvis den livsvarige livspensionsopsparing alene anvendes til dækning 503 og opsparing.

Passivet for opsparings sikring af livsvarig Livspensionsopsparing med

- risikooophør i alder $x + n$ ($\text{min-}ris\text{-oph}_{503} \leq x + n \leq \text{max-}ris\text{-oph}_{503}$)
- udbetalingsperiode u år ($\text{min-}udb.\text{periode}_{503} \leq u \leq \text{max-}udb.\text{periode}_{503}$)
- opsparings sikringsfaktor c ($\text{min-sikringsfaktor}_{503} < c \leq \text{max-sikringsfaktor}_{503}$) indtil pensionering

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

for $u > 0$

$$K_{503}^a(x, n, kt, u, c) = 1 - e^{-c \int_0^u \mu_u(kt) du} \left(1 - \frac{1}{\bar{a}_{\bar{u}|} / ([\bar{a}_{\bar{u}|} - K_{603}^a(x + n, kt, x + n + u)] * c)} \right)$$

For $u = 0$

$$K_{503}^a(x, n, kt, u, c) = 1 - e^{-c \int_0^u \mu_u(kt) du} = 1 - (\text{passiv}_{G82\text{-dækning}25}(\text{opgørelsesrente} = 0))^c$$

Og det faste forhold mellem den konstante årlige arverente fra pensioneringen og den livsvarige livspension er fastsat således for $u > 0$:

$$k_{503}(x, n, kt, u, c) = \frac{c * K_{604}(kt, x + n)}{\bar{a}_{\bar{u}|} - [\bar{a}_{\bar{u}|} - K_{603}(kt, x + n, u)] * c}$$

Dækningen vil kun kunne købes af allerede foretaget opsparing – og præmiefritagelse påvirker derfor ikke prisen.

13.3.1.3 Dækning 504: Børnepension – løbende, obligatorisk

Dækningen udbetales løbende til pensionskundens børn, hvis pensionskunden dør. Udbetalingen bortfalder ved børneudløb eller ved barnets død.

Passivet for Børnepension – løbende; obligatorisk indmeldelse med

- risikooophør i alder $x + n$ ($\text{min-}ris\text{-oph}_{504} \leq x + n \leq \text{max-}ris\text{-oph}_{504}$)
- børneudløb i alder b ($\text{min-}b\text{-udløb}_{504} \leq b \leq \text{max-}b\text{-udløb}_{504}$)
- med ret til indbetalingssikring indtil alder $x + m$ ved tabt erhvervsevne ($\text{min-pf-oph}_{504} \leq x + m \leq \text{max-pf-oph}_{504}$ & $m \leq n$)

- med ret til indbetalingsssikring efter $k[\text{tae}] \cdot 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens) I praksis regnes værdi for $k[\text{tae}] = 1$.
- årlig regulering af den aktuelle udbetaling på r %

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

1. hvis der er ret til indbetalingsssikring ved invaliditet:

Bemærk, hvis $m \leq 0$, anvendes formlerne for dækningen under 2.

$$K_{504}^a(x, k[\text{tae}], b, r, n, m) =$$

$$\int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x,x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} * \int_0^{t+b} b_{x+t,b-u+t}^{obl} * e^{-\int_t^u (\delta(s) - \ln(1+r)) ds} du$$

$$+ \mu_{x+t}^{ai} * \int_0^n e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * p_{x+t,x+u,0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u,u-t}^{id} * \int_t^{t+b} b_{x+u,b-s+u}^{obl} * e^{-\int_u^s (\delta(v) - \ln(1+r)) dv} ds du) dt$$

2. Hvis der ikke er ret til indbetalingsssikring:

$$K_{504}^a(x, b, r, n) = \int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} \cdot p_{x,x+t} \cdot \mu_{x+t}^d \cdot \int_0^{t+b} b_{x+t,b-u+t}^{obl} \cdot e^{-\int_t^u (\delta(s) - \ln(1+r)) ds} du dt$$

13.3.1.4 Dækning 505: Børnepension – løbende, frivillig

Dækningen svarer til dækning 504 – blot anvendes $b_{x,r}^{fri}$ i stedet for $b_{x,r}^{obl}$.

13.3.1.5 Dækning 506: Børnepension – engangsbeløb, obligatorisk

Dækningen udbetales som et engangsbeløb til pensionskundens børn, hvis pensionskunden dør.

Passivet for Børnepension – engangsbeløb; obligatorisk indmeldelse med

- risikoophør i alder $x + n$ ($\text{min-ris-oph}_{506} \leq x + n \leq \text{max-ris-oph}_{506}$)
- børneudløb i alder b ($\text{min-b-udløb}_{506} \leq b \leq \text{max-b-udløb}_{506}$)
- med ret til indbetalingsssikring indtil alder $x + m$ ved tabt erhvervsevne ($\text{min-pf-oph}_{506} \leq x + m \leq \text{max-pf-oph}_{506}$ & $m \leq n$)
- med ret til indbetalingsssikring efter $k[\text{tae}] \cdot 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens) I praksis regnes værdi for $k[\text{tae}] = 1$.

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

1. Hvis der er ret til indbetalingsssikring ved invaliditet

Bemærk, hvis $m \leq 0$, anvendes formlerne for dækningen under 2.

$$K_{506}^a(x, k[tae], b, n, m) =$$

$$\int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x,x+t}^{aa} * (\mu_{x+t}^{ad} * b_{x+t,b}^{obl} + \mu_{x+t}^{ai} * \int_0^m e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * P_{x+t,x+u,0}^{\bar{ii}} * \mu_{x+u,u-t}^{id} * b_{x+u,b}^{obl} du) dt$$

2. Hvis der ikke er ret til indbetalings sikring:

$$K_{506}^a(x, b, n, m) = \int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x,x+t} * \mu_{x+t}^d * b_{x+t,b}^{obl} dt$$

$$\text{Hvor } b_{x,r} = \int_0^r c_{\tau-r+x} d\tau$$

13.3.1.6 Dækning 507: Børnepension – engangsbeløb, frivillig

Dækningen svarer til dækning 506 – blot anvendes $b_{x,r}^{fri}$ i stedet for $b_{x,r}^{obl}$.

13.3.1.7 Dækning 508: Opsparings sikring af tidsbegrænset Livspensionsopsparing

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækningen udregnes som et engangsbeløb, der udbetales ved død inden pensionering og ved død efter pensionering, som en konstant årlig arverente. Dækningen er på $c * 100\%$ af værdien af opsparingen til tidsbegrænset livspension og gælder kun hvis opsparingen til tidsbegrænset livspension alene anvendes til dækning 508 og opsparing.

Passivet for opsparings sikring af tidsbegrænset Livspensionsopsparing med

- risikooophør i alder $x + n$ ($min\text{-}ris\text{-}oph_{508} \leq x + n \leq max\text{-}ris\text{-}oph_{508}$)
- udbetalingsperiode u år ($min\text{-}udb.\text{periode}_{508} \leq u \leq max\text{-}udb.\text{periode}_{508}$)
- udbetalingsophør (for den tilknyttede livspension tidsbegrænset) $x + q$ ($q \geq n + u$)
- opsparings sikringsfaktor c ($min\text{-}sikringsfaktor_{508} < c \leq max\text{-}sikringsfaktor_{508}$) indtil pensionering

er på en hovedforfaldsdato for indbetaling fastsat således:

for $u > 0$:

$$K_{508}^a(x, n, kt, u, c, q) = 1 - e^{-c \int_0^q \mu_u(kt) du} \left(1 - \frac{1}{\bar{a}_{\bar{u}} / ([\bar{a}_{\bar{u}} - K_{603}^a(x+n, x+n+u, kt)] * c)} \right)$$

For $u = 0$:

$$K_{508}^a(x, n, kt, u, c, q) = 1 - e^{-c \int_0^q \mu_u(kt) du} = 1 - (passiv_{G82\text{-}dækning125} (opgørelsesrente = 0))^c$$

Og det faste forhold mellem den konstante årlige arverente fra pensioneringen og den tidsbegrænsede livspension er fastsat således for $u > 0$:

$$k_{508}(x, n, kt, u, c, q) = \frac{c * K_{603}(kt, x + n, q)}{\bar{a}_{\overline{u}|} - \bar{a}_{\overline{u}|} - K_{603}(kt, x + n, u) * c}$$

Dækningen vil kun kunne købes af allerede foretaget opsparing – og præmiefritagelse påvirker derfor ikke prisen.

13.3.2 Opsparingsdækninger

13.3.2.1 Dækning 601: Kapitalpension

Dækningen udbetales som et engangsbeløb ved pensionering eller død.

Passivet for opsparing til kapitalpension med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{601} \leq x + c \leq max-udb.ops_{601}$)

er fastsat således:

$$K_{601}(x, c) = e^{-\int_0^c \delta(s) ds}$$

13.3.2.2 Dækning 602: Ratepension

Dækningen udbetales i rater ved pensionering eller død.

Passivet for opsparing til ratepension med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{602} \leq x + c \leq max-udb.ops_{602}$)
- udbetalingsperiode g ($min-udb.periode_{602} \leq x + c + g \leq max-udb.periode_{602}$ & $0 \leq g$)

er fastsat således:

$$K_{602}(x, c, g) = e^{-\int_0^c \delta(s) ds} * \int_0^g e^{-\int_0^t \delta(s) ds} dt$$

13.3.2.3 Dækning 603: Livspension tidsbegrænset

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækningen udbetales løbende ved pensionering i en given periode eller til pensionskunden dør.

Passivet for tidsbegrænset livspension med

- udbetalingsophør ved alder $x + q$ ($min-udb.oph_{603} \leq x + q \leq max-udb.oph_{603}$)

er fastsat således:

$$K_{603}(kt, x, q) = \int_0^q e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x,x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

Givet pensionskunden er død er passivet:

$$S_{603}^{ad}(kt, x, q) = 0$$

13.3.2.4 Dækning 604: Livspension livsvarig

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækningen udbetales løbende ved pensionering indtil pensionskunden dør.

Passivet for livsvarig livspension er fastsat således:

$$K_{604}(kt, x) = \int_0^{\infty} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x,x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x,x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

Givet pensionskunden er død er passivet:

$$S_{604}^{ad}(kt, x) = 0$$

13.3.2.5 Dækning 605: Opsat Livspension tidsbegrænset

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækningen udbetales løbende ved pensionering i en på forhånd aftalt periode eller frem til pensionskundens død.

Passivet for tidsbegrænset opsat livspension med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($min-udb.ops_{605} \leq x + c \leq max-udb.ops_{605}$)
- udbetalingsophør ved alder $x + q$ ($min-udb.oph_{605} \leq x + q \leq max-udb.oph_{605}$ & $c \leq q$ & $0 \leq q$)

er fastsat således:

$$K_{605}(kt, x, q, c) = \int_{\max\{0;c\}}^q e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x,x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x,x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

Givet pensionskunden er død er passivet:

$$S_{605}^{ad}(kt, x, q, c) = 0$$

13.3.2.6 Dækning 606: Opsat Livspension livsvarig

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækningen udbetales løbende ved pensionering frem til pensionskundens død.

Passivet for Skattekode 1 opsparing, opsat livsvarig med

- udbetalingsopsættelsesalder i alder $x + c$ ($\min\text{-udb.ops}_{606} \leq x + c \leq \max\text{-udb.ops}_{606}$)

er fastsat således:

$$K_{606}(kt, x, c) = \int_{\max\{0; c\}}^{\infty} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+t}^{pen}(kt) dt$$

Hvor $p_{x, x+t}^{pen}(kt)$ er anvendt til at markere at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

Givet pensionskunden er død er passivet:

$$S_{606}^{ad}(kt, x, c) = 0$$

13.3.3 Forsikringsdækninger ved død med reserveopbygning/-afsættelse

13.3.3.1 Dækning 704: Opsat Ægtefælle- / samlever-pension med opsat risiko

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækningen udbetales løbende, tidligst ved udbetalingsopsættelsesalder efter pensionskundens død fra og med risikoopsættelsesalder

Passivet for Opsat Ægtefælle- / samlever-pension med opsat risiko og med

- udbetalingsopsættelsesalder $x_1 + c$ ($\min\text{-udb.ops}_{704} \leq x_1 + c \leq \max\text{-udb.ops}_{704}$)
- risikoopsættelsesalder $x_1 + d$ ($\min\text{-ris.ops}_{704} \leq x_1 + d \leq x_1 + c \leq \max\text{-ris.ops}_{704}$)

er fastsat således, givet pensionskunden(x_1) og begunstigede(x_2) er i live:

$$K_{704}(kt, x_1, x_2, c, d) = \int_{\max\{0; c\}}^{\infty} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x_2, x_2+t}(kt) * p_{x_1, x_1+\max\{0; d\}}(kt) * (1 - p_{x_1+\max\{0; d\}, x_1+t}(kt)) dt$$

Givet pensionskunden(x_1) er død inden alder $x_1 + d$, er passivet:

$$S_{704}^{ad}(kt, x_2, c) = 0$$

Givet pensionskunden(x_1) er død efter alder $x_1 + d$, og begunstigede(x_2) er i live, er passivet:

$$S_{704}^{ad}(kt, x_2, c) = \int_{\max\{0; c\}}^{\infty} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x_2, x_2+t}(kt) dt$$

Givet pensionskunden(x_1) er i live, og begunstigede(x_2) er død, er passivet:

$$S_{704}^{ad2}(kt, x_1, c) = 0$$

hvor $p_{x,x+t}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

Der regnes i modellen med 2 tilstande "død" og "i live" for at sikre, at man for en given opsparing får den samme årlige udbetaling, uafhængig af om man observeres for invaliditet eller ej.

13.3.3.2 Dækning 705: Opsat enkelt-livs arverente med opsat risiko

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækningen udbetales løbende tidligst ved udbetalingsopsættelsesalder efter pensionskundens død fra og med risikooopsættelsesalder.

Passivet for Opsat enkelt-livs arverente med opsat risiko og med

- udbetalingsopsættelsesalder $x + c$ ($min-udb.ops_{705} \leq x + c \leq max-udb.ops_{705}$)
- risikooopsættelsesalder $x + d$ ($min-ris.ops_{705} \leq x + d \leq x + c \leq max-ris.ops_{705}$)
- risikooophør ved alder $x + n$ ($min-ris.oph_{705} \leq x + c \leq x + n \leq max-ris.oph_{705}$)

er fastsat således, givet pensionskunden er i live:

$$K_{705}(kt, x, c, d, n) =$$

$$\int_{\max\{0;c\}}^n e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x, x+\max\{0;d\}}(kt) * (1 - p_{x+\max\{0;d\}, x+t}(kt)) dt$$

hvor $p_{x,x+t}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

Der regnes i modellen med 2 tilstande "død" og "i live" for at sikre, at man for en given opsparing får den samme årlige udbetaling, uafhængig af om man observeres for invaliditet eller ej.

Givet pensionskunden er død inden alder $x + d$ er passivet:

$$S_{705}^{ad}(x, c, n) = 0$$

Givet pensionskunden er død efter alder $x + d$ og før alder $x + c$ er passivet:

$$S_{705}^{ad}(x, c, n) = c | a_{\overline{n-c}|}$$

Givet pensionskunden er død efter alder $x + c$ og før alder $x + n$ er passivet:

$$S_{705}^{ad}(x, c, n) = a_{\overline{n}|}$$

Givet pensionskunden er død efter alder $x + n$ er passivet:

$$S_{705}^{ad}(x, c, n) = 0$$

13.3.3.3 Dækning 706: Opsat to-livs arverente med opsat risiko

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Dækningen udbetales løbende, tidligst når både pensionskundens og dennes ægtefælle/samlevers er døde fra og med risikoopsættelsesalder, og tidligst når udbetalingsopsættelsesalderen er opnået.

Passivet for Opsat to-livs arverente med opsat risiko og med

- udbetalingsopsættelsesalder $x_1 + c$ ($min-udb.ops_{706} \leq x_1 + c \leq max-udb.ops_{706}$)
- risikoopsættelsesalder $x_1 + d$ ($min-ris.ops_{706} \leq x_1 + d \leq x_1 + c \leq max-ris.ops_{706}$)
- risikophør ved alder $x_1 + n$ ($min-ris.oph_{706} \leq x_1 + c \leq x_1 + n \leq max-ris.oph_{706}$)

er fastsat således, givet pensionskunden(x_1) og begunstigede(x_2) er i live:

$$K_{706}(kt, x_1, x_2, c, d, n) = \int_{\max\{0; c\}}^t e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x_1, x_1 + \max\{0; d\}}(kt) * p_{x_2, x_2 + \max\{0; d\}}(kt) * (1 - p_{x_1 + \max\{0; d\}, x_1 + t}(kt)) * (1 - p_{x_2 + \max\{0; d\}, x_2 + t}(kt)) dt$$

hvor $p_{x, x+t}(kt)$ er anvendt til at markere, at dødsintensiteten er afhængig af kalendertid.

Givet pensionskunden(x_1) er død inden alder $x_1 + d$ eller begunstigede(x_2) er død inden alder $x_2 + d$ er passivet:

$$S_{706}^{ad}(kt, x_1, x_2, c, d, n) = 0$$

Givet pensionskunden(x_1) er død efter alder $x_1 + d$, og begunstigede(x_2) er i live, er passivet:

$$S_{706}^{ad}(kt, x_2, c, d, n) = \int_{\max\{0; c\}}^t e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x_2, x_2 + \max\{0; d\}}(kt) * (1 - p_{x_2 + \max\{0; d\}, x_2 + t}(kt)) dt$$

Givet pensionskunden(x_1) er i live, og begunstigede(x_2) er død efter alder $x_2 + d$, er passivet:

$$S_{706}^{ad2}(kt, x_1, c, d, n) = \int_{\max\{0; c\}}^t e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x_1, x_1 + \max\{0; d\}}(kt) * (1 - p_{x_1 + \max\{0; d\}, x_1 + t}(kt)) dt$$

Givet pensionskunden(x_1) er død efter alder $x_1 + n$ eller begunstigede(x_2) er død efter alder $x_2 + n$ er passivet:

$$S_{706}^{ad}(kt, x_1, x_2, c, d, n) = 0$$

Der regnes i modellen med 2 tilstande "død" og "i live" for at sikre, at man for en given opsparing får den samme årlige udbetaling, uafhængig af om man observeres for invaliditet eller ej.

13.3.4 Præmieaktiver

13.3.4.1 Dækning 901: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv.

Indbetalingssikringen anvendes hvis pensionskunden oplever en lægelig/helbredsmæssig såvel som en økonomisk erhvervsevnededsættelse på mindst 50 %.

Passivet for indbetalingssikring med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{901} \leq x + m \leq max-pf-oph_{901}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[tæ] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis regnes værdi for $k[tæ] = 1$.
- Årlig regulering af den aktuelle ydelse på r %

bestemmes på en hovedforfaldsdato for indbetaling til

$$K_{901}^a(x, m, k[tæ], r) = \int_0^{\min\{1; m\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x, x+t}^{aa} * \mu_{x+t}^{ai} * \int_{+k[tæ]}^{\max\{m; t+k[tæ]\}} e^{-\int_t^u (\delta(s) - \ln(1+r)) ds} * P_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} du dt$$

13.3.4.2 Dækning 902: Indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning

Indbetalingssikringen anvendes hvis pensionskunden oplever en lægelig/helbredsmæssig erhvervsevne-nedsættelse på mindst 50 %.

Passivet for indbetalingssikring med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{902} \leq x + m \leq max-pf-oph_{902}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[tæ] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis regnes værdi for $k[tæ] = 1$.
- Årlig regulering af den aktuelle ydelse på r %

bestemmes efter samme formel som dækning 901.

13.3.4.3 Aktiv 904: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, hel ved halv

Aktivet er et 1-årigt præmieaktiv, som anvendes hvis der er ret til fuld indbetalingssikring ved lægelig/helbredsmæssig såvel som økonomisk erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 %.

Nutidsværdien af indbetalingen med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{904} \leq x + m \leq max-pf-oph_{904}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[tæ] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis anvendes $k[tæ] = 1$.

bestemmes på en hovedforfaldsdato for indbetaling til

$$K_{904}^a(x, m, k[tæ]) = \int_0^{\min\{1; m\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * P_{x, x+t}^{aa} * (1 + \mu_{x+t}^{ai} * \int_{+k[tæ]}^{\min\{m; t+k[tæ]\}} e^{-\int_t^u \delta(s) ds} * P_{x+t, x+u, 0}^{\bar{ii}} du) dt$$

13.3.4.4 Aktiv 905: Præmieaktiv med indbetalingssikring ved tab af erhvervsevne, opfyldning

Aktivet er et 1-årigt præmieaktiv, som anvendes hvis der er ret til fuld indbetalingssikring ved lægelig/helbredsmæssig erhvervsevnenedsættelse på mindst 50 %.

Nutidsværdien af indbetalingen med

- indbetalingssikringsophør i alder $x + m$ ($min-pf-oph_{905} \leq x + m \leq max-pf-oph_{905}$)
- påbegyndt indbetalingssikring efter $k[tae] * 12$ måneders tab af erhvervsevne (tab af erhvervsevne-karens). I praksis anvendes $k[tae] = 1$.

bestemmes efter samme formel som aktiv 904.

13.3.4.5 Aktiv 907: Præmieaktiv uden indbetalingssikring

Aktivet er et 1-årigt præmieaktiv, som anvendes, hvis der ikke (længere) er ret til indbetalingssikring.

Nutidsværdien af indbetalingen med

- indbetalingsophør i alder $x + n$ ($min-pf-oph_{907} \leq x + m \leq max-pf-oph_{907}$)

bestemmes på en hovedforfaldsdato for indbetaling til

$$K_{907}^a(x, n) = \int_0^{\min\{1;n\}} e^{-\int_0^t \delta(s) ds} * p_{x,x+t} dt$$

14 Bilag: Satser vedrørende "Omkostninger"

14.1 Satser vedrørende "Service & Rådgivning"

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen <alderspension udbetaling> af <01/09-2013>]

Årlig pris i kr. for Servicepakke

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	456	564	456
Storkunde/kerne-kunde	600	708	600
Stamkunde/Servicekunde	660	744	660
Pensionskunder uden firmapensionsordning	828	-	828
Indbetalingsfri pensionsordning	504	-	-
Pensionsordning under udbetaling	504	-	-

Årlig pris i kr. for Servicepakke – uden opsparing, hvor kundeforholdet indeholder forsikrede med opsparing.

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	192	234	192
Storkunde/kerne-kunde	234	270	234
Stamkunde/Servicekunde	282	324	282

Årlig pris i kr. for Servicepakke – uden opsparing, hvor kundeforholdet kun omfatter forsikrede uden opsparing.

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	252	300	252
Storkunde/kerne-kunde	300	354	300
Stamkunde/Servicekunde	372	420	372

Årlig pris i kr. for Personlig rådgivning til pensionskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	396	-	264
Storkunde/kernekunde	468	-	360
Stamkunde/Servicekunde	564	-	468
Pensionskunder uden firmapensionsordning	864	-	864
Indbetalingsfri pensionsordning	-	-	-
Pensionsordning under udbetaling	-	-	-

Årlig pris i kr. for Personlig rådgivning til pensionskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	204	-	144
Storkunde/kernekunde	240	-	180
Stamkunde/Servicekunde	282	-	234

Årlig pris i kr. for Telefonisk rådgivning til pensionskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	198	-	132
Storkunde/kernekunde	234	-	180
Stamkunde/Servicekunde	282	-	234
Pensionskunder uden firmapensionsordning	432	-	432
Indbetalingsfri pensionsordning	-	-	-
Pensionsordning under udbetaling	-	-	-

Årlig pris i kr. for Telefonisk rådgivning til pensionskunder – uden opsparing

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	102	-	72
Storkunde/kerne-kunde	120	-	96
Stamkunde/Servicekunde	144	-	120

Årlig pris i kr. for Virksomhedsrådgivning til virksomhedskunder

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	30	30	30
Storkunde/kerne-kunde	36	36	36
Stamkunde/Servicekunde	42	42	42

Årlig pris i kr. for solidarisk betaling for Specifikke serviceydelser

	Direkte betjent	Mægler betjent	AMP ordning
Koncern+kunde/Koncernkunde	100	100	100
Storkunde/kerne-kunde	144	144	144
Stamkunde/Servicekunde	180	180	180

Opkrævningsmetode for pensionskunder uden firmapensionsordning, indbetalingsfri pensionsordning og pensionsordninger under udbetaling (Fordelingsnøgle)

	Trækkes som fast beløb	Trækkes som procent af opsparing
Pensionskunder uden firmapensionsordning	100 %	0 %
Indbetalingsfri pensionsordning	28,57 %	71,43 %
Pensionsordning under udbetaling	0 %	100 %

Minimum- og maksimumprocent pro anno af opsparingen på laveste trin

	Minimum	Maksimum
Laveste trin omkostninger	0,2	0,8

14.2 Satsler vedrørende "Specifikke serviceydelser"

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013]

Prisen for specifikke serviceydelser i kr. Disse kan samlet vælges betalt solidarisk i stedet.

	AMP ordninger		Øvrige	
	Selvbetjening via portal	PFA håndtering	Selvbetjening via portal	PFA håndtering
Indtræden i ordning	-	0	10	10
Udtræden af ordning	-	0	10	10
Ændring af investeringsprofil i PFA Investorer	200	400	200	400
Ændring af udbetalings sikring i PFA Investorer	50	400	50	400
Handel af opsparing i Du Investorer	0	400	0	400
Ændring af indbetalingens fordeling i Du Investorer	50	400	50	400
Ændring af ønsket udbetalingsstart	0	0	0	0
Flytning af opsparing mellem koncepter	100	400	100	400
Ændring af indbetalingens fordeling mellem koncepter	50	400	50	400
Til-/fravalg af KundeKapital	100	400	100	400
Ændring af forsikringsdækning	100	400	100	400
Timingsophør	-	400	-	400

Prisen for specifikke serviceydelser i kr. Disse kan ikke vælges betalt solidarisk

	AMP ordninger		Øvrige	
	Selvbetjening via portal	PFA håndtering	Selvbetjening via portal	PFA håndtering
Intern overførsel til PFA Plus inden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Intern overførsel til PFA Plus- uden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Intern overførsel fra PFA Plus inden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Intern overførsel fra PFA Plus- uden for jobskifteaftale	-	-	-	-
Ekstern overførsel fra PFA	-	1400	-	1400
Ekstern overførsel til PFA	-	1000	-	1000
Ophævelse af pensionsbevis	-	1400	-	1400
Deling af pensionsbevis	-	1000	-	1000
Samling af pensionsbeviser	-	1000	-	1000
Specialrådgivning til pensionskunde	-	1000	-	1000
Kompleks beregning til pensionskunde	-	1000	-	1000
Kompleks ændring af pensionsbevis	-	1000	-	1000

Pris i kr. for transaktionsbaseret rådgivning

Direkte betjent		AMP ordning	
Telefonisk rådgivning	Personlig rådgivning	Telefonisk rådgivning	Personlig rådgivning

	Direkte betjent		AMP ordning	
Koncern+kunde/Koncernkunde	400	800	400	800
Storkunde/kernekunde	450	900	450	900
Stamkunde/Servicekunde	500	1100	500	1100
Pensionskunder uden firmapensionsordning	600	1500	600	1500
Indbetalingsfri pensionsordning	600	1500	600	1500
Pensionsordning under udbetaling	600	1500	600	1500

14.3 Satser vedrørende "Opsparing"

Pro anno priser i procent af opsparingen ekskl. Individuel KundeKapital for opsparingsomkostninger

	Aktier	Obligationer	Pengemarked	Garanti
PFA Investorerer	0,0	0,0	0,0	0,0
Du investerer	0,0	0,0	0,0	0,0

14.4 Satser vedrørende "Handler"

Handelsomkostninger ved køb og salg i Du Investorerer i procent af handelsværdien

Kurtage	0,00
---------	------

14.5 Satser vedrørende "Administration af udbetalingsssikring"

Pro anno pris i procent af opsparingen for administration af udbetalingsssikring

Administration af udbetalingsssikring (markedsrente)	0,01
Administration af udbetalingsssikring (gennemsnitsrente)	0,00

14.6 Satser vedrørende "Forsikringsadministration"

Pris for administration af forsikring i procent af prisen for forsikringsdækningen

	Koncern+kunde/ Koncernkunde	Storkunde/ kernekunde	Stamkunde/ Servicekunde	Privat police	Indbetalingsfri pensionsordning
Dækning ved nedsat erhvervsevne	4	5	6	7	-
Indbetalingssikring på opsparing	4	5	6	7	-
Engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne	4	5	6	7	-
Engangsudbetaling ved dødsfald	3	3	4	4	4
Engangsudbetaling til børn (ved død)	3	3	4	4	-
Løbende udbetaling til børn (ved død)	3	3	4	4	-

14.7 Satser vedrørende "Betaling til basiskapitalen"

Pro anno pris i procent af opsparingen (ekskl. IKK) for betaling til basiskapital

Betaling til basiskapital	0,0
---------------------------	-----

14.8 Satser Letpension/pengeinstituttet

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "PFA Plus – Omkostninger Letpension" af 30.08.2013]

Årlig pris for servicepakken for livspensionsordninger for ikke pensionerede pensionskunder

	Pengeinstitut	PFA
Basispris pr. pensionsbevis		
Omkostninger i procent af indbetaling efter AMB	3,00 %	-
Omkostninger i procent af depot, når det samlede depot < 1 mia. kr.	0,60 %	0,26 %

Omkostninger i procent af depot, når 1 mia. kr. ≤ det samlede depot < 2,5 mia. kr.	0,65 %	0,21 %
--	--------	--------

Omkostninger i procent af depot, når 2,5 mia. kr. ≤ det samlede depot.	0,75 %	0,11 %
--	--------	--------

Årlig pris for servicepakken for livspensionsordninger for pensionerede pensionskunder

	Pengeinstitut	PFA
Basispris pr. pensionsbevis		
Omkostninger i procent af depot	0,55 %	-

Betaling til PFA følger "Pensionsordning under udbetaling" i PFA Plus.

15 Bilag: Satser vedrørende "Dækninger" og generelle satser

15.1 Satser vedrørende "Dækninger"

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen "Nye dækninger, udbetalingsrenter mv." af 30.08.2013. Tabellerne med intensiteter til prisberegning er dog senest opdateret via anmeldelsen "PFA Plus – dødeligheder til fastsættelse af udbetalingsssikring" af 30.08.2013]

Udbetalingsophør

<i>min-udb.oph</i> ₆₀₃		<i>max-udb.oph</i> ₆₀₃	
	60		129
<i>min-udb.oph</i> ₆₀₅		<i>max-udb.oph</i> ₆₀₅	

Udbetalingsperiode

<i>min-udb.periode</i> ₅₀₃		<i>max-udb.periode</i> ₅₀₃	
	0		30
<i>min-udb.periode</i> ₅₀₈		<i>max-udb.periode</i> ₅₀₈	
<i>min-udb.periode</i> ₆₀₂	70	<i>max-udb.periode</i> ₆₀₂	87

Indbetalingsophør

<i>min-pb-oph</i> ₉₀₇	20	<i>max-pb-oph</i> ₉₀₇	70
----------------------------------	----	----------------------------------	----

Udbetalingsopsættelsesalder

<i>min-udb.ops</i> ₆₀₁		<i>max-udb.ops</i> ₆₀₁	85
<i>min-udb.ops</i> ₆₀₂		<i>max-udb.ops</i> ₆₀₂	77
<i>min-udb.ops</i> ₆₀₄	60	<i>max-udb.ops</i> ₆₀₄	85
<i>min-udb.ops</i> ₆₀₄		<i>max-udb.ops</i> ₆₀₄	
<i>min-udb.ops</i> ₇₀₄		<i>max-udb.ops</i> ₇₀₄	
<i>min-udb.ops</i> ₇₀₅	60	<i>max-udb.ops</i> ₇₀₅	90
<i>min-udb.ops</i> ₇₀₆		<i>max-udb.ops</i> ₇₀₆	

Risikoophør

<i>min-ris-oph</i> ₅₀₂		<i>max-ris-oph</i> ₅₀₂	77
<i>min-ris.oph</i> ₅₀₃		<i>max-ris.oph</i> ₅₀₃	
<i>min-ris.oph</i> ₅₀₄		<i>max-ris.oph</i> ₅₀₄	
<i>min-ris.oph</i> ₅₀₈	60	<i>max-ris.oph</i> ₅₀₈	99
<i>min-ris.oph</i> ₇₀₅		<i>max-ris.oph</i> ₇₀₅	
<i>min-ris.oph</i> ₇₀₆		<i>max-ris.oph</i> ₇₀₆	

Risikoopsættelsesalder

<i>min-ris.ops</i> ₇₀₄		<i>max-ris.ops</i> ₇₀₄	
<i>min-ris.ops</i> ₇₀₅	60	<i>max-ris.ops</i> ₇₀₅	90
<i>min-ris.ops</i> ₇₀₆		<i>max-ris.ops</i> ₇₀₆	

Børneudløb

<i>min-b-udløb</i> ₅₀₄	16	<i>max-b-udløb</i> ₅₀₄	70
<i>min-b-udløb</i> ₅₀₆		<i>max-b-udløb</i> ₅₀₆	

Indbetalingssikringsophør

<i>min-pf-oph</i> ₅₀₂		<i>max-pf-oph</i> ₅₀₂	
<i>min-pf-oph</i> ₅₀₄		<i>max-pf-oph</i> ₅₀₄	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₁		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₁	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₂	60	<i>max-pf-oph</i> ₉₀₂	70
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₃		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₃	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₄		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₄	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₅		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₅	
<i>min-pf-oph</i> ₉₀₇		<i>max-pf-oph</i> ₉₀₇	

Opsparingssikringsfaktor

$min\text{-sikringsfaktor}_{503}$	0	$max\text{-sikringsfaktor}_{503}$	1,0
$min\text{-sikringsfaktor}_{508}$		$max\text{-sikringsfaktor}_{508}$	

Forældreskabsintensitet

	a	b	c	d	x
c_x	0				$x \leq 15$
	0,15	28	12	12	$x > 15$

Rentelementer

Δi	0,5 pct.
ρ_{PAL}	0,153.

Intensiteter til prisberegning - Unisex

	a	b	c	h	v	x
μ_x^d	0,00004253	4,769455862	0,047659408			
$\mu_{x,t}^{d,pen,M} = \mu_{x,t}^{d,sik,M}$	0,00004	4,7431	0,0477	0,025		
$\mu_{x,t}^{d,pen,G} = \mu_{x,t}^{d,sik,G}$	0,0001	5,03	0,0445	0,01		
μ_x^{ad}	0,00003828	4,723698371	0,047659408			$x \leq 70$
	0,00004253	4,769455862	0,047659408			$x > 70$
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,hel}$	0	5,922414024	0,031206			
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,opfyldning}$	0	5,943603323	0,031206			
	0,004521	6,737439	0,035795		$v \leq v(2) = 2$	
$\mu_{x,v(i)}^{id}$	0,000236	7,023992	0,022186		$v > v(2) = 2$	
	0,63359895	-0,009045600	24		$v \leq v(2) = 2$	
$\mu_{x,v(i)}^{ia}$	0,25490327	-0,005067600	29		$v > v(2) = 2$	

Intensiteter til prisberegning – Kønsspecifikt Mænd

	a	b	c	h	v	x
μ_x^d	0,0000552524	4,778086339	0,048436443			
$\mu_{x,t}^{d,pen,M} = \mu_{x,t}^{d,sik,M}$	0,000052	4,7518	0,0484	0,025		
$\mu_{x,t}^{d,pen,G} = \mu_{x,t}^{d,sik,G}$	0,0001	5,03	0,0445	0,01		
μ_x^{ad}	0,000049727	4,732328848	0,048436443			$x \leq 70$
	0,0000552524	4,778086339	0,048436443			$x > 70$
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,hel}$	0	5,443966678	0,038380101			
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,opfyldning}$	0	5,465155977	0,038380101			
$\mu_{x,v(i)}^{id}$	-0,004205000	7,731979000	0,020993		$v \leq v(2) = 2$	
	0,002159000	6,762568000	0,028229		$v > v(2) = 2$	
$\mu_{x,v(i)}^{ia}$	0,704268493	-0,010197600	24		$v \leq v(2) = 2$	
	0,266115756	-0,005314800	29		$v > v(2) = 2$	

Intensiteter til prisberegning – Kønsspecifikt Kvinder

	a	b	c	h	v	x
μ_x^d	0,0000329305	4,591874558	0,048871767			
$\mu_{x,t}^{d,pen,M} = \mu_{x,t}^{d,sik,M}$	0,000031	4,5655	0,0489	0,025		
$\mu_{x,t}^{d,pen,G} = \mu_{x,t}^{d,sik,G}$	0,0001	5,03	0,0445	0,01		
μ_x^{ad}	0,0000296374	4,546117067	0,048871767			$x \leq 70$
	0,0000329305	4,591874558	0,048871767			$x > 70$
$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,hel}$	0	6,095552896	0,029609633			

$\mu_x^{ai} = \mu_x^{ai,opfyldning}$	0	6,116742195	0,029609633	
	0,0132470	5,7428990	0,050596	$v \leq v(2) = 2$
$\mu_{x,v(i)}^{id}$	-0,0016850	7,2854160	0,016142	$v > v(2) = 2$
	0,5785877	-0,0078600	24	$v \leq v(2) = 2$
$\mu_{x,v(i)}^{ia}$	0,2507738	-0,0049752	29	$v > v(2) = 2$

Intensiteter til beregning af den årlige udbetaling for livspensioner

		a	b	c	h	T_0
$\mu_x^{d,udb,M}$	Unisex	0,0000556	4,8857944	0,0476594	0,013	2011
$\mu_x^{d,udb,M}$	Mænd	0,0000722	4,8944249	0,0484364	0,013	2011
$\mu_x^{d,udb,M}$	Kvinder	0,0000430	4,7082131	0,0488718	0,013	2011

15.2 Generelle satser

[Dette afsnit er senest opdateret via anmeldelsen <alderspension udbetaling> af <01/09-2013>]

Generelle satser

k^{fri}	1,3
f^{fri}	1,2
f^{henst}	1,05
DødsdækningBeløb	10.000 kr.
KompPar	6
Rente_A	0,5 % p.a.

<i>Rente_B</i>	0 % p.a.
<i>Rente_G</i>	0,5 % p.a.
<i>IndbetalingsfriPensionsordning_grænse</i>	0
<i>IKK_MinimumReserve</i>	500 kr.
<i>Timingspct</i>	75
<i>Timingsfrekens</i>	4
<i>Timingsvarighed</i>	7
<i>Timingsrente</i>	2,00 % p.a.
<i>Rente_1</i>	2,90 % p.a.
<i>Rente_1u</i>	2,00 % p.a.
<i>Rente_2</i>	2,90 % p.a.
<i>Rente_2u</i>	2,00 % p.a.
<i>Rente_9</i>	2,90 % p.a.
<i>Rente_9u</i>	2,00 % p.a.
<i>N_{udb}</i>	2